

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden kallas härmed till sammanträde för behandling av ärenden enligt bilagd förteckning.

Tid Tisdag den 27 maj 2025 kl. 13:15

Plats Konferensrummet, omsorgsförvaltningen, Gärdesv. 4

Ledamöter

Lars-Olof Petersson (S), Ordförande
Gunnel Nordahl (S)
Josefine Ljungqvist (KD), 1:e vice ordförande
Ernad Husic (S)
Ann-Charlott Filipsson (C)
Monica Pihl (C)
Björn Svanholm (V)
Helén Gustavsson (M), 2:e vice ordförande
Ann-Christin Gustafsson (M)
Britt Karlsson (AA)
Jolanta Johansson (AA)
Lena Nikolausson (SD)
Hazel Eriksson (SD)

Ersättare

Anel Glavovic (S)
Eglantina Pupuleku (S)
Jonas Engkvist (C)
Gunnel Norén (V)
Christer Brincner (KD)
John-Erik Pettersson (M)
Monika Carlberg (M)
Isabelle Svanberg (AA)
Yvonne Erlandsson (SD)

Om du inte kan närvara på mötet meddela detta i god tid till nämndsekreteraren eller genom att ringa 0472-150 00 så att ersättare kan kallas i ditt ställe.

Förteckning över Omsorgsnämndens ärenden den 27 maj 2025 kl. 13:15		
1.	Närvaro Dnr NOH-6632	
2.	Val av justerare Dnr NOH-6633	
3.	Fastställande av dagordning Dnr NOH-6634	
4.	Information från verksamhetsområde särskilt boende Dnr NOH-2025-00042 1.2.1	
5.	Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan behovsprövning Dnr NOH-2025-00076	
6.	Förslag på revidering av omsorgsnämndens vägledning enligt socialtjänstlagen Dnr NOH-2025-00081 1.3.1	
7.	Uppdateringar av delegationsordning 2025 Dnr NOH-2025-00079 1.2.3	
8.	Uppföljning av verkställighet av nämndbeslut 2025 Dnr NOH-2025-00070 1.2.1	
9.	Handlingsplan för digitalisering 2025 Dnr NOH-2025-00012	
10.	Ekonomisk månadsrapport per april 2025 Dnr NOH-2025-00077 1.4.1	
11.	Presentation extern genomlysning Dnr NOH-2025-00078 1.4.1	
12.	Redovisning av delegationsbeslut 2025 Dnr NOH-2025-00005 1.2.3	
13.	Meddelanden till omsorgsnämnden 2025 Dnr NOH-2025-00004 1.7.3	
14.	Information- och diskussionsärenden Dnr NOH-2025-00008 2.1.2	

Lars-Olof Petersson
ordförande

Lovisa Olsson
nämndsekreterare

Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan behovsprövning

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden antar riktlinjen och beslutar att de föreslagna insatserna får tillhandahållas utan individuell behovsprövning från och med 1 juli 2025.
2. Omsorgsnämnden beslutar i enlighet med riktlinjen om de villkor och undantag från dokumentationsplikten som skall gälla för insatserna.

Sammanfattning

En ny socialtjänstlag

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 2025-07-01. Den nya lagen syftar till att socialtjänsten ska skifta fokus till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser. Socialtjänsten ska bli mer lätt tillgänglig och insatser ska kunna erbjudas på ett enklare sätt än i dag. Socialtjänstens verksamhet ska även utgå från bästa tillgängliga kunskap. Regeringen har gjort bedömningen att socialtjänsten behöver reformeras för att kunna möta dagens och framtidens samhällsutmaningar samt den demografiska utvecklingen.

Insatser får tillhandahållas utan en individuell behovsprövning

Den nya socialtjänstlagen ger omsorgsnämnden möjlighet att tillhandahålla vissa insatser till enskilda och grupper utan att först göra en individuell behovsprövning.

Syftet med bestämmelsen är att underlätta för socialtjänsten att arbeta förebyggande och ge stöd tidigt. Genom att insatser kan ges på ett enklare och snabbare sätt är tanken att fler invånare ska kunna få hjälp i tid, innan problemen blir för stora och mer omfattande insatser krävs.

Föreslagna insatser

En förutsättning för att nämnden ska kunna fortsätta tillhandahålla redan pågående insatser eller nya insatser utan utredning och individbeslut är att nämnden beslutar särskilt om att dessa insatser ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt som till exempel rådgivning, träffpunkter och enklare former av stöd- och samarbetsamtal. För att de insatserna även fortsättningsvis ska kunna tillhandahållas på detta sätt behöver nämnden besluta särskilt om det.

De insatser som föreslås i riktlinjen ges alla idag utan en individuell behovsprövning så länge de villkor som bestämts uppfylls."[Skriv text här]"

Konsekvensanalys

Med anledning av den nya bestämmelsen i Socialtjänstlagen tydliggörs nu vilka insatser som nämnden redan idag tillhandahåller utan en individuell behovsprövning. Bestämmelsen skapar också mer tydlighet över vad som verksamheten behöver dokumentera i utförandet och ifall det ska ske aidentifierat eller inte.

De föreslagna besluten bedöms inte medföra några risker eller konsekvenser eftersom samtliga insatser i riktlinjen redan idag tillhandahålls på det sätt som är lagens intention. Beslutet tillgodoser att medborgarna även fortsättningsvis kan ta del av insatserna utan ett myndighetsbeslut vilket skulle kunna riskera att avskräcka dem att ta emot stöd.

Förvaltningen behöver nu löpande utvärdera effekten av beslutet samt insatsernas kvalitet i det årliga systematiska förbättringsarbetet. Ifall nya insatser ska tillhandahållas på det här sättet behöver det först föränsledas av en utredning.

Övrigt

Beslutet är endast giltigt förutsatt att den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Beslutsunderlag

Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Adam Hedstig
Socialt ansvarig samordnare

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning

PROGRAM PLAN POLICY RIKTLINJE

Beslutat av:	Omsorgsnämnden
Beslutsdatum:	Klicka eller tryck här för att ange datum.
Gäller från och med:	2025-07-01
Giltighetstid:	
Dokumentet gäller för:	Omsorgsförvaltningen
Ansvarig för uppföljning:	Ange text eller sätt ett mellanslag för att lämna blankt.
Diarienummer:	Fyll i här (läs: framsidan)

Alvesta kommun Postadress: Alvesta kommun, 342 80 Alvesta · Besök: Centralplan 1, 342 80 Alvesta · Tel: 0472-150 00
E-post: kommunen@alvesta.se · Webb: alvesta.se

Alvesta
kommun

Datum:
Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:
Fyll i här (läs: framsidan)

Alvesta kommuns styrdokument

Våra styrdokument kan vara av två huvudtyper, aktiverande och normerande. Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling och anger på så sätt hur vi ska agera för att nå ett visst resultat. Normerande dokument reglerar befintlig verksamhet och talar om hur vi ska förhålla oss till en given situation.

Aktiverande

Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling. De förklarar vad vi vill åstadkomma och utformningen av uppdraget.

Program – Anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar.

Plan – Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Normerande

Normerande dokument berör hur vi utför befintlig verksamhet, till skillnad från aktiverande vars uppgift är att bryta nya vägar.

Policy – Anger kommunens principer eller inriktning i en viss fråga.

Riktlinje – Anger absoluta gränser och skakrav.

**Alvesta
kommun**

Datum:

Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:

Fyll i här (läs: framsidan)

Innehåll

Program	1
---------------	---

Omsorgsnämndens riktlinje för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning

Bakgrund	3
-----------------------	----------

Socialnämnden får erbjuda insatser utan föregående behovsprövning	3
---	---

Omsorgsnämnden beslutar om villkor för insatsen	4
---	---

Krav på dokumentation för alla insatser oavsett hur de erbjuds	4
--	---

<i>Omsorgsnämndens tillämpning</i>	<i>5</i>
--	----------

Riskbedömning.....	5
--------------------	---

Insatser som inte får tillhandahållas utan individuell behovsprövning.....	5
--	---

Insatser som får tillhandahållas utan individuell behovsprövning.....	5
---	---

Omsorgsnämndens riktlinje för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning

Bakgrund

Syftet med socialtjänstlagen är att stärka det förebyggande arbetet inom socialtjänsten och att göra det lättare att sätta in tidiga insatser.

Socialtjänsten ska vara lätt tillgänglig för invånarna, och stöd ska kunna ges på ett enklare och mer flexibelt sätt än i dag. Verksamheten ska också bygga på den bästa tillgängliga kunskapen.¹

Socialnämnden får erbjuda insatser utan föregående behovsprövning

Socialtjänstlagen ger omsorgsnämnden möjlighet att tillhandahålla vissa insatser till enskilda och grupper utan att först göra en individuell behovsprövning.² Förenklat betyder det att medborgarnas behov av dessa insatser inte behöver utredas av en myndighetshandläggare utan insatsen kan ges direkt. Medborgaren vänder sig därför direkt till utföraren.

Bestämmelsen i lagen innebär inte någon inskränkning i medborgarens rätt till behovsprövade insatser eller nämndens skyldighet att utreda och pröva ansökningar. Även om en insats kan ges utan individuell behovsprövning har medborgarna således alltid rätt att få sin ansökan prövad.

Syftet med bestämmelsen är att underlätta för socialtjänsten att arbeta förebyggande och ge stöd tidigt. Genom att insatser kan ges på ett enklare och snabbare sätt är tanken att fler invånare ska kunna få hjälp i tid, innan problemen blir för stora och mer omfattande insatser krävs.

Att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning är endast en möjlighet för omsorgsnämnden och varje kommun bestämmer själva hur bestämmelsen ska tillämpas i den egna kommunen. En förutsättning för att nämnden ska kunna fortsätta tillhandahålla redan pågående insatser eller nya insatser utan utredning och individbeslut är att nämnden beslutar särskilt om att dessa insatser ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt som till exempel rådgivning, träffpunkter och enklare former av stöd- och samarbetssamtal. För att de insatserna även fortsättningsvis ska kunna tillhandahållas på detta sätt behöver nämnden besluta särskilt om det.

¹ Prop. 2024/25:89

² Prop. 2024/25:89, s. 322

**Alvesta
kommun**

Datum:

Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:

Fyll i här (läs: framsidan)

Omsorgsnämnden beslutar om villkor för insatsen

När insatser tillhandahålls utan individuell behovsprövning behöver omsorgsnämnden besluta vilka villkor som ska gälla för insatsen. Nämnden måste ta ställning till om insatsen ska vara öppen för alla, eller om det ska finnas särskilda kriterier/villkor för att få ta del av den.

Det kan till exempel handla om att rikta stödet till personer i en viss livssituation eller till en specifik målgrupp – såsom kvinnor eller män, personer över en viss ålder, individer med en viss diagnos eller personer som bor i ett visst område.

Villkoren måste dock vara sakliga och bygga på objektiva grunder. De ska vara tydligt utformade och enkla att kontrollera. Det är inte tillåtet att behandla kommuninvånare olika utan att det finns godtagbara skäl för det. Alla beslut ska vila på likabehandling och rättssäkerhet.

Krav på dokumentation för alla insatser oavsett hur de erbjuds

Huvudregeln enligt nya Socialtjänstlagen är att alla omständigheter och händelser av betydelse, i genomförandet av alla insatser, alltid ska dokumenteras på individnivå. Vid genomförandet av insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning kan nämnden, om det finns särskilda skäl, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras. Ett sådant beslut avser samtliga individer som deltar i insatsen.

Särskilda skäl för undantag av dokumentationsskyldigheten kan vara:

- 1) Insatsen består av rådgivning och information (Socialtjänstlagen 14 kap 4 § SoL).
- 2) När socialnämnden har medgett undantag från dokumentation då det finns särskilda skäl (Socialtjänstlagen 14 kap 5 § SoL).
 - a. Om dokumentationen medför att enskilda avstår från att ta kontakt med socialtjänsten (behov av anonymitet)
 - b. Vid öppna verksamheter som är utformade som mötesplatser eller träffpunkter (skäl att dokumentera personliga uppgifter saknas)

Ifall en insats undantas från dokumentationsskyldigheten handlar det enbart om uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Utföraren ska i övrigt alltid dokumentera andra delar som följer av lagen. Det kan till exempel handla om statistik över hur många som deltar i en insats, samt uppgifter om deltagarnas ålder och kön. Det kan också röra sig om oidentifierad information om vilka problem eller svårigheter som uppstår under insatsens gång, och varför vissa deltagare väljer att avbryta insatsen i förtid. Andra exempel är uppgifter om deltagarnas mående och sociala situation – både vid starten och vid avslutningen av insatsen – allt i oidentifierad form.

**Alvesta
kommun**

Datum:

Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:

Fyll i här (läs: framsidan)

Omsorgsnämndens tillämpning

Riskbedömning

För de insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning har förvaltningen genomfört en risk- och konsekvensanalys. Detta för att säkerställa att insatserna ges i enlighet med lagstiftningen.

Insatser som inte får tillhandahållas utan individuell behovsprövning

Vissa insatser har i lagen undantagits från möjligheten att tillhandahålla utan individuell behovsprövning. Dessa insatser är följande:

- kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson,
- vård i familjehem,
- vård i LVM-hem,
- vård i särskilda ungdomshem,
- vård av barn eller unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och andra hem för vård eller boende utöver LVM-hem och särskilda ungdomshem,
- bostad i ett boende för äldre personer eller för personer med funktionsnedsättning, och
- vård i hem för viss annan heldygnsvård.

Insatser som får tillhandahållas utan individuell behovsprövning

Insatser i ordinärt boende

1. Träffpunkter, mötesplatser, café och liknande för olika målgrupper

Beskrivning: Verksamhet utan biståndsbeslut med aktiviteter och social samvaro. För personer med pågående insatser eller de som känner sig ensamma och behöver sällskap för att må bra.

Villkor: Insatsen saknar fasta villkor men inriktar sin verksamhet mot specifika målgrupper.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 2b

2. Anhörigstöd & anhörigutbildningar

Beskrivning: stöd för anhöriga som stöttar och hjälper någon i sin närhet som är långvarigt sjuk, har en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, missbruk/beroende eller

**Alvesta
kommun**

Datum:

Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:

Fyll i här (läs: framsidan)

på annat sätt är i behov av stöd i vardagen.

Villkor: Anhörig till omsorgstagare som får eller kan komma att få insats via nämnden.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 1 & 2a

3. **Seniordagar eller liknande evenemang**

Beskrivning: Anordnade evenemang där omsorgsförvaltningen informerar om vad som görs för kommunens målgrupper.

Villkor: Insatsen saknar fasta villkor men inriktar sin verksamhet mot specifika målgrupper.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 2b

4. **Trygghetslarm**

Beskrivning: Personburna trygghetslarm är ett tekniskt hjälpmedel för att öka tryggheten för den enskilde i dennes bostad.

Villkor: Den enskilde behöver ha fyllt 70 år samt vara folkbokförd i Alvesta kommun.

Insatsen tillhandahålls sedan tidigare via förenklad handläggning och åldersgränsen på 70 år går i linje med tidigare beslut. Rent statistiskt är de som söker trygghetslarm oftast över 70 år och antalet personer som får avslag på ansökan om larm mycket få.

Åldersgränsen på 70 år skulle därför inkludera den stora delen av nämndens målgrupp för insatsen.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: Insatsen undantas inte från dokumentationsplikten.

5. **Uppsökande och förebyggande verksamhet**

Beskrivning: Uppsökande verksamhet kan innehålla allt från mer allmän informationsspridning till aktivt uppsökande arbete som riktar sig till olika grupper. I det uppsökande arbetet ingår ofta att informera om vilka hjälpmöjligheter som finns, att motivera personerna att ta emot stöd och hjälp och att fungera som en länk till behovsanpassade insatser.

Villkor: Insatsen saknar fasta villkor men inriktar sin verksamhet mot specifika målgrupper.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 1 & 2a

Insatser i särskilt boende eller annan boendeform

6. **Måltidsverksamhet på särskilt boende**

Beskrivning: Måltidsverksamhet som specifikt riktar sig mot att äldre i ordinärt boende åker och äter på det särskilda boendet för att minska ensamhet.

Villkor: Insatsen saknar fasta villkor men inriktar sin verksamhet mot specifika målgrupper.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 2b

Alvesta
kommun

Datum:

Klicka eller
tryck här för
att ange
datum

Dnr:

Fyll i här (läs: framsidan)

7. Aktiviteter anordnade av trygghetsvärd på senior- och trygghetsboenden

Beskrivning: På senior- och trygghetsboendena finns det en trygghetsvärd kopplad via omsorgsnämnden som anordnar aktiviteter för de boende.

Villkor: Den enskilde ska vara folkbokförd på det aktuella senior- och trygghetsboendet.

Skäl vid undantag från dokumentationsplikt: 2b

Alvesta
kommun

Vägledning SoL

Omsorgsnämndens vägledning för
biståndsbedömning och verkställighet enligt
socialtjänstlagen

Senast beslutad 2025-XX-XX (ON § X)

Innehållsförteckning

1.	Inledning	5
2.	Rättslig reglering	6
2.1.	Förvaltningslagen	6
2.2.	Offentlighets- och sekretesslagen	6
2.3.	Socialtjänstlagen	6
2.4.	Äldre personer	7
2.5.	Anhörigstöd	7
2.6.	Kvarboendepincipen	7
3.	Biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (SoL)	8
3.1.	Biståndsbegreppet	8
3.2.	Skäliga levnadsförhållanden	8
3.3.	Makapar/partnerskap	9
3.4.	Sambor	9
3.5.	Gemensamt hushåll	10
3.6.	Vistelsebegreppet och ansökan från annan kommun	10
3.7.	Ansökan om insatser i annan kommun	10
3.8.	EU-medborgare/Övriga med utländskt medborgarskap	12
3.8.1.	Bakgrund	12
3.8.2.	Heltäckande sjukförsäkring	12
3.8.3.	Utredningsprocessen	12
3.8.4.	Norm	13
3.9.	Annan huvudman	13
3.10.	Hälso- och sjukvårdshuvudman	13
4.	Handläggning	14
4.1.	Ansökan och beslut om insatser	14
4.2.	Första kontakt	14
4.3.	Anmälan	14
4.4.	Ansökan	15
4.5.	Utredning/kartläggning av den enskildes behov	15
4.6.	Underlag för beslut	15
4.7.	Bedömning	15
4.8.	Mål	16
4.9.	Beslut och kommunikering	16
4.9.1.	Kommunikering	16
4.10.	Överklagan	17
4.11.	Krav på utredningen	18
4.12.	Uppföljning av beviljade insatser	18
4.13.	Prövning av pågående insatser	18
4.14.	Dokumentation i samband med handläggning	19

5.	Om vägledningen	20
6.	Vägledning - Stöd och hjälp i ordinärt och särskilt boende	20
6.1.	Hemliv	21
6.1.1.	Service – Städning	21
6.1.2.	Service – Fönsterputs	22
6.1.3.	Service – Hushållsarbete	22
6.1.4.	Service – Att skaffa varor och tjänster	23
6.1.5.	Service – Tvätt/klädvård	24
6.1.6.	Att bereda måltider	24
6.2.	Känsla av trygghet	25
6.2.1.	Trygghetslarm	25
6.2.2.	Trygghetsringning	26
6.2.3.	Tillsyn	26
6.3.	Personlig omvårdnad	27
6.3.1.	Personlig vård	27
6.3.2.	Personlig vård – att klä på sig	27
6.3.3.	Förflyttningar	28
6.3.4.	Personlig vård – att äta/dricka	28
6.3.5.	Egenvård	28
6.4.	Mellanmänskliga relationer eller samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt	29
6.4.1.	Ledsagning/Social kontakt/Social samvaro	29
6.4.2.	Förflyttning - promenad	30
6.4.3.	Förflyttning – Ledsagning	30
6.4.4.	Mellanmänskliga interaktioner och relationer	31
7.	Vägledning – Särskilt boende	33
7.1.	Bedömningskriterier	33
7.2.	Parboende	34
7.3.	Särskilt boende	34
7.4.	Tillfälligt boende	35
7.4.1.	Korttidsboende	35
7.4.2.	Växelvis korttidsboende	36
8.	Vägledning – Övriga insatser	38
8.1.	Stöd till anhöriga- Avlösning i hemmet	38
8.2.	Personligt stöd till en person som vårdar eller stödjer en närstående – Avlösning	38
8.3.	Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv/ Mellanmänskliga interaktioner och relationer – Kontaktperson	39
8.4.	Avgiftsfri avlösarservice	40
9.	Referenser	40

Beslutad av omsorgsnämnden

Reviderad 2025-XX-XX (ON § X)

Reviderad 2024-02-26 (ON § 5)

Reviderad 2020-11-12 (ON § 53)

Reviderad 2020-02-27 (ON § 2)

Antagen 2019-01-23 (ON § 12)

1. Inledning

Syftet med föreliggande vägledning är att den ska vara ett stöd för myndighetshandläggarna i beslutfattandet och främja en likartad bedömning samt verkställighet av de olika insatserna enligt Socialtjänstlagen (SoL). Föreliggande vägledning innehåller den kvalitetsnivå som omsorgsnämnden i Alvesta kommun bedömt.

Vägledningen redovisar vilka kriterier som gäller för att rätt till en viss insats ska föreligga i normalfallet. Beviljad insats bedöms utifrån den enskildes behov. Om det finns särskilda skäl ska en individuell prövning resultera i att ett beslut avviker från det som står i denna vägledning. Skälen till detta ska då vara tydligt motiverade. Besluten ska dock vara enhetliga i den meningen att personer med likartade behov beviljas likartade hjälpinsatser och i allt väsentligt samma omfattning.

2. Rättslig reglering

2.1. Förvaltningslagen

Förvaltningslagen (Förvaltningslag 2017:900) Lag reglerar hur ärenden som rör enskilda skall handläggas av myndigheten på förvaltningen. I sjunde paragrafen framkommer att ärendet ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Myndigheten skall vid handläggningen beakta möjligheten att själv hämta in upplysningar och yttranden från andra myndigheter vid behov. Ett lättbegripligt språk ska eftersträvas. I Förvaltningslagen definieras inte begreppet part. Det som nämns är den enskilde som är part eller en sökande, klagande eller annan part. I praxis tolkas detta som att en sökande som får ett avslag då blir en klagande. Detta innebär att endast den person som själv vill ansöka om bistånd från biståndsenheten är part i ärendet i juridisk mening. Det är därmed endast denna person som kan ansöka, överklaga samt som har rätt att ta del av uppgifter i ärendet. Vid samtycke kan emellertid en annan person föra den sökandes talan vid ansöknings och överklagande förfarandet.

2.2. Offentlighets- och sekretesslagen

Inom socialtjänsten hanteras en mängd uppgifter som berör enskildas personliga förhållanden. Dessa uppgifter skyddas av regler om sekretess i Offentlighets- och sekretesslagen, OSL (2009:400). Med sekretess menas ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt. Offentlighetsprincipen är inskriven i våra grundlagar och innebär att allmänheten har rätt att ta del av myndigheters allmänna handlingar. I principen innefattas också yttrandefriheten. Inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården m.fl. områden är dock offentlighetsprincipen starkt begränsad av sekretess. Sekretesslagen innefattar både bestämmelser om förbud mot att lämna ut allmänna handlingar och om tystnadsplikt i det allmänna tjänst. Att det råder sekretess för en viss uppgift innebär därför att den inte får lämnas ut muntligt eller skriftligt. En handling med sekretessuppgift kan dock lämnas ut om sekretessuppgiften är borttagen och man hänvisat till gällande lagparagraf. Sekretess gäller för alla anställda vid en myndighet, men också för uppdragstagare, förtroendevalda och andra likställda. Ett centralt begrepp när det gäller offentlighet och sekretess är begreppet allmän handling. En handling är en framställning i skrift eller bild, men också en upptagning som man kan läsa, avlyssna eller uppfatta med tekniska hjälpmedel. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten.

2.3. Socialtjänstlagen

Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas ekonomiska och sociala trygghet, jämlika och jämställda levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet.

- Socialtjänsten ska inriktas på att utveckla enskildas och grupper egna resurser och samtidigt beakta den enskildes ansvar för sin och andras sociala situation
- Socialtjänsten ska inriktas på att enskilda får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande
- Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och vara lätt tillgänglig.

Socialtjänstlagens 11 kapitel reglerar rätten till insatser för att tillgodose enskildas personliga behov. Där uttrycks att den person som inte själv kan tillgodose sina personliga behov och inte heller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt att få insatser av socialnämnden för dessa behov. Den enskilde ska tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden genom insatserna.

2.4. Äldre personer

I socialtjänstlagens 5 kapitel 4-5 §§ finns bestämmelser för särskilda grupper. Där framgår att socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Vidare skall socialnämnden verka för att äldre personer får goda bostäder och skall ge dem det stöd och hjälp i hemmet som behövs (hemtjänst) och annan lättåtkomlig service. Särskilda boendeformer skall inrättas för personer som är i behov av särskilt stöd. Därutöver ska nämnden verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Nämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation (5 kap. 11 § socialtjänstlagen).

2.5. Anhörigstöd

Enligt socialtjänstlagens 5 kap.10 § ska socialnämnden erbjuda stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller har ett funktionshinder. Med anhörigstöd avses de insatser som fysiskt, psykiskt och socialt underlättar den anhöriges situation. Denna stödinsats kräver inget myndighetsbeslut och ingen dokumentationsskyldighet finnes.

2.6. Kvarboendeprincipen

Socialstyrelsen skriver 2007 i "Trappan mellan kvarboende och flytt", att den så kallade kvarboendeprincipen har varit den officiella policyn i decennier. Kvarboendeprincipen beskrivs av Socialstyrelsen som möjligheten att kunna bo kvar i den egna bostaden så länge som möjligt och inte onödigt tidigt behöva flytta till annan boendeform. Vidare skriver Socialstyrelsen att samhällets insatser för att underlätta kvarboende framför allt handlar om att ge hjälp i hemmet genom hemtjänst och hemsjukvård och att underlätta vardagen genom bostadsanpassning och individuellt anpassade hjälpmedel.

3. Biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (SoL)

3.1. Biståndsbegreppet

Rätten till bistånd innebär både en lagstadgad rättighet för den enskilde att ansöka om biståndsinsatser och att få rättsligt prövat om kommunen handlagt ärendet rätt eller fel, tex om en biståndsansökan har avslagits men den enskilde själv tycker sig ha behov av de sökta insatserna. Kommunen har en lagstadgad skyldighet att ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service (SoL 5 kap). I lagen anges inte i detalj vilka stöd- eller serviceinsatser kommunen ska ställa upp med eller hur insatserna ska organiseras. Lagen öppnar därför ett utrymme för kommunerna att själva avgöra vilka biståndsinsatser som ges och ett utrymme för diskussion med den enskilde kring vilka insatser som kan vara de lämpliga i varje enskilt fall. Myndighetshandläggaren ska därför lyssna på den enskilde för att kunna sätta samman de insatser som bäst svarar mot dennes specifika behov och önskemål. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv. Rätten till bistånd får därför inte utgå från en statisk syn på den enskildes förmåga och situation utan ska vara framåtblickande.

3.2. Skäliga levnadsförhållanden

Det bistånd som beviljas enligt socialtjänstlagen ska ge den enskilde personen skäliga levnadsförhållanden. Levnadsförhållanden syftar på sådana förhållanden som är viktiga för den enskildes sammantagna livssituation och är samtidigt inte en mät- och jämförbar nivå. Vad som är skäliga levnadsförhållanden måste avgöras i varje enskilt fall utifrån den enskildes individuella behov och situation. Vid bedömningen av vilken insats som kan komma i fråga ska omsorgsnämnden väga samman olika omständigheter såsom den önskade insatsens lämplighet som sådan, kostnaderna för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser samt den enskildes önskemål (jfr prop. 2000/01:80 s. 91).

Socialtjänstlagen är en ramlag som till stora delar är utformad som en rättighetslagstiftning för den enskilde. Den som uppfyller vissa kriterier har rätt till insatser. Av denna rättighet för den enskilde följer en skyldighet för kommunen att leva upp till lagens krav. Kommunens skyldigheter frångår dock inte den enskilde hans eller hennes eget ansvar att klara sin försörjning och tillgodose sina personliga behov. Rätten till insatser för försörjning och sina personliga behov gäller oavsett vilken grupp (barn, människor med funktionsnedsättning, äldre osv.) den enskilde tillhör.

Begreppet personliga behov sammanfattar en lång rad olika behov av hjälp och stöd, service, behandling, vård och omsorg. Behoven ska tillgodoses med lämpliga insatser utifrån den enskildes situation. Innehållet i insatserna eller typer av insatser är därför inte preciserade i lagen. Det handlar i bred mening om vad den enskilde ska behöva för att få vardagen att fungera men också om upplevelsen av trygghet, det bemötande man får eller möjligheterna att få vara med och påverka sin tillvaro.

En utgångspunkt för bedömningen av vad som är skäligt ska alltid vara den enskildes rätt till ett värdigt och så långt som möjligt självständigt liv, trots det underläge som inträder då den enskilde blir i behov av stöd i sin vardag. En uppgift är att tillgodose den enskildes behov men den enskilde kan inte räkna med att alla önskemål om insatser kan tillgodoses. En nyckel till vilka insatser som kan komma i fråga är inte bara fysiska eller psykiska behov utan också den

enskildes vardag innan omsorgsbehovet uppstått. Att behov av stöd uppstår ska inte få hindra att den enskilde också får stöd att fortsätta leva som tidigare i de delar av vardagen där funktionerna är intakta nog för att tillåta det. Insatserna ska därmed så långt möjligt se till att:

- Den enskilde ges förutsättningar att behålla sina vanor och fortsätta utöva och utveckla sina intressen även om det fysiska eller psykiska tillståndet kräver en del praktiska insatser för att klara det.
- Den enskilde ges förutsättningar och får hjälp att även fortsatt vara aktiv, upprätthålla sociala kontakter, träffa andra människor, få tillgodose kulturella och andliga behov, uppleva nöjen, kunna följa och diskutera samhällsutvecklingen m.m.
- Den enskilde kan komma ut, får tillgång till naturupplevelser och får möjlighet att uppleva årstidsväxlingar.

Alla ansökningar om insatser (för att tillförsäkra skäliga levnadsförhållanden) ska prövas enligt Socialtjänstlagen 11 kap. 1§ . Vid alla ansökningar ska det i utredningen ifrågasättas om behovet kan eller ska tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom anhöriga/närstående eller annan huvudman.

3.3. Makapar/partnerskap

Enligt äktenskapsbalkens 1 kapitel 2 § skall makar gemensamt vårda sitt hem. Av fjärde paragrafen står att läsa att makar skall fördela sysslor mellan sig (Äktenskapsbalk 1987:230), där framgår:

- Ett makapar har ett gemensamt ansvar för hushållet. Detta innebär att hjälp med hushållssysslor normalt inte beviljas då endast den ene av ett makapar har nedsatt förmåga.
- Detta innebär att om ett makapar bedöms i behov av bistånd för sitt hushåll ska båda beviljas insatser efter två separata utredningar.
- Makar har dock inget ansvar för att hjälpa varandra med personlig omvårdnad. Detta innefattar bl.a. hjälp med på/avklädning, dusch, morgon/kvällshygien samt toalettbesök.

I rättspraxis av bestämmelserna i äktenskapsbalkens 6 kap. 1 § även kommit att innefattat myndiga sammanboende individer som dela gemensamt hushåll, oaktat om dessa är sammanboende under äktenskapliga förhållande eller ej. I flertal kammarrättsdomar avslås stöd med hushållsgöromål trots att behov föreligger för den enskilde, med hänvisning till att makan/ make/sambo bedöms kunna varar behjälplig.

3.4. Sambor

Att leva som sambor kan likställas med makar. Sambolagen (2003:376) uttrycker att "när det i en lag eller annan författning talas om sambor eller personer som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden eller används liknande uttryck, avses därmed sambor enligt första stycket", det vill säga "två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll". I det fall den ena parten inte kan medverka fullt ut i hushållssysslor, hänvisas parterna att omfördela aktiviteter och omsorg mellan sig. Det kan också medföra att parterna får göra olika saker för att tillgodose hushållssysslorna i det gemensamma hemmet.

3.5. Gemensamt hushåll

Vuxna personer som lever i hushållsgemenskap ger varandra viss praktisk hjälp inom familjen. Mer omfattande omsorgsbehov kan däremot inte anses ligga inom ramen för vad man normalt bistår varandra med inom familjen. Denna bedömning gäller oavsett om det handlar om makar, partnerskap eller sambor eller när det finns hemmavarande barn över 18 år. Några särskilda skäl att göra avsteg från denna bedömning förekommer normalt inte.

3.6. Vistelsebegreppet och ansökan från annan kommun

Kommunen har det yttersta ansvaret för att den som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp han/hon behöver. Omfattning av insatserna beror på omständigheterna i det enskilda fallet, såsom vistelsetidens längd och typen av problem. Kommunens yttersta ansvar tar inte över eller minskar det ansvar som andra huvudmän har.

Enligt Socialtjänstlagen har en person som är bosatt i en annan kommun rätt att i vissa fall få sin ansökan prövad i Alvesta och därmed behandlas som om han/hon vore bosatt i kommunen. Detta gäller under förutsättning att den sökande har för avsikt att flytta till Alvesta och att han/hon på grund av ålderdom, varaktiga funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom inte kan flytta om vård- och omsorgsinsatser inte kan garanteras. Hemkommunen är skyldig att vid behov bistå med den utredning som inflyttningsskommunen kan behöva för att pröva ansökan.

3.7. Ansökan om insatser i annan kommun

När en person, hemmavarande i en annan kommun, önskar flytta till Alvesta kommun och ansöka om insatser här, ska detta prövas i två steg. Det första steget är att utröna om den enskilde tillhör personkretsen enligt 29 kap. 7 SoL. I det andra steget görs en sedvanlig biståndsbedömning enligt 11 kap. 1 § SoL.

29 kap SoL

7 § En enskild som önskar flytta till en annan kommun får ansöka om insatser i den kommunen om han eller hon

1. har ett varaktigt behov av omfattande vård- eller omsorgsinsatser till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom och därför inte kan bosätta sig i kommunen utan att beviljas de insatser som han eller hon behöver, eller
2. behöver flytta till en annan kommun på grund av våld eller andra övergrepp men inte kan göra det utan att beviljas de insatser som han eller hon behöver

8 § En ansökan från en enskild som önskar flytta till en annan kommun och som är i behov av insatser enligt 7 § ska behandlas som om den enskilde var bosatt i den kommunen. Är den sökandes behov tillgodosedda i bosättningskommunen, får hänsyn inte tas till den omständigheten när ansökan prövas. Bosättningskommunen är skyldig att på begäran bistå med den utredning som den andra kommunen behöver för att kunna pröva ansökan

I prop. 1996/97:124 s. 175 framgår följande, vilket kan vara en vägledning när det bl.a. gäller definitionen av varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser:

”För att bestämmelsen skall bli tillämplig skall det framgå att det är den enskildes egen bestämda önskan att få flytta till den andra kommunen. Andra skäl för en flyttning faller inte in under denna paragraf.

De insatser man har rätt att ansöka om är insatserna särskild boendeform och hemtjänst.

Begreppen ålderdom och funktionsnedsättning torde inte förorsaka några tillämpningsproblem. Under begreppet allvarlig sjukdom faller svåra sjukdomstillstånd med ett fortskridande förlopp, där det knappast kan bli fråga om ett tillfrisknande.

Med omfattande vård- och omsorgsinsatser menas "kontinuerliga insatser som behöver ges dygnet runt för att tillgodose behov av personlig omvårdnad, tillsyn, skydd och sjukvård. Hjälp i form av enbart städning, inköp, matlagning och liknande service är inte att anse som vård- och omsorgsinsatser enligt denna bestämmelse.

Det skall vidare vara fråga om ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser. Sådana behov av övergående natur (t.ex. vid benbrott) omfattas således inte."

En ansökan om insatser i Alvesta kommun där den enskilde har en annan kommun som bosättningskommun ska prövas i följande steg:

STEG 1. Finns det en genuin avsikt att flytta?

JA → 29 kap. 7-8 §§ SoL är tillämpliga. Ansökan ska prövas fast Alvesta ännu ej är bosättningskommun. → Gå vidare till steg 2.

NEJ → 29 kap. 7-8 §§ SoL är inte tillämpliga → Ansökan avslås.

STEG 2. Personkretsbedömning

Är de framställda behoven varaktiga, omfattande och föranledda av någon av nedanstående punkter?

- Hög ålder
- Funktionsnedsättning eller
- Allvarlig sjukdom (sjukdomstillstånd med ett fortskridande förlopp, där det knappast kan bli fråga om ett helt tillfrisknande)?

Observera att man vid personkretsbedömningen ska väga in alla relevanta omständigheter. Både fysiskt och psykiskt välmående. Otrygghet och ensamhet är omständigheter som kan vägas in.

JA → Gå vidare till nästa steg, sedvanlig biståndsbedömning enligt 11 kap. 1 § SoL

NEJ → Ansökan avslås med hänvisning till 29 kap. 7 § SoL eftersom sökanden ej tillhör personkretsen. Beslutet är överklagningsbart enligt 35 kap. 1 § SoL .

STEG 3. Sedvanlig biståndsbedömning

Är de framställda behoven sådana som den enskilde behöver få tillgodosedda för att uppnå skäliga levnadsförhållanden? Kan de tillgodoses på annat sätt?

Observera att sökandes bosättningskommun är skyldig att bidra med utredning och information inom ramen för din utredning (29 kap. 8 § SoL)

JA → Det handlar om behov inom ramen för skäliga levnadsförhållanden och de kan inte tillgodoses på annat sätt än att ansökan beviljas → ett gynnande förvaltningsbeslut enligt 11 kap. 1 § SoL fattas.

NEJ → Det handlar inte om behov inom ramen för skäliga levnadsförhållanden och/eller behoven kan tillgodoses på annat sätt → Ansökan avslås.

Observera att beslut enligt 11 kap. 1 § SoL ska kunna verkställas omedelbart, i förevarande fall utifrån tidpunkt om önskad flytt som uttryckts i ansökan.

3.8. EU-medborgare/Övriga med utländskt medborgarskap

3.8.1. Bakgrund

Den fria rörligheten inom EU/EES-området har inneburit att socialtjänsten, i handläggning av ärenden och utformning av insatser, måste bedöma på vilken laglig grund den enskildes vistelse i Sverige vilar. För att ha rätt till socialt bistånd som inte är akut krävs som regel att EU/EES-medborgare kan visa att de antingen har uppehållstillstånd eller uppehållsrätt i landet.

EU/EES-medborgare omfattas av den generella regeln att något uppehållstillstånd inte krävs av utlänningar för att vistas i Sverige i upp till tre månader. Detta innebär att EU/EES-medborgare har rätt att vistas i Sverige i upp till tre månader och att det under denna period endast krävs att han eller hon kan visa upp ett nationellt id-kort eller pass. För vistelse längre än 3 månader krävs det att den enskilde har uppehållstillstånd eller uppehållsrätt.

Personer med medborgarskap i länder utanför EU/ESS kan inte få uppehållsrätt. Dessa individer har enbart rätt till stöd av akut karaktär exempelvis akutsjukvård (såvida de inte har ett uppehållstillstånd som medger rätt att ta del av hela det svenska socialförsäkringssystemet).

3.8.2. Heltäckande sjukförsäkring

Kravet på heltäckande sjukförsäkring innebär krav på tillgång till hälso-och sjukvård för personen och dennes familjemedlemmar. EU/EES-medborgare kan i normalfallet uppfylla kravet på heltäckande sjukförsäkring, det vill säga tillgång till hälso-och sjukvård, genom att visa upp ett europeiskt sjukförsäkringskort eller någon annan av de utfärdade blanketter som styrker att personen omfattas av ett annat lands sociala trygghetssystem. En EU/EES-medborgare som inte har tillgång till en offentligt finansierad sjukförsäkring kan alternativt visa att den har en motsvarande privat heltäckande sjukförsäkring.

3.8.3. Utredningsprocessen

Det är mot denna bakgrund rimligt att inleda utredningen med att utreda och bedöma om personen uppfyller kriterierna för uppehållsrätt, alternativt har uppehållstillstånd, eller inte. Om det finns fler personer i hushållet behöver socialtjänsten även ta ställning till om dessa kan anses ha uppehållsrätt som familjemedlemmar. En person som har uppehållstillstånd behöver styrka detta genom att visa ett beslut från Migrationsverket. När det gäller uppehållsrätt behöver personen styrka det på annat sätt, eftersom det inte finns det något formellt bevis på sådan. Socialtjänsten måste utifrån vad personen kan redovisa om sin situation ta ställning till om vederbörande uppfyller kriterierna för uppehållsrätt i varje enskilt fall. Att en person tidigare har haft uppehållsrätt eller är folkbokförd i Sverige eller har svenskt personnummer styrker inte att personen har uppehållsrätt vid tidpunkten för ansökan om socialt bistånd. I de fall självförsörjning är ett villkor för uppehållsrätt behöver frågan om självförsörjning alltid bedömas, oavsett vad ansökan om bistånd avser. Om ansökan avser ekonomiskt bistånd utgör ansökan i sig en indikation på att den enskilde inte är självförsörjande och därmed kan komma att bedömas inte ha uppehållsrätt.

3.8.4. Norm

- För att bli föremål för insatser enligt SoL (annat än av akut karaktär) ska personen i fråga styrka att denne har uppehållsrätt eller tillfälligt/permanent uppehållstillstånd (det senare beviljas av Migrationsverket).
- Vid tillfälligt uppehållstillstånd ska den sökande visa i vilket syfte tillståndet getts samt när det går ut. Vid tveksamheter om TUT-tillståndet medför rätt att ta del av landets välfärdssystem konsulteras chef för myndighetskontoret.
- För att rekvisiten för uppehållsrätt ska vara uppfyllda för en icke "ekonomiskt aktiv" EU-medborgare (pensionär) måste denne kunna styrka att det finns a) tillräckliga medel för försörjning och b) heltäckande sjukförsäkring, tex Eu-försäkringskort. En vägledning i frågan kan vara skatteverkets eller annan myndighets bedömning om en sådan bedömning är relativt ny.
- Om rekvisiten för uppehållsrätt/uppehållstillstånd föreligger, prövas ansökan om bistånd på samma grunder som för svenska medborgare.
- Oaktat ställningstagande avseende rätten att söka insatser enligt socialtjänstlagen/LSS har den enskilde alltid rätt att få sin ansökan prövad.
- Vad gäller asylsökande har Migrationsverket ansvar för att tillgodose eventuellt stödbehov. Detta görs vanligtvis genom att personen blir tilldelad en plats på ett av Migrationsverkets boenden.

3.9. Annan huvudman

Kan en sökande få sitt behov tillgodosett av annan huvudman finns ingen rätt till insatser från omsorgsnämnden. Annan huvudman kan vara landstinget/regionen, försäkringskassan, andra socialnämnder etc. Omsorgsnämnden har alltid ett ansvar att vidta åtgärder i avvaktan på att ansvarig huvudman kan ge den enskilde stöd. Detta följer av kommunens yttersta ansvar enligt Socialtjänstlagen. Kommunens yttersta ansvar frångår inte andra myndigheters ansvar att hantera sina ärenden skyndsamt.

3.10. Hälso- och sjukvårdshuvudman

En viktig skiljelinje är, mot sådana insatser som är att föra till hälso- och sjukvård och som är sjukvårdshuvudmannens ansvar. Hälso- och sjukvårdsinsatser kan inte beviljas enligt socialtjänstlagen.

4. Handläggning

4.1. Ansökan och beslut om insatser

Behovsbedömningar ska bygga på en helhetssyn av den sökandes situation, möjligheter och behov. Vid bedömningen ska de fysiska, psykiska och sociala behoven uppmärksammas och beaktas. Bedömningen ska vara allsidig och noggrann. Vid utredningen ska myndighetshandläggaren ställa följande frågor:

- Kan den sökande själv tillgodose sina behov?
- Kan den sökande få sina behov tillgodosedda på annat sätt?
- Behöver behovet tillgodoses för att den sökande ska tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden?

Beroende på svar på frågorna kan ansökan beviljas eller avslås. Den enskildes ansökan kan även avslås delvis s.k. delavslag. Den enskilde ska alltid informeras om rätten att överklaga när beslutet går den sökande emot.

I uttrycket ”inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt” ligger bland annat att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som normalt står honom eller henne till buds.

4.2. Första kontakt

När den enskilde själv tar kontakt behöver man avgöra om det är fråga om en ansökan om hjälp eller om det är en allmän förfrågan. Om det första samtalet eller mötet med den enskilde enbart handlar om att ge information om kommunens verksamhet och möjligheter till hjälp, finns ingen dokumentationsskyldighet.

4.3. Anmälan

När någon annan än den enskilde tar kontakt och påtalar ett behov av hjälp sker en anmälan. En anmälan kan vara muntlig eller skriftlig. En skriftlig anmälan är en inkommen handling, som dokumenteras och diarieförs/registreras i verksamhetssystemet. Av dokumentationen ska det framgå vad anmälan avser, vem som har gjort anmälan (exempelvis anhörig, granne, god man) och när den gjordes. Handläggaren måste skyndsamt ta reda på om den skriftliga eller muntliga anmälan leder till en ansökan från den enskilde (dvs. göra en förhandsbedömning).

Om anmälan inte leder till en ansökan, ska följande dokumenteras:

- Beslut att en utredning inte inleds.
- Datum för ställningstagandet.
- Motivering.
- Namn och befattning på den som fattat beslut.

Finns en personakt sedan tidigare läggs inkommen skriftlig anmälan och aktualiseringen i personakten.

4.4. Ansökan

Det är viktigt att det är den enskilde själv som inkommer med en ansökan och det ska tydligt framgå vad ansökan avser. En anhörig kan vara behjälplig och påtala behovet men det är personen själv som måste vilja ansöka om hjälp.

Om den enskilde på grund av sjukdom inte har insikt om sin situation eller saknar förmåga att själv framföra en ansökan, behövs en legal ställföreträdare i form av god man eller förvaltare. Den enskilde kan även företrädas av ett ombud genom en skriftlig fullmakt. Anhöriga har inga rättsliga befogenheter att agera som ställföreträdare. Anmälan om god man kan bli aktuell. Vid avsaknad av legalföreträdare och/eller skriftlig fullmakt kan ansökan tas emot utifrån ett presumtvt samtycke.

4.5. Utredning/kartläggning av den enskildes behov

Efter det att man mottagit en ansökan, startar kartläggningen av vem den enskilde är och vilka behov den enskilde har i den dagliga livsföringen. Kartläggningen innebär en faktainsamling och den skriftliga redovisningen ska vara saklig och får inte innehålla handläggarens egna bedömningar. Viktiga frågor att ställa i samband med kartläggningen är hur det var tidigare, hur det är nu och hur den enskilde önskar att det ska vara framöver. Kartläggningens omfattning beror på vad ansökan avser. Inhämtas uppgifter från andra krävs samtycke från den enskilde.

4.6. Underlag för beslut

Under förutsättning att frågeställningarna är relevanta bör följande områden belysas:

- Hur och var bor den enskilde?
- Boendestandard?
- Familj, anhöriga?
- Socialt nätverk?
- Svårigheter, möjligheter?
- Aktuellt hälsotillstånd?
- Vilken service finns i omgivningen?
- Vilken livsstil har sökanden, intressen, hobby?
- Vad kan han/hon klara på egen hand?
- Vad behöver han/hon hjälp med?
- Sökandens syn på behoven?
- Vilka är behoven?
- Vilka av behoven kan andra huvudmän tillgodose?
- Vad kan tillgodoses av någon annan?

4.7. Bedömning

Bedömningen är handläggarens del i utredningen. Det är här handläggaren resonerar utifrån det material som framkommit i utredningen. Bedömningen ska ge en tydlig motivering till beslutet. I bedömningen ska det kunna utläsas om personen "inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt". Bedömningen ska beskriva hur den

enskilde kan "tillförsäkras skäligen levnadsförhållanden" och hur hjälpinsatserna "stärker möjligheter att leva ett självständigt liv".

I bedömningen ska det även framgå för hur lång tid fram i tiden beslutet ska gälla. För det fall ett hemtjänststöd pågått i två år eller längre kan beslutet om hemtjänst sätta tills vidare. Vad avser särskilt boende sätts besluten tills vidare i samband med att det särskilda boendet beviljas.

4.8. Mål

Målen med beviljade insatser ska beskrivas så att de är uppföljningsbara. När den enskilde ansöker om insatser ska man fråga vad personen har för mål med insatserna, eller hjälpa till att utforma ett mål tillsammans med den enskilde. Beskriv detta i utredningen. Ange vilka övergripande mål du som handläggare ser med beviljad insats. Målen ska vara klara och tydligt formulerade och möjliga att bryta ner i delmål då den enskilde tillsammans med samordnaren upprättar genomförandeplanen.

4.9. Beslut och kommunikering

En utredning ska leda fram till ett beslut, beslutet ska vara tydligt och lättläst samt beskriva vad den enskilde får/inte får för slags hjälp. Det skall framgå vilken paragraf beslutet grundar sig på samt namn och titel på den person som fattat beslutet. Beslutsdatum ska tydligt framgå.

Beslutet ska i normalfall vara tidsbegränsat förutom beslut om hemtjänst när den enskilde bor på ett särskilt boende. I dessa fall ska besluten i normalfallet vara tills vidare. Besluten kan dock utökas vid behov.

Samtliga beslut förses med ett återkallelseförbehåll vilket innebär att beslutet kan ändras om behovet väsentligt ändras eller om andra omständigheter framkommer som påverkar grunden för beslutet. I Socialtjänstlagen 14 kap. 9§ framgår att nämnden får ändra ett beslut om en insats som gäller tills vidare till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt.

Besluten ska följas upp en gång per år. Omprövning görs vid behov av omfattande förändringar vid behov.

Ett avslag skall motiveras. Motiveringen måste innehålla det som avgjort det enskilda ärendet. Man kan inte hänvisa till "behovet kan tillgodoses på annat sätt" utan det måste framgå vad som menas med "annat sätt". Även vid delavslag skall skäl till avslag anges.

Vid ett avslag ska det framgå hur och var den enskilde kan överklaga beslutet. Vid ett avslag ska besvärshänvisning skickas med.

4.9.1. Kommunikering

Inför ett avslagsbeslut ska det underlag, på vilket handläggaren avser att fatta sitt beslut, kommuniceras med den enskilde. Kravet på kommunikering i 17 § FL (förvaltningslagen) innebär, att en myndighet inte får avgöra ett ärende, som avser myndighetsutövning mot enskild utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om uppgifter som tillförts ärendet av någon annan. Den som är part i ärendet ska också ha fått möjlighet att yttra sig över uppgifterna, innan myndigheten fattar sitt beslut. Kommunikeringskyldigheten ska fullgöras i två steg.

Den som har ställning som part ska:

1. Underrättas om utredningsmaterialet.

2. Få möjlighet yttra sig över utredningsmaterialet.

Den enskilde får på detta sätt kännedom om de omständigheter som nämnden grundar sitt beslut på och tillfälle att komplettera och kontrollera utredningsmaterialet. Skyldigheten att kommunicera gäller utredningsmaterialet och omfattar inte nämndens bedömning eller förslag till beslut. Hur kommunikering ska ske är inte reglerat i FL. Det är därmed kommunen som bestämmer på vilket sätt kommunikeringen ska ske. Det kan ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på annat sätt beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Det räcker inte att parten får meddelande om sin rätt att ta del av materialet. Nämnden måste beakta behovet av att kunna redovisa att kommunikering har skett.

Kommunikering är inte nödvändig om:

- beslutet inte går part emot, dvs. om den enskilde får precis vad han eller hon har ansökt om eller begärt,
- om uppgiften saknar betydelse, t ex om en annan person har lämnat en uppgift som man redan känner till eller som inte behövs för beslutsfattandet eller
- det är uppenbart obehövt att kommunicera.

4.10. Överklagan

Vid avslag kan muntlig information lämnas om möjlighet att överklaga i samband med hembesök/kommunikering. Beslutsmeddelandet ska alltid vara skriftligt. Överklagan ska sändas till biståndsenheten.

Vid överklagan gör handläggaren en omprövning av beslutet, då prövas om överklagandet inkommit i rätt tid, det vill säga tre veckor efter att den sökande fått tillgång till avslagsbeslutet.

Om överklagan inkommit i rätt tid prövas om nya uppgifter framkommer i överklagandet som inte framkommit i utredningen som låg till grund för avslaget. Om det i överklagandet förekommer nya uppgifter ska beslutet omprövas. Om grund för ändring finns skrivs beslutet om och detta dokumenteras. Om grund för ändring inte finns överlämnas ärendet till förvaltningsrätten för prövning.

Om den enskilde behöver hjälp med att utforma överklagandet är handläggaren skyldig att hjälpa till med detta. Se processbeskrivning i ledningssystemet.

När handläggaren hjälper till med överklagan skall följande ingå:

- Uppgifter om den klagandes personnummer, adress och telefonnummer.
- Vilket beslut som överklagas.
- Den ändring i beslutet den enskilde begär.
- Ange de omständigheter den enskilde stödjer överklagandet på.
- Bifoga eventuella handlingar som den enskilde anser stödjer dennes uppfattning.
- Undertecknad av enskilde.

Inhibition kan göras i samband med överklagan till förvaltningsrätten. Detta innebär att verkställigheten av ett överklagat beslut skjuts upp tills domstolen fattat ett nytt beslut. Vi har skyldighet att informera om att den enskilde kan begära inhibition.

4.11. Krav på utredningen

I utredningen sammanställs de uppgifter som samlats in och beskriver helhetsbilden och den nuvarande situationen kring hjälpbehovet. Den skriftliga utredningen ska vara skriven på ett lättläst språk. Undvik branschord och förkortningar. Språkråd finns www.sprakradet.se. Om branschord eller förkortningar används, förklaras de inom parantes första gång de används. Vad ansökan gäller och vem som ansöker skall tydligt framgå. Det är viktigt att den enskildes behov och önskemål framgår av ansökan, på det sätt som den enskilde själv uttrycker det. Det samma gäller för när och hur ansökan påbörjades. Beskriv vilken metod som används vid kartläggningen. Exempel på metoder är: hembesök, möten utanför hemmet, vårdplanering, telefonkontakter, inhämtande av skriftlig information.

Det skall framgå om samtycke inhämtats. Beskriv om kommunikering skett. Kommunikering sker vid avslag på ansökan eller om man inhämtat uppgifter från någon annan person eller myndighet. Att kommunicera innebär att låta den enskilde få ta del av inhämtade uppgifter som är av betydelse för beslutet, som den enskilde inte känner igen eller själv uppgett. Det ska tydligt framgå i utredningen vem som lämnat vilka uppgifter. Uppgiftslämnaren ska anges med fullständigt namn och titel.

Utredningen ska vara relevant för det ansökan avser. Om det finns gamla utredningar kan användbar information sammanfattas. Missbruka inte funktionen "kopiera, klistra in" från gamla utredningar, sammanfattningen ska vara relevant och aktuell för den nya utredningen.

Utredningen ska innehålla dokumentation om vilken information som lämnats. Att lämna information om handlägningsprocessen och att man har rätt att överklaga, rätt att få detaljerat beslut och att ansöka utan begränsningar är viktigt för rättssäkerheten. Dokumentera också om du hänvisat till någon annan, t.ex. sjukgymnast, arbetsterapeut.

4.12. Uppföljning av beviljade insatser

Myndighetshandläggaren har ansvar för att följa upp hur beviljade insatser utförs, genom kvalitetssäkrad uppföljning. Uppföljningen ska göras inom 3 veckor efter beslutdatum. Ett viktigt redskap för uppföljningen är genomförandeplanen som utföraren ska upprätta tillsammans med den enskilde och genomförandeplanen ska följa de generella mål för den beviljade insatsen.

Den enskilde ska:

- Tillförsäkras skäligen levnadsförhållanden
- Få de insatser de beviljats
- Tycka att insatserna är av god kvalitet
- Vara nöjda med de insatser de fått
- Känna sig trygga med de insatser de fått
- Uppleva att insatserna bidrar till att vardagen är hanterbar och meningsfull

4.13. Prövning av pågående insatser

Myndighetshandläggaren ska följa upp kontinuerligt, och minst en gång per år bedöma om en insats ska fortsätta, ändras eller upphöra. Underlaget dokumenteras i verksamhetssystemet.

Omprövning ska ske tidigare om målet/målen uppfyllts eller om behovet av insatser förändrats. Om målet uppnåtts eller behovet förändrats ska det lyftas på Teamträffen. Vid detta tillfälle

prövas behovet på nytt och handlägningsförfarandet är detsamma som vid ett nytt ärende d.v.s. efter det att den enskilde framställt sin ansökan gör myndighetshandläggaren en ny bedömning av behovet och fattar därefter ett nytt beslut. Dokumentera i journalen att uppföljning/omprövning gjorts. Meddela utföraren resultatet.

4.14. Dokumentation i samband med handläggning

Riktlinjer gällande dokumentation i samband med handläggning av ärenden utgår från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2014:5 och Socialstyrelsens bok "Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten", (2015).

Vid handläggning av ett ärende ska dokumentationen ske fortlöpande. Dokumentationen skall hållas samman i en personakt och handläggningen av ett ärende skall dokumenteras i verksamhetssystemet.

5. Om vägledningen

Denna vägledning innebär inte någon inskränkning i den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad. Vägledningen beskriver vad som i Alvesta kommun anses vara norm för de olika insatserna. I varje ärende skall det ske en individuell behovsprövning och vid särskilda skäl kan en individuell prövning resultera i att ett beslut avviker från det som står i vägledningen. Alla beslut skall prövas mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning eller bindande föreskrifter från Socialstyrelsen. Omsorgsförvaltningen skall verka för kvarboende vilket innebär att var och en skall kunna bo kvar i den egna bostaden med stöd av hemtjänst och kompletterande insatser.

6. Vägledning - Stöd och hjälp i ordinärt och särskilt boende

Hjälp i hemmet ges som en insats enligt Socialtjänstlagen. Insatserna kan vara både behovsprövade samt tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Vilka insatser som kan tillhandahållas utan behovsprövning fattar nämnden beslut om i separat riktlinje. För de insatserna vänder sig den enskilde direkt till utföraren och det sker ingen myndighetsutövning. Vid övriga insatser sker det alltid en behovsprövning av en myndighetshandläggare.

Insatserna skall innebära att människor tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden. Socialnämnden bör genom hemtjänst, dagverksamhet eller liknande underlätta för den enskilde att bo kvar hemma. (8 kap. 1§ SoL). Hemtjänst är ett samlingsbegrepp för olika insatser, hjälpens omfattning kan variera mellan några timmar i månaden till hjälp vid flera tillfällen under dygnet. Insatsens utformning utgår alltid från behovet utifrån bedömningsunderlaget.

När olika händelser i livet inträffar, kan det medföra att vi behöver stöd och hjälp i vår vardag. Det kan röra sig om normalt åldrande som medför svaghet och kraftlöshet, om sjukdom, olycka eller om nedsatt förmåga på grund av psykisk ohälsa. Vid dessa tillfällen har alla rätt att ansöka om insatser enligt socialtjänstlagen för att få hjälp med sin livsföring, både avseende hushållet som för den egna personen. Denna hjälp ska beviljas så att den enskilde tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden och får stöd i att leva ett tryggt och självständigt liv i sitt eget boende.

Insatserna ska i så stor utsträckning som möjligt utformas utifrån den enskildes önskemål, ett rehabiliterande synsätt ska genomsyra arbetet och uppmuntra den enskilde att ta egna initiativ. För att kunna tillgodose den enskildes önskemål enligt ovan ska hemtjänstutföraren tillsammans med den enskilde upprätta en genomförandeplan, som beskriver hur insatserna ska genomföras. Insatserna skall ge den enskilde möjligheten att bo kvar i sitt hem och samtidigt tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden.

- **Serviceinsatser** - syftar till praktisk hjälp med hushållets skötsel

Insatserna omfattar bland annat:

- Städning, tömma sopor, sopsortering
- Tvätt, byte av sängkläder och enklare klädvård
- Bäddning

- Diskning
 - Matdistribution
 - Trygghetslarm, trygghetsringning och tillsyn
 - Inköp, ärenden så som apotek, post och bank
 - Fönsterputsning
- **Personlig omvårdnad** - syftar till insatser som är direkt riktade till den enskilde för att tillgodose dennes grundläggande behov. De handlar både om praktiska och sociala insatser.

Behov av stöd i hemmet föreligger om den enskilde:

- Är i behov av tillfällig eller kontinuerlig hjälp med sina personliga behov i den dagliga livsföringen och behovet ej kan tillgodoses på annat sätt.

Behovet av hemtjänst är tillgodosett om den enskilde:

- Själv kan utföra insats.
- Har annan person i hushållet som utför det åt honom/henne.
- Får behovet tillgodosett genom alternativa insatser.
- Genom medicinska insatser kan återfå hela eller delar av sin funktionsförmåga
- Genom sjukgymnast/arbetsterapeutiska insatser kan återfå hela eller delar av sin funktionsförmåga.
- Genom tekniska hjälpmedel ökar sin funktionsförmåga så att behovet blir tillgodosett.

6.1. Hemliv

6.1.1. Service – Städning

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp för att uppnå en skälig standard i bostaden vad beträffar städning. Den enskilde har inte möjlighet att tillgodose behovet på annat sätt.

Norm

Insatsen beviljas för städning var annan vecka om inte särskilda behov (t.ex. nedsatt syn, allergi, inkontinensproblem) finns, vid behov kan mellanstäd beviljas. Städningen omfattar 2 rum och kök (sovrum, kök, rum för samvaro/vardagsrum, hygienutrymmen/toalett/badrum samt hall). För sammanboende kan städning av tre rum och kök beviljas (förutsatt att även den andre parten är beviljad insatsen städ). Städningen omfattar normalt damning/avtorkning av bänkar och bord, dammsugning och våttorkning av golv samt städning av ett badrum/toalett. Insatser som utförs mer sällan, t.ex. rengöring/ avfrostning av kyl/frys, spis, fläkt o.s.v. ska rymmas inom den beviljade tiden. Om bostaden är större städas inte hela bostaden vid varje tillfälle. Den

enskilde kommer själv överens med utföraren vad som ska göras. Hantering av källsortering i närområdet (närmaste återvinningen) om det inte kan tillgodoses på annat sätt.

Städutrustning tillhandahålls alltid av den enskilde.

Avgränsning

Städning beviljas inte då den enskilde lever i hushållsgemenskap med annan vuxen som kan utföra städningen. Om den enskilde lever i hushållsgemenskap med en vuxen som utför omvårdnadssysslor, kan städning beviljas som avlastning. Barn från 12 års ålder bedöms kunna svara för städningen av sitt eget rum. Tonåringar som lever i hushållsgemenskap bör bidra till hjälp i hemmet.

Inom insatsen städning ingår inte:

- Arbete i trädgård eller balkongstädning
- Putsning av silver, kristallkronor och dylikt
- Snöskottning eller städning som föranleds av annan hemmavarande vuxen
- Städa vind och källare/garage, storstäda, trappstädning
- Flytta, flyttstäda, flytta tunga möbler
- Hämta saker i källare eller på vind
- Baka, piska mattor, städa skåp/lådor
- Utföra något arbete när den enskilde inte är hemma, arbete som förorsakats av anhörig, vuxna hemmavarande barn, inneboende eller gäst

6.1.2. Service – Fönsterputs

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp för att uppnå en skälig standard i bostaden vad beträffar fönsterputsning samt byte av gardiner. Den enskilde har inte möjlighet att tillgodose behovet på annat sätt via sammanboende.

Norm

För fönsterputsning gäller fönster till bostaden, ut- och invändigt, två gånger per år och gardinskitte motsvarande antal rum med fönster som ingår i städningen, d.v.s. 2 rum och kök.

Material för fönsterputsning tillhandahålls inte av kommunen. Kommunen anlitar externt avtalsbundet företag för att utföra insatsen.

Avgränsning

Fönsterputsning beviljas inte då den enskilde lever i hushållsgemenskap med annan vuxen som kan utföra fönsterputsning eller då behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Insatsen beviljas per hushåll.

6.1.3. Service – Hushållsarbete

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde är i behov av stöd och hjälp med hushållssysslor såsom ta in post, diskning, bäddning, undanplockning, avtorkning av bänkar och bord vid behov, blomvattning och sophantering/ källsortering.

Norm

Insatsen beviljas endast om behovet inte tillgodoses på annat sätt alternativt att skälig levnadsnivå uppnås utan att insatsen beviljas.

Avgränsning

- Insatsen beviljas per person.
- Skötsel av husdjur (t.ex. rastning av hund) beviljas i normalfallet inte, dock kan insatsen beviljas för en kortare period då den enskilde rehabiliteras.
- Diskning för hand utförs maximalt 1-2 gånger per dag. Plocka i och ur diskmaskin görs vid behov.
- Ta ut sopor och ta in tidning/post görs maximalt två gånger per vecka. Ta ut sopor och ta in tidning/post kan ske oftare om det sker i samband med annan beviljad insats.

6.1.4. Service – Att skaffa varor och tjänster

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp med att få dagligvaror till sin bostad eller enklare ärende utträttade och behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Till mat- och varudistribution räknas inköp av mat och hushållsartiklar för vardagligt bruk samt apoteksvaror. Det ska vara möjligt för en person att bära hem det som köps vid ett tillfälle.

Mat- och varudistribution beviljas i normalfallet vid ett tillfälle per vecka. I de fall där aktiviteten enbart består i att följa den enskilde vid inköp eller andra ärenden kan insatsen beviljas i form av ledsagning. I insatsen ingår hjälp med att skriva inköpslista när så behövs samt plocka upp/in varorna vid hemkomst. Övriga inköp och ärenden (ej dagligvaror) högst två tillfällen per år företrädesvis dagtid på vardagar. Systembolaget, mat- och varudistribution bör så långt det är möjligt ske i den för utföraren lämpligaste affären med fullgott sortiment. I första hand bör god man eller anhörig anlitas för att utföra post- och bankärenden. Skrymmande och tyngre varor så som flertal läsk/vattenflaskor, djurmat, kattsand m.m. ombesörjes ej. Individuell bedömning görs alltid och särskilda behov kan finnas och framgå tydligt i beslutsunderlaget.

Omsorgstagare som beviljats insatsen inköp och som i samråd med hemtjänsten väljer att få stöd i att genomföra dessa digitalt ska få en reducerad avgift om 200 kr per månad som kompensation för omkostnader som uppstår till följd av de digitala inköpen. Detta gäller endast omsorgstagare där inköp genomförs minst en gång i veckan digitalt.

Avgränsning

Insatsen beviljas för en person i hushållet och varor införskaffas för en person.

6.1.5. Service – Tvätt/klädvård

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp med tvätt och viss klädvård. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Tvätt beviljas då den enskilde har nedsatt fysisk och eller psykisk funktionsförmåga i form av sjukdom. För ett bifall ska den enskilde ha svårt att lyfta, sträcka sig och att bära tungt samt förflytta sig. Insatsen omfattar maskintvätt av gångkläder samt sänglinne, renbäddning och handdukar. För- och efterarbete till exempel klädvård samt att lägga in tvätten i skåp ingår vid behov. Även strykning av enstaka plagg ingår, så som skjortor/blusar. Bistånd beviljas i normalfallet varannan vecka men kan variera utifrån särskilda behov. Förhållanden som kan medge tätare insatser är t.ex. att den enskilde har ett större behov av insatsen på grund av inkontinens, motorik- eller synproblem som medför spill, fläckar eller liknande. Den enskilde tillhandahåller tvätt/torkmöjligheter, tvätt- och sköljmedel.

Avgränsning

Tvätt- och torkmöjligheter ska normalfallet finnas i angränsning till bostaden eller belägen i fastighetens gemensamma tvättstuga eller i den enskildes bostad. Om så inte är fallet kan tvättningen ske på annat anvisat ställe. I insatsen ingår ej att tvätta mattor eller större

gardinuppsättningar, mangla eller stryka sängkläder och handdukar. Ej heller tvätt av anhörigas kläder.

Insatsen beviljas per person i hushåll.

6.1.6. Att bereda måltider

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Vid behov av att få måltider tillagade som är näringsbaserade utifrån ett hälsoperspektiv.

Behov av matdistribution eller stöd vid tillredning av måltid anses föreligga om personen:

- på grund av funktionshinder, nedsatt allmäntillstånd eller annat är oförmögen att själv sköta mathållningen, helt eller delvis
- har tendens till undernäring
- har felaktigt näringsintag
- inte på egen hand kan ta sig till matserveringar.

Norm

Matdistribution eller stöd vid tillredning av måltid beviljas den enskilde då denne inte kan tillreda sina måltider på egen hand samt vid behov av näringsbaserad kost för att förebygga undernäring. Vid middagsmål (lunch) ges stödet genom leverans av färdiglagade måltider (matdistribution).

Matdistribution beviljas för antingen fyra, fasta valfria dagar i veckan eller för samtliga dagar i veckan.

Matdistributionen är endast för den som blivit beviljad insatsen, besökare eller andra boende personer i hushållet kan inte erhålla matdistribution.

Stöd med tillredning av måltider, exempelvis frukost och kvällsmat, innebär stöd med att tillaga en enkel måltid, exempelvis värma pytt i panna eller annan färdigrätt, tillaga korv, omelett, gröt eller liknande exempel. Frukost, kvällsmat eller andra måltider tillhandahålls inte genom matdistribution.

Vid behov ingår hjälp och stöd med att lägga upp maten på tallrik samt ta fram glas och bestick.

Avgränsning

- Matdistribution beviljas om inte behovet kan tillgodoses på annat sätt.
- Den enskilde kan inte beviljas matdistribution för att gå och äta i omsorgsförvaltningens restauranger.

6.2. Känsla av trygghet

6.2.1. Trygghetslarm

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

För att känna trygghet och säkerhet i den egna bostaden behöver den enskilde kunna påkalla hjälp under dygnets alla timmar.

Norm

Trygghetslarm beviljas om behov föreligger. Behov föreligger om den enskilde har en funktionsnedsättning som försvårar att påkalla hjälp vid akuta situationer, upplever otrygghet i livssituationen, bor själv och/eller är i behov av att påkalla hjälp på grund av att han/hon har falltendens.

Avgränsning

Trygghetslarm beviljas under förutsättning att den enskilde eller anhöriga har förmåga att hantera larmet, kan tillgodogöra sig de instruktioner som hör till larmhanteringen. Den enskilde skall lämna ifrån sig kopior på de nycklar/motsvarande som behövs för att larmpersonal ska kunna ta sig in i bostaden. Enhetschefer kan fatta beslut om att avsluta insatsen trygghetslarm om omsorgstagaren inte kan tillgodogöra sig insatsen. Detta görs i samråd med professionerna Teamet och anhöriga/god man. Det ska då ersättas med täta tillsyner för att tillgodose den enskildes behov av trygghet.

6.2.2. Trygghetsringning

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde har på grund av känsla av otrygghet behov av regelbunden telefonkontakt med omsorgspersonal. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Beviljas vanligen en gång per dag, den enskildes behov är dock avgörande för hur ofta insatsen ges. Insatsen skall omprövas vartannat år.

Avgränsning

Om behovet av trygghet och säkerhet kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom trygghetslarm, föreligger inte rätt till insatsen.

Telefonservice beviljas normalt inte om den enskilde är beviljad trygghetslarm.

6.2.3. Tillsyn

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde är i behov av regelbunden tillsyn av hemtjänstpersonal för att öka känslan av trygghet och säkerhet, där känslan av otrygghet får konsekvenser i den enskildes livsföring. Behoven kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Tillsyn innebär att den enskilde får tillsyn via kamera på avtalad tid eller kortare besök av personal. Beviljas vanligen 1-3 gång per dag och/eller natt, den enskildes behov är dock avgörande för hur ofta insatsen ges. Tillsyn nattetid görs i första hand via kamera om det inte finns behov av personlig omsorg. Syftet med denna insats är att tillförsäkra den enskilde trygghet och säkerhet i vardagen om man inte har förmåga att påkalla hjälp via trygghetslarm. Det ska framgå tydligt i genomförandeplanen när tillsynen ska utföras samt eventuella åtgärden om något avviker vid tillsynen.

Enhetschef eller legitimerad personal kan besluta om tillfällig personlig tillsyn under max 14 dagar i samband med hemgång från sjukhuset eller tillfälligt behov även om personen är beviljad trygghetslarm. Om behovet kvarstår kontaktas myndighetshandläggare som utreder behovet.

Avgränsning

Om behovet av trygghet och säkerhet kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom trygghetslarm eller telefonservice föreligger inte rätt till insatsen.

6.3. Personlig omvårdnad

Med personlig omvårdnad menas insatser som är direkt riktade till den enskilde för att tillgodose dennes grundläggande behov. Personlig omvårdnad beviljas till den enskilde som har svårigheter att själv utföra momenten genom t.ex. nedsatt rörelseförmåga. Det kan även handla om situationer där en psykisk funktionsnedsättning eller demens försvagar den egna initiativförmågan.

Insatserna inom ramen för personlig omvårdnad innefattar bland annat:

- Personlig hygien, toalettbesök, tömning/ byte av kateterpåse samt byte av stomipåse.
- På- och avklädning, hjälp att ta på stödstrumpor som inte är förskrivna av hälso- och sjukvården
- Förflyttningar
- Måltidsstöd
- Egenvård
- Social samvaro

6.3.1. Personlig vård

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp med personlig hygien. Behoven kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Beviljas då den enskilde på grund av fysiska eller kognitiva svårigheter inte själv kan utföra dessa aktiviteter. Insatsen avser daglig personlig hygien inklusive toalettbesök. I personlig hygien ingår hjälp med dusch/bad samt hårvård, tandborstning, nagelvård, insmörjning av mjukgörande kräm och rakning. Hjälp med dusch/bad beviljas efter behov i normalfall 2 gånger i veckan. I insatsen ingår upptorkning och iordningställande av badrum/hygien utrymmen. Daglig personlig hygien. I insatsen ingår även daglig putsning av glasögon, enklare service av hörapparat, avtorkning av rullstol, rollator och övriga hjälpmedel.

Avgränsning

Kan inte behoven uppfyllas på annat sätt saknas avgränsning - det enskilda behovet avgör.

6.3.2. Personlig vård – att klä på sig

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver hjälp med på/avklädning. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Insatsen avser dagligt stöd vid på- och avklädning, helt eller delvis. Som regel beviljas insatsen morgon och kväll.

Avgränsning

Kan inte behoven uppfyllas på annat sätt saknas avgränsning - det enskilda behovet avgör.

6.3.3. Förflyttningar

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver hjälp då han/hon helt eller delvis saknar förmåga att förflytta sig på egen hand. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

I insatsen ingår alla förflyttningar den enskilde behöver göra men inte klarar på egen hand.

Avgränsning

Kan inte behoven uppfyllas på annat sätt saknas avgränsning - det enskilda behovet avgör.

6.3.4. Personlig vård – att äta/dricka

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Att få stöd med att genomföra samordnade uppgifter och handlingar för att äta mat som serveras, att föra maten till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt, skära eller bryta maten i bitar, öppna flaskor och burkar, använda matbestick, äta sina måltider till fest och vardags. Att fatta tag i en dryck som serveras, föra den till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt.

Avgränsning

Om det finns behov att få stöd och hjälp att praktiskt inta måltid och att det inte kan tillgodoses på annat sätt beviljas insatsen.

6.3.5. Egenvård

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver hjälp med hälso- och sjukvårdsinsatser som ryms inom vad som räknas som egenvård. Som egenvård räknas de uppgifter som ansvarig läkare normalt lämnar till

patient eller anhörig att sköta om. Uppgifter som förutsätter mer omfattande instruktion och handledd träning av ansvarig läkare eller sjuksköterska är att hänföra till sjukvård oavsett vem som utför uppgiften. Vid osäkerhet kontakta medicinskt ansvarig sjuksköterska eller socialt ansvarig samordnare. Se Överenskommelse för Egenvård i Ledningssystemet.

Norm

Egenvård är när en patient själv eller med hjälp av någon annan utför hälso- och sjukvård, exempelvis att ta ett ordinerat läkemedel, göra övningar som rekommenderats av fysio- eller arbetsterapeut men det kan också handla om mer avancerad hälso- och sjukvård. För att kunna få hjälp med detta som en insats enligt socialtjänstlagen krävs att legitimerad personal har utfärdat ett intyg om egenvård (enligt befintligt egenvårdsavtal). Intyget ska vara myndighetshandläggaren tillhanda innan insatsen beviljas. Finns det inget intyg ska det alltid utföras som en delegerad hälso- och sjukvårdsinsats.

6.4. Mellanmänniska relationer eller samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt

6.4.1. Ledsagning/Social kontakt/Social samvaro

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde kan p.g.a. funktionsnedsättning eller ensamhet och isolering inte själv tillgodose sitt behov av samvaro och social kontakt. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Insatsen kan bestå av både samvaro och social aktivitet i hemmet eller aktiviteter utomhus. Den beviljade insatsen kan användas utifrån den enskildes behov och önskemål. Det kan handla om en pratstund, hjälp att läsa tidningen, stöd att kontakta vänner/anhöriga eller liknande. Lämpligt är att insatsen utförs av en omsorgspersonal som "matchar" med omsorgstagaren.

Insatsen social kontakt/social samvaro beviljas normalt med ett tillfälle per vecka. Behovet anses tillgodosett om personen har en aktivitet utanför hemmet en gång per vecka. Promenad och social tid kan samordnas.

Avgränsning

Insatsen förutsätter en noggrann utredning av den enskildes livssituation, intressen och nätverk. I första hand skall prövas vilka alternativa sätt det kan finnas att möta behovet. Det kan t ex handla om:

- Mobilisering av den enskildes egna sociala nätverk
- Andra beviljade insatser
- Insatser från frivilligorganisationer

6.4.2. Förflyttning - promenad

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde kan p.g.a. funktionsnedsättning inte själv tillgodose sitt behov av promenad och utevistelse. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Insatsen innebär att gå en promenad. Promenad beviljas i normalfallet en gång per vecka och utförs i närområdet. Promenad och social tid kan samordnas.

Avgränsning

Insatsen förutsätter en noggrann utredning av den enskildes livssituation, intressen och nätverk. I första hand skall prövas vilka alternativa sätt det kan finnas att möta behovet. Det kan t ex handla om:

- Mobilisering av den enskildes egna sociala nätverk
- Andra beviljade insatser, så som ledsagning för inköp
- Insatser från frivilligorganisationer

6.4.3. Förflyttning – Ledsagning

För den som på grund av nedsatt funktionsförmåga behöver stöd att komma ut och kunna delta i samhällslivet som till exempel fritids- och kulturella aktiviteter.

I första hand undersöks om behovet kan tillgodoses med frivilliginsatser. Om ledsagning beviljas följer en ledsagare med den enskilde till aktiviteter och resmål. Insatsen kan sökas som en regelbunden och tillfällig insats. Den enskilde betalar för sina utgifter.

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde behöver stöd eller hjälp att dels klara förflyttning utomhus, dels ledsagning i samband med aktivitet för att delta aktivt i samhället. Det kan handla om besök hos vän, inköp eller delta i annan samhällsaktivitet. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Insatsen riktar sig främst till personer med synskada, personer med demenssjukdom eller personer som på annat sätt har en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning. Grundprincipen är att den enskilde ska kunna motivera de timantal som vederbörande ansöker om. Som myndighetshandläggare ska man specificera målet med ledsagningen i utredningen/beslut.

- **Ledsagning omsorg** innebär att personal följer den enskilde för att kunna delta i aktiviteter i samhället, inköp, tandläkare, fotvård, frisör etc.
- **Ledsagning vid särskilda tillfällen** exempelvis när det föreligger en väsentlig risk för den enskilde eller andra i samband med transport till/från vårdinrättning.

- **Ledsagning av sociala skäl** avser att medverka till att människor med funktionsnedsättning, som inte utan hjälp kan delta i aktiviteter utanför hemmet, ska kunna bryta isolering och delta i samhällslivet samt bibehålla sociala kontakter.

Behov av ledsagning meddelas till verkställande chef eller samordnare fem arbetsdagar innan utförandet, för möjlighet till planering av verkställighet.

Avgränsning

- Förflyttning till och från vårdinrättning tillgodoses genom sjukresa eller färdtjänst. När den enskilde befinner sig på vårdinrättning är det regionens skyldighet att stödja patienten. Ledsagaren ska aldrig vara informationsbärare. Regionen har en skyldighet att säkerställa att deras patient får till sig nödvändig information, alternativt kontakta anhöriga eller företrädare. Akut besök på vårdcentral, tandläkare och sjukhus beviljas inte.
- Insatsen beviljas inte om behoven kan tillgodoses till exempel genom sociala nätverk, make/maka/sambo eller andra beviljade insatser. Om det inte finns något socialt nätverk eller de inte har möjlighet att följa med bedömer enhetschefen om det finns behov att omsorgspersonal behöver följa med som ledsagare vid enstaka tillfällen.
- Ledsagning av sociala skäl (exempelvis till kulturella aktiviteter) begränsas till närområdet, vilket innebär max tre mil från den enskildes hem, samt ges med högst 20 timmar per kvartal och maximalt med fem timmar per tillfälle.
- Ledsagning i samband med resa beviljas i undantagsfall, hänsyn skall tas den sökandes sociala situation. Extra hänsyn skall tas när det rör sig om resor i samband med begravning. Utlandsresor beviljas i regel ej.
- Omvårdnad och medicinska insatser ingår ej.
- Kommunen bekostar inte eller anordnar inte transport till och från aktiviteter för omsorgstagare.
- Ledsagning i samband med inköp kan likställas med ett promenadtillfälle.
- Beslutade ledsagartimmar kan inte sparas över månadsskifte.

6.4.4. Mellanmännsliga interaktioner och relationer

Dagverksamhet

Dagverksamhet beviljas primärt om den enskilde inte kan få sitt behov av social stimulans och aktivering tillgodosett i hemmet eller på annat sätt, tex genom insatserna kontaktperson, ledsagning, social samvaro. De som beviljas dagverksamhet bör vara i behov av visst stöd med personlig omsorg i annat fall kan behovet tillgodoses med öppen Mötesplats.

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Att ha en aktiv fritid som ger en social gemenskap är av väsentlig betydelse för alla människors livskvalitet. Den person som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av regelbunden social gemenskap och aktivering kan söka dagverksamhet.

Norm

Insatsen kan beviljas för äldre som inte på egen hand kan upprätthålla sociala kontakter eller

medverka i aktiviteter för att skapa en meningsfull vardag. Insatsen beviljas med maximalt tre tillfällen per vecka. Vid behov av sysselsättning och social gemenskap utreds i första hand om behovet kan tillgodose genom aktiviteter via frivilligorganisationer och öppna verksamheter.

Avgränsning

- I de fall då den enskilde redan tidigare är beviljad sociala insatser eller insatser i avlastningssyfte och blir beviljad dagverksamhet, bör dessa insatser ses över och omprövas.
- Dagverksamhet och växelvis korttidsboende kan inte kombineras.
- Om det finns frågetecken kring hur den enskilde kan/vill delta aktivt i verksamheten kan denne erbjudas studiebesök.
- Det är viktigt att informera den enskilde/anhöriga om att transporter ej ingår, varför färdtjänst eller annan transportlösning är en förutsättning för att insatsen ska kunna komma till stånd.

7. Vägledning – Särskilt boende

Omsorgsförvaltningen i Alvesta kommun skall verka för att äldre människor får goda bostäder och ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service.

Kommunen skall inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd (8 kap. 4 § Socialtjänstlagen).

Rätten till bistånd i form av särskilt boende grundar sig på den enskildes vård- och omsorgsbehov. Om den enskilde av andra skäl, t.ex. avsaknad av hiss i fastigheten eller otillgänglig närmiljö, behöver annan bostad, ska i första hand möjlighet till bostadsanpassning eller byte till mer lämplig bostad prövas. Myndighetshandläggaren ska informera den enskilde om andra möjligheter t ex byte av bostad. Arbetsterapeuter bistår med information om hjälpmedel och skriver intyg om behov av bostadsanpassning åt den enskilde i samband med ansökan om bostadsanpassningsbidrag. Information om möjlighet att söka bostadstillägg för pensionärer (BTP) ska också ges (sökts hos Pensionsmyndigheten).

I det fall den enskildes behov av vård, omsorg och trygghet inte kan tillgodoses i den egna bostaden kan det bli aktuellt att flytta till ett särskilt boende. I samtliga boenden ingår i grundtryggheten tillgång till personal dygnet runt och trygghetslarm för dem som bedöms klara av att hantera ett sådant. Den enskilde har rätt att i sin ansökan ange önskemål om ett visst boende. Den enskildes önskemål skall beaktas så långt som möjligt. Om det inte är möjligt att verkställa beslutet inom skälig tid ska skälen för detta noga dokumenteras. Detta är viktigt även när den enskilde tackat nej till erbjudande från kommunen.

Behovet av vård- och omsorgsboende ska grunda sig på en helhetsbedömning där den enskildes situation och möjligheter sammanvägts med medicinska, sociala, fysiska och psykiska behov. Det innebär en stor omställning för den enskilde att flytta från sitt hem. I regel är det därför väsentligt att först ha prövat andra vård- och omsorgsinsatser/ anhörigvård innan ett beslut om särskilt boende fattas.

Såvitt framgår av ledningssystemet är det handläggaren på myndighetskontoret som utför utredningen och enhetschefen på samma kontor som fattar beslut om insatsen särskilt boende.

7.1. Bedömningskriterier

Allmänt måste vissa kriterier vara uppfyllda för att den enskilde skall beredas bostad i ett särskilt boende. Minst ett av följande bedömningskriterier skall vara uppfyllt för att den enskilde skall få en bostad i ett särskilt boende:

Behoven skall bedömas utifrån skäliga levnadsförhållanden och i förhållande till:

- Medicinering
- Mentalt tillstånd/psykisk stabilitet
- Funktionsnivå/omvårdnadsbehov
- Behov av kontinuerlig tillsyn dag och natt
- Behov av akut hjälp

Behovet av särskilt boende är tillgodosett om den enskildes behov:

- Kan tillgodoses med insatser från hemtjänst eller alternativa insatser.
- Kan tillgodoses med hjälpmedel eller bostadsanpassning.

- Kan tillgodoses genom rehabilitering eller habilitering.

7.2. Parboende

I de fall en make, sambo eller registrerade partner är i behov av boende i en sådan särskild boendeform som avses i 8 kap. 4 § Socialtjänstlagen skall med skälig levnadsnivå förstås att båda bereds plats i samma boende om de begär det (2 kap. 2 § Socialtjänstförordningen). Med samma boende har Socialstyrelsen definierat boende i samma rum, samma lägenhet eller inom samma boende (vård- och omsorgsboende).

I Alvesta kommun används benämningen makar men i likhet med den parboendegaranti som regleras i socialtjänstförordningen avses här makar, sambos eller registrerade partners.

I de fall båda har behov av särskilt boende:

Makar som båda är i behov av och fått biståndsbeslut i form av särskilt boende samt som båda önskar bo tillsammans erbjuds boende i lägenhet som är lämplig för parboende eller i separata lägenheter inom samma boende. Om en av makarna avlider, har den andra partnern möjlighet att själv ta över lägenheten. Regler för avgifter för särskilt boende gäller för båda makarna.

I de fall enbart den ena partnern har behov av särskilt boende:

Både make och maka har rätt att flytta tillsammans även om endast en har ett vårdbehov. Medflyttande maka/make ska alltid erbjudas tre månaders provboende. Då finns möjlighet att prova på hur det är att bo i ett särskilt boende. Den medflyttande makan/maken har rätt att bo kvar i det särskilda boendet om parboende inte längre är aktuellt, men i kontraktet kan framgå att byte till annan lägenhet kan bli aktuellt.

7.3. Särskilt boende

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde har ett omfattande och dokumenterat behov av omvårdnad, trygghet och/eller stöd. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Den enskilde beviljas denna insats vid omfattande behov av personlig omvårdnad när det gäller t.ex. hygien, klädsel, förflyttning, måltider, kommunikation och tät tillsyn över dygnet. Behoven av omvårdnad och trygghet skall inte skäligen gå att tillgodose med hemtjänst eller annat bistånd. Exempel på situationer där hemtjänsten inte räcker till är de behov som uppstår med korta eller oförutsägbara intervaller.

Medicinskt utlåtande om den enskildes eventuella medicinska behov tas med i helhetsbedömningen, men det är det individuella behovet som styr, inte diagnos eller behovens orsak. För att beviljas särskilt boende för personer med funktionsnedsättningen demens, krävs att personen fått en demensdiagnos av läkare.

Avgränsning

Den enskildes önskemål om till vilket boende han/hon vill flytta till skall så långt möjligt beaktas. Vid anvisning av särskilt boende har den enskilde fem arbetsdagar till sitt förfogande att fatta beslut. Om den enskilde tackar nej till anvisat särskilt boende vid två tillfällen sker förnyad

prövning av behovet. Om den enskilde vistas på korttidsboende och blir erbjuden ett boende måste den enskilde tacka ja till erbjudandet. Den enskilde har möjlighet att byta till annat särskilt boende när lägenhet på det önskade boendet finns tillgängligt. Som skäligt erbjudande anses ett boende som ligger i närområdet i kommundelen där personen bott samt centralorten Alvesta.

7.4. Tillfälligt boende

Tillfälligt boende utgör en viktig stödinsats för äldre i ordinärt boende och är ett komplement till hemtjänst/hemsjukvård, antingen vid enstaka tillfällen eller i form av växelvård. För den enskilde och för många av dem som vårdar en närstående kan möjligheten till tillfälligt boende vara en trygghet och en förutsättning för kvarboende. Korttidsvistelse kan också vara aktuellt under tiden en utredning av den enskildes framtida omvårdnadsbehov och omvårdnadsform pågår. Tillfälligt boende omfattas enligt Socialtjänstlagen av:

- Återhämtning/mobilisering - För den som behöver en tids återhämtning.
- Utredning - För den som vid vårdplanering visar osäkert framtida behov av hjälpinsatser.
- Växelvis korttidsboende/avlastning - För den som får stöd av anhörig i ordinärt boende och som med tillfällig boende kan bo kvar hemma eller den som vårdas av en anhörig där den som vårdar är i behov av avlösning.

7.4.1. Korttidsboende

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

- Den enskilde har behov av fortsatt utredning för att klargöra den enskildes behov och planera stödinsatser.
- Som en form av avlösning när en anhörig svarar för omsorgen.

Norm

Korttidsboende ska regelmässigt övervägas som komplement till andra insatser för att möjliggöra kvarboende. En skälighetsbedömning av vilket boende som den enskilde ska erbjudas görs alltid i varje ärende.

Kriterier för att beviljas korttidsboende är exempelvis:

- Avlösa anhörig i ordinärt boende.
- När den enskilde genom funktionsnedsättning ej har möjlighet att omedelbart återgå till hemmet efter sjukhusvistelse.
- Den enskildes förmåga och behov behöver utredas för att möjliggöra rätt insatser.
- Utprovning eller anskaffning av hjälpmedel som inte kan ske i ordinärt boende.
- Behov av rehabilitering som inte kan tillgodoses i ordinärt boende.
- Det föreligger omfattande behov av omvårdnad t.ex. i livets slutskede som inte kan ske i ordinärt boende.
- Det föreligger svåra sociala problem eller sociala missförhållanden.

Korttidsplats beviljas med en tidsbegränsning på två veckor. Inom 1,5 veckor ska uppföljning och eventuell förlängning göras. Vid de tillfällen utredningen inte är fullgod ska uppföljning göras snarast.

Beslut om korttidsplats upphör att gälla vid inskrivning på sjukhus.

Har den enskilde, som finns på korttidsboende, ett beslut om särskilt boende ska beslutet om korttidsboende inte förlängas för tid efter att beslutet om särskilt boende kan verkställas. Vid erbjudande om korttidsboende ska betonas att verkställandet av korttidsboende upphör om den enskilde beviljas och erbjuds boende i särskilt boende. Detta ska även framgå av beslutet om korttidsboende. Om den enskilde tackar nej till ett erbjudet särskilt boende kan personen inte stanna kvar på korttidsboende i väntan på ledig lägenhet i önskat boende.

Avgränsning

- Om den enskilde inte antar erbjuden plats på särskilt boende beviljas normalt inte förlängt korttidsboende under väntetiden. I dessa situationer får den enskilde vänta på platsen i det egna hemmet med stöd av hemtjänst eller vid speciella skäl erbjuds plats på annat särskilt boende
- Korttidsboende beviljas inte om behovet handlar om rekreation och stimulans. Då hänvisas till dagverksamhet eller andra former av social samvaro.
- Korttidsboende beviljas inte på grund av bostadsproblematik, t.ex. stambyte, renovering.
- Korttidsboende beviljas inte om behovet kan tillgodoses av rehabiliterande/utredande åtgärder i ordinärt boende.
- Korttidsboende beviljas inte när behoven kan tillgodoses av hemtjänst i ordinärt boende.
- I sällsynta fall kan personer som är beviljade plats i särskilt boende vara i så stort behov av stöd och hjälp att det finns behov av korttidsplats i väntan på särskilt boende. Det ska då framgå tydligt i bedömningen vad som gör att den enskilde inte kan vänta på erbjuden plats i det egna hemmet. Det är den enskildes omvårdnadsbehov som är avgörande.

7.4.2. Växelvis korttidsboende

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Enskilda i ordinärt boende med omvårdnadsbehov som får omsorg och stöd av en anhörig som har behov av längre, sammanhängande avlösning eller när den sökande har återkommande behov av korttidsboende. Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

Norm

Växelviskorttidsboende är en regelbundet återkommande insats där person boende i ordinärt boende vistas på kommunens korttidsboende under en begränsad tid. Insatsen ska öka den enskildes möjligheter att kunna bo kvar hemma. Normalt beviljas växelviskorttidsboende maximalt två veckor per månad. Vistelsen planeras i samråd mellan den enskilde och utförare.

Behov av växelviskorttidsboende föreligger om den enskilde:

- Är i behov av regelbundet återkommande planerat korttidsboende för att avlasta hemsituationen i ordinärt boende t.ex. när han/hon upplever stark oro och isolering
- Har ett omfattande behov av omsorg, omvårdnad och tillsyn där anhöriga behöver avlösas från vård-/omvårdnadsarbete.

Avgränsning

Om behovet av växelvis korttidsboende överstiger gällande skatteverkets norm, att personen vistas mer än 50 % av sin tid på institution, skall diskussion initieras kring andra möjliga lösningar t ex särskilt boende.

Växelvis korttidsboende beviljas inte när:

- Den enskilde har fått bostad i ett särskilt boende
- Behoven skäligen kan tillgodoses genom hemtjänst

8. Vägledning – Övriga insatser

8.1. Stöd till anhöriga- Avlösning i hemmet

Omsorgsnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som ger stöd till en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som stödjer en närstående som har en funktionsnedsättning (13 kap. 9 § Socialtjänstlagen). Stödet ska, så långt som möjligt, vara individanpassat och utformas i samråd med berörda parter. Den närståendes nedsatta funktionsförmåga ska vara av omfattande och varaktig karaktär, det vill säga att en förbättring inte kan förutses inom sex månader.

Sju dagar innan den enskilde önskar ta del av servicen ska enhetschefen på berörd enhet kontaktas för planering av insatsen i hemmet. Utöver information om de biståndsbedömda insatser som finns att tillgå ska myndighetshandläggaren informera om vilket utbud som finns av andra stödformer till exempel stödgrupper och frivilligorganisationer.

8.2. Personligt stöd till en person som vårdar eller stödjer en närstående – Avlösning

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den enskilde är i behov av kontinuerlig tillsyn och/eller omvårdnad som utförs av anhörig. Anhörig är i behov av avlösning för att kunna uträtta ärenden eller delta i aktiviteter utanför bostaden.

Norm

Insatsen ska bidra till den enskildes möjlighet att bo kvar i ordinarie bostad. Avlösning kan beviljas om den hjälpbehövande ej kan lämnas ensam längre stunder och där personen är sammanboende med en närståendestödjare.

Anhörigs behov avgör omfattningen. Ansökans omfattning ska ställas i relation till närståendes totala insats av stöd för den enskilde i de fall den närstående utför omfattande stödinsatser för den enskilde bör vi varar generösa i bedömningen av utökade timmar. När den enskilde beviljas växelvis korttidsboende ska avlösningstimmarna reduceras vid omprövning (är den enskilde på växelvis korttidsboende två veckor i taget bör avlösningstimmarna halveras, då personen är bort lika mycket som hemma).

Insatsen kan innebära en aktivitet tillsammans med den enskilde (den som vårdas). Personal från t.ex. hemtjänsten ger den omsorg/tillsyn som behövs för att anhöriga ska kunna bli avlösta i sitt uppdrag som stödjare. Aktiviteter som utförs under avlösningen skall vara riktade till personen och omfattar inte hemtjänstuppgifter av servicekaraktär.

Avgränsning

- Insatsen kan ges till enskild som sammanbor med den som vårdar och är mantalsskriven i Alvesta kommun samt är 18 år eller äldre.
- Vid utförande av avlösning utgår vanligtvis ingen ersättning till avlösaren i form av omkostnadsersättning eller dylikt.
- Den enskildes omvårdnadsbehov skall vara stort och varaktigt d.v.s. bedömas kvarstå under minst 6 månader.
- Avlösartimmar kan inte sparas över månadsskifte.

8.3. Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv/ Mellanmänniska interaktioner och relationer – Kontaktperson

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Biträde av kontaktperson ge som ett icke professionellt stöd av någon med stort socialt intresse och engagemang för andra människor. Något särskilt krav på yrkeskompetens ställs inte.

Norm

Insatsen riktas mot personer i ordinärt boende. Om den enskilde är beviljad särskilt boende tillgodoses behovet vanligtvis genom samvaro på boendet ihop med personal och andra brukare. Den enskildes eget kontaktnät ska vägas in, så som kontakt med anhöriga, grannar, kollegor, vänner, frivilligorganisationer eller andra sociala aktiviteter, det vill säga om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Syftet med insatsen är att få en medmännisklig kontakt, en god förebild för vardagslivet och för att bryta en social isolering samt göra det möjligt för den enskilde att delta i samhällslivet.

För att beviljas kontaktperson ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Den enskilde är i behov av hjälp att bryta isolering och finna vägar till sociala aktiviteter eftersom den enskilde saknar socialt nätverk och har svårigheter att knyta egna kontakter
- Den enskilde kan inte själv tillgodose sitt behov av en meningsfull fritid.

I bedömningen ska redan beviljade insatser vägas in, så som dagverksamhet, hemtjänst, boendestöd och liknande.

I normalfallet beviljas insatsen med en omfattning av högst två tillfällen per månad.

I samband med uppstart görs en journalanteckning, samt vid ändrande förhållande. Detta görs av verkställande enhetschef.

Avgränsning

Kontaktperson beviljas inte om behovet är tillgodosett på annat sätt.

Behovet anses tillgodosett om:

- personen har befintligt kontaktnät och
- deltar i andra aktiviteter utanför hemmet

- deltar i dagverksamhet, beviljad eller öppen
- bor på särskilt boende.

8.4. Avgiftsfri avlösarservice

Lagrum

11 kap. 1 § Socialtjänstlagen

Behov

Den avgiftsfria avlösarservicen är till för att anhöriga ska få möjlighet till egen tid och kunna göra något utanför det egna hemmet eller vila.

Norm

Förutsättningen för att avlösarservice ska kunna beviljas är att stödet till den närstående ges dygnet runt och att de delar boende. Den närståendes nedsatta funktionsförmåga ska vara omfattande och av varaktig karaktär, det vill säga att en förbättring inte kan förutses inom sex månader. För den som vårdar närstående i hemmet kan myndighetshandläggaren vara en viktigt kontakt- och stödfunktion.

Kostnadsfri avlösning till anhöriga erbjuds med 10 timmar i månaden, fördelat på upp till fyra tillfällen under månaden. De timmar som erbjuds kostnadsfritt kan inte sparas till nästkommande kalendermånad.

Sju dagar innan den enskilde önskar ta del av servicen ska enhetschefen på berörd enhet kontaktas för planering av insatsen i hemmet.

Den avgiftsfria avlösarservicen kan inte kombineras med beviljade stödinsatser som utförs dagligen t.ex. personlig omsorg, dagverksamhet eller serviceinsatser. Om den enskilde är beviljad trygghetslarm kan det kombineras med avgiftsfri avlösarservice. Stödet är till för att anhöriga ska få möjlighet till egen tid och kunna göra något utanför det egna hemmet eller vila. Förutsättningen för att bli beviljad avlösarservice är att stödet till den närstående ges dygnet runt och att de delar boende.

Avgränsning

Insatsen beviljas inte om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

9. Referenser

Diskrimineringslag (2008:567)

Förvaltningslag (SFS, 1986:223)

Kommunallag (SFS, 1991:900)

Offentlighets och sekretesslag (SFS, 2009:400)

Regeringens proposition 2010/11:49 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

Sambolag (SFS, 2003:276)

Socialtjänstlagen (SFS, 2001:453)

Socialstyrelsen (2007) Trappan mellan kvarboende och flytt

Socialstyrelsen (2008) Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten

SOSFS 2005:6 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS

Äktenskapsbalken (1987:230)34

Förslag på revidering av omsorgsnämndens vägledning enligt socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner revideringen av Vägledning SoL.

Sammanfattning

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 2025-07-01 och den innehåller vissa förändringar gällande exempelvis de begrepp som används samt nya lagparagrafer. Förändringarna medför att nämndens vägledning för biståndsbedömning och verkställighet enligt socialtjänstlagen behöver uppdateras.

I den nya socialtjänstlagen ändras vissa begrepp som används i nuvarande lag.

Exempelvis:

- Begreppet "skälig levnadsnivå" ändras till "skäliga levnadsförhållanden"
- "Livsföring i övrigt" ändras till "personliga behov", och
- "Bistånd" ändras till "insatser"

Någon ändring i sak är enligt regeringen inte avsedd, utan bestämmelserna ändras bara språkligt. Samtidigt genomförs några övriga redaktionella ändringar där förvaltningen hittat felaktigheter eller otydligheter sedan tidigare.

Konsekvensanalys

Revideringen av vägledningen är främst av redaktionell karaktär till följd av den nya socialtjänstlagen. Det nya innehållet innebär ingen förändring i sak för vare sig myndighetsutövningen eller verkställighet utan innehållet går i linje med de begrepp som används i den nya socialtjänstlagen.

Övrigt

Beslutet är endast giltigt förutsatt att den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Beslutsunderlag

Vägledning SoL, 2025-04-30

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Adam Hedstig
Socialt ansvarig samordnare

Alvesta
kommun

Delegationsordning för omsorgsnämnden

Fastställd: 2023-04-24 (ON § 57)

Reviderad: 2023-06-01 (ON § 69)

Dnr NOH 2023-000111 002

Innehåll

Delegationsordning för	1
omsorgsnämnden	1
Allmän information om delegation	3
Laglig grund och ansvar	3
Beslut som inte får delegeras	3
Delegation respektive verkställighet	3
Anmälan av delegationsbeslut	4
Vidaredelegering till förvaltningschef	4
Övrigt	4
Förkortningar	4
Förteckning över delegerade ärenden	6
Allmänna ärenden	6
Övergripande ärenden	6
Beslut i samband med handläggning av ärenden (förvaltningslagen)	7
Överklagande av ärenden	7
Ärenden gällande allmänna handlingar	8
Ärenden gällande personuppgiftsbehandling	8
Ärenden gällande anmälningar och rapporter till tillsynsmyndighet	9
Ärenden om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL)	10
Ärenden om bistånd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ..	11
Övriga ärenden gällande myndighetsutövning enligt SoL och LSS	12
Avgiftsärenden (SoL och HSL)	13
Ekonomiärenden	13
Personalärenden	15

Allmän information om delegation

Laglig grund och ansvar

Enligt kommunallagen får omsorgsnämnden delegera sin beslutanderätt. Detta innebär att nämnden kan uppdra åt ett utskott, presidiet, en ledamot eller ersättare i nämnden eller en anställd inom förvaltningen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (6 kap. 37 § KL). Bestämmelser om delegering av ärenden finns i 6 kap. 37-41 §§ och i 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen (KL) samt i de lagar som styr verksamheten.

Delegering av beslut sker för att underlätta beslutsfattande och möjliggöra en enkel och snabb handläggning av ärenden. Den person som har fått en sådan beslutanderätt delegerad till sig kallas för delegat.

Den som erhåller rätt till delegationsbeslut ska ha tillräcklig kunskap bland annat om riktlinjer för det delegationen avser. Delegaten ska vara medveten om vilka styrande principer i form av styrdokument och instruktioner som gäller för uppdraget.

När beslutet är fattat är ärendet avgjort. Nämnd eller chef kan inte ändra ett delegationsbeslut som fattats av behörig delegat. Beslutet kan i de flesta fall överklagas, antingen genom laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär.

Nämnden kan när som helst återkalla en delegation. Nämnden kan även genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått delegering genom att själva ta över och besluta i ärendet.

Beslut som inte får delegeras

Det är förbjudet att delegera ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt (6 kap. 38 § KL). Beslut som inte får delegeras är följande:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttrande till kommunfullmäktige, liksom yttrande med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden, och
5. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter. Lag (2007:68).

Med principiell beskaffenhet menas att det saknas tidigare beslut i liknande ärenden och att beslutet blir prejudicerande för andra liknande ärenden i framtiden. Delegationen omfattar beslut och avgöranden av rutinkaraktär med stöd av normer, vägledning, riktlinjer, uttalad inriktning med mera från nämndens sida.

Ett ärende som är delegerat kan visa sig vara av större vikt eller principiell beskaffenhet. I dessa fall ska ärendet lyftas till nämnden för avgörande med hänvisning till 6 kap. 38 § KL.

Delegation respektive verkställighet

Gränsen mellan delegation och verkställighet kan inte dras med någon exakthet.

Kännetecknande för ett delegationsbeslut är bland annat att det finns utrymme för alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Vid ren verkställighet saknas utrymme för självständiga bedömningar, som till exempel vid tillämpning

av en taxa eller riktlinjer, fastighetsförvaltning, anvisningar, arbetsmallar, attest, lönesättning och övrig personaladministration. Till exempel bör utgångspunkten när det gäller normala ekonomiska transaktioner som avser drift vara sådana beslut att de utgör ren verkställighet.

Beslut som är ren verkställighet kan inte överklagas.

Anmälan av delegationsbeslut

Nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 6 kap. 37 § eller 7 kap. 5-6 §§ KL ska anmälas till den enligt 6 kap. 40 § KL och 7 kap 8 §. Detta gäller ej beslut som är fattade med stöd av 6 kap. 39 § KL vilka alltid ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Delegationsbeslut i förteckningen nedan som inte behöver anmälas till nämnden framgår i kolumnen Ersättare/anmärkning. Alla beslut som kan överklagas enligt 13 kap. KL ska anmälas till nämnden¹. Vid osäkerhet om hur beslutet kan överklagas ska det alltid anmälas till nämnden.

Vidaredelegering till förvaltningschef

Nämnden medger förvaltningschefen att, med stöd av 7 kap. 6 § KL, i sin tur uppdra åt annan anställd inom nämndens ansvarsområde att besluta i ärende, vilket med stöd av 7 kap. 5 § KL delegerats till förvaltningschefen att besluta i.

Övrigt

Vid förfall av ordförande inträder i första hand nämndens förste vice ordförande som ersättare och i andra hand nämndens andre vice ordförande. När förste vice eller andre vice ordförande fullgör ordförandes skyldigheter har de samma beslutanderätt som ordförande enligt delegationsordningen.

De ärenden som är delegerade till delegat som fattat beslutet omfattar även dennes ersättare vid frånvaro.

Rollen myndighetshandläggare omfattar samtliga handläggare som fattar beslut enligt SoL och LSS.

Förkortningar

FL	Förvaltningslagen
GDPR	Dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation)
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
KL	Kommunallagen
LSS	Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
MAS	Medicinskt ansvarig sjuksköterska
MAR	Medicinskt ansvarig för rehabilitering

¹ Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. KL enligt 6 kap. 40 § KL. För att underlätta hanteringen ska därför alla dessa beslut anmälas till nämnden.

OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
PUA	Personuppgiftsansvarig
PSL	Patientsäkerhetslag
SAS	Socialt ansvarig samordnare
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlagen
SoF	Socialtjänstförordning
SOSFS	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
TF	Tryckfrihetsförordning

Förteckning över delegerade ärenden

I denna förteckning finns alla de ärendetyper som nämnden har delegerat. Om ärendetyper inte finns med, är ärendet inte delegerat. Det betyder att endast nämnden får fatta beslut.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
1	Allmänna ärenden		
1.1	Övergripande ärenden		
1.1.1	Brådskande ärenden som ej kan vänta till nämnden sammanträder.	Nämndens ordförande	6 kap. 39 § KL Ordförande ska, om så är möjligt, rådfråga nämndens presidium före beslut av större vikt.
1.1.2	Yttrande över remisser från myndigheter/andra instanser då svarstiden inte medger att omsorgsnämnden behandlar ärendet.	Nämndens ordförande	
1.1.3	Beslut att avstå från att lämna yttranden/remissvar i ärenden som inte är av principiell beskaffenhet.	Nämndens ordförande	
1.1.4	Yttranden över detaljplaneärenden inom Alvesta kommun	Arbetsutskottet	
1.1.5	Utfärdande av fullmakt att föra omsorgsnämndens talan vid domstolar och andra myndigheter eller vid förrättningar av olika slag	Nämndens ordförande	
1.1.6	Beslut att polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet eller vissa brott som riktar sig mot underårig	Nämndens ordförande	

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
1.1.7	Behörighet att ta emot rekommenderat brev och skriva på delgivning	Förvaltningschef, verksamhetschef eller nämndsekreterare	
1.2	Beslut i samband med handläggning av ärenden (förvaltningslagen)		
1.2.1	Beslut att avslå begäran om att ärendet ska avgöras inom fyra veckor efter sex månaders handläggning.	a.) Chef myndighetskontor (myndighetshandläggning SoL och LSS) b.) Förvaltningschef (övriga ärenden)	12 § FL Tillämpas ej vid handläggning av ärenden som kan överklagas genom laglighetsprövning.
1.2.2	Beslut att avvisa ett ombud eller beslut om föreläggande till ombud/part att ombudet ska styrka sin behörighet	Handläggare som ansvarar för ärendet	14 § FL 2 st och 15 § FL 2 st
1.2.3	Beslut om föreläggande till enskild att avhjälpa en brist som finns kvar, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för en prövning i sak.	Handläggare som ansvarar för ärendet	20 § 2 st FL
1.2.4	Rättelse av skrivfel eller likande	Delegat som tagit beslutet	36 § FL
1.2.5	Beslut att ändra ett beslut som myndigheten fattat som första instans om den anser att beslutet är felaktigt	Delegat som fattat beslutet	37-39 § FL Tillämpas ej vid handläggning av ärenden som kan överklagas genom laglighetsprövning.
1.2.6	Avvisning av för sent inkommet överklagande av beslut.	Delegat som tagit beslutet	45 § FL Tillämpas ej vid ärenden som överklagas genom laglighetsprövning – dessa ska skickas direkt till överklagandeinstansen.
1.3	Överklagande av ärenden		

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
1.3.1	Beslut att överklaga/yrkande om inhibition i ärenden eller mål vid allmän domstol, förvaltningsdomstol eller vid tillsynsmyndighets beslut.	Nämndens ordförande	
1.3.2	Beslut om yttrande till överklagandeinstans med anledning av besvär som anförts över ett beslut.	Delegat som fattat beslutet	
1.4	Ärenden gällande allmänna handlingar		
1.4.1	Beslut i fråga om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild (med undantag för handlingar som avses i punkt 1.4.2 och 1.4.3 nedan)	Förvaltningschef	6 kap. 3 § och 10 kap. 14 § OSL 2 kap. 12-14 §§ TF
1.4.2	Beslut i fråga om utlämnande av allmän handling i form av journal/dokumentation i verksamhetssystem enligt SoL och LSS till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	SAS eller förvaltningschef	
1.4.3	Beslut i fråga om utlämnande av allmän handling i form av journal/dokumentation i verksamhetssystem enligt HSL till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	MAS eller MAR	
1.5	Ärenden gällande personuppgiftsbehandling		
1.5.1	Beslut att utse dataskyddsombud för omsorgsnämnden	Förvaltningschef	Ej överklagbart. Överklagandeförbud enligt 7 kap 5 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.
1.5.2	Beslut att ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner	Förvaltningschef	Ej överklagbart, se ovan.
1.5.3	Beslut att anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet	Förvaltningschef	Ej överklagbart, se ovan.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
1.5.4	Beslut i fråga om utlämnande av registerutdrag till enskild (art 15), rättelse (art 16), radering (art 17), begränsning av behandling (art 18), registrerades invändning mot en behandling (art 21)	Förvaltningschef	
1.5.5	Beslut att ej tillmötesgå begäran om registerutdrag eller beslut att ta ut en rimlig avgift för att täcka administrativa kostnader för kopior vid uppenbart ogrundade eller orimliga begäranden, särskilt på grund av deras repetitiva art.	Förvaltningschef	Art 12.5 och 15.3 GDPR PUA måste visa att begäran är orimlig.
1.5.6	Fastställa konsekvensbedömning (DPIA) avseende dataskydd (art 35, 1-3)	Förvaltningschef	Samråd med dataskyddsombud innan konsekvensbedömning fastställs. Överklagandeförbud enligt 7 kap 5 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.
1.5.7	Beslut att fastställa intresseavvägning enligt 8 § kamerabevakningslagen.	Förvaltningschef	
1.5.8	Bedömning enligt 9 § kamerabevakningslagen att förutsättningarna enligt 8 § är uppfyllda och att tilltänkt kamerabevakning kan inledas.	Förvaltningschef	
1.6	Ärenden gällande anmälningar och rapporter till tillsynsmyndighet		
1.6.1	Beslut att anmäla händelser som medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (Lex Maria).	MAS eller MAR	3 kap. 5 § PSL
1.6.2	Beslut att anmäla allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden (Lex Sarah).	SAS	27 kap. 6 § SoL och 24 f § LSS Vid SAS frånvaro kan även MAS fatta beslut.
1.6.3	Rapportering av gynnande beslut enligt 11 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till IVO, kommunfullmäktige och kommunens revisorer samt beslut om att utse huvudrapportör till IVO.	Förvaltningschef	34 kap. 1 § och 3 § SoL samt 28 f- h §§ LSS

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
2	Ärenden om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) Delegationsrätten gäller utifrån de förutsättningar och begränsningar kring insatser som framgår av omsorgsnämndens vägledning enligt SoL.		
2.1	Stöd i form av serviceinsatser eller personlig omvårdnad	Myndighetshandläggare Enhetschef kan fatta ett tillfälligt beslut som gäller för 14 dagar.	11 kap. 1 § Se Vägledning SoL avsnitt 6.1 – 6.4
2.2	Bistånd i form av stöd i bostad	Myndighetshandläggare Enhetschef kan fatta ett tillfälligt beslut som gäller för 14 dagar.	11 kap. 1 § SoL Insatsen är främst aktuell inom funktionsstöd.
2.3	Bistånd i form av boende i särskild boendeform	Särskilt utsedda myndighetshandläggare	11 kap. 1 § SoL Se Vägledning SoL avsnitt 7
2.4	Beslut att verkställa ett beslut om boende i särskild boendeform i extern regi (köp av plats)	Arbetsutskott	
2.5	Bistånd i form av korttidsboende eller växelvis korttidsboende	Myndighetshandläggare	11 kap. 1 § SoL Se Vägledning SoL avsnitt 7
2.6	Beslut att verkställa ett beslut om tillfälligt boende i särskild boendeform i extern regi (köp av plats)	Förvaltningschef	
2.7	Bistånd i form av kontaktperson	Myndighetshandläggare	11 kap. 1 § SoL Se Vägledning SoL avsnitt 8.3

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
2.8	Bistånd i form av avlösning och avgiftsfri avlösarservice	Myndighetshandläggare	11 kap. 1 § SoL Se Vägledning SoL avsnitt 8.1, 8.2 och 8.4
2.9	Bistånd i annan form utöver rättigheterna i 11 kap. 4 § SoL	Arbetsutskottet	11 kap. 4 § och 12 kap. 2 § SoL Ärenden av principiell vikt ska alltid lyftas till nämnden för beslut.
2.10	Bistånd till person från annan kommun med varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser som har rätt att ansöka om insatser enligt 29. Kap § 7-8 SoL	Myndighetshandläggare Enhetschef kan fatta ett tillfälligt beslut som gäller för 14 dagar.	29 kap. 7 § SoL med stöd av 11 kap. 1 § SoL
3	Ärenden om bistånd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)		
3.1	Beslut om personkretstillhörighet enligt LSS	Myndighetshandläggare	1 § LSS
3.2	Beslut om personlig assistans. Biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans.	Myndighetshandläggare	9 § 2 p. LSS
3.3	Beslut om personlig assistans för vistelse mer än en vecka per år eller för vistelse i annat land än Sverige, Norge, Danmark eller Finland.	Arbetsutskott	9 § 2 p. LSS
3.4	Beslut om ledsagarservice: a.) i närmiljö b.) utanför närmiljö samt längre resor	a.) Myndighetshandläggare b.) Arbetsutskott	9 § 3 p. LSS
3.5	Beslut om biträde av kontaktperson/stödfamilj	Myndighetshandläggare	9 § 4 p. LSS
3.6	Beslut om avlösarservice i hemmet	Myndighetshandläggare	9 § 5 p. LSS

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
3.7	Beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet	Myndighetshandläggare	9 § 6 p. LSS
3.8	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	Myndighetshandläggare	9 § 7 p. LSS
3.9	Beslut om boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	Myndighetshandläggare	9 § 8 p. LSS
3.10	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	Myndighetshandläggare	9 § 9 p. LSS
3.11	Beslut att verkställa ett beslut om boende enligt 9 § 8 p och 9 p i extern regi (köp av plats).	Förvaltningschef	
3.12	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	Myndighetshandläggare	9 § 10 p LSS
3.13	Beslut att verkställa ett beslut om daglig verksamhet enligt 9 § 10 p i annan kommun (köp av plats)	Förvaltningschef	
3.14	Beslut om att ersättning för personlig assistans enligt 9 § 2 p ska betalas ut till annan än den stödberättigade	Arbetsutskott	11 § LSS
3.15	Beslut om återbetalning av ekonomiskt stöd	Enhetschef	12 § LSS
3.16	Beslut om förhandsbesked om rätt till insats enligt LSS	Delegat som har delegation på beslut om sökt insats	16 § LSS
3.17	Beslut om ersättning från förälder/vårdnadshavare gällande kostnader för omvårdnad av barn under 18 år	Verksamhetschef Funktionsstöd	20 § LSS
4	Övriga ärenden gällande myndighetsutövning enligt SoL och LSS		

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
4.1	Anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förmyndare/förvaltare	Myndighetshandläggare	5 kap. 3 § SoF 15 § 6 p LSS Behöver ej anmälas till nämnden.
4.2	Yttrande till överförmyndarnämnden vid förfrågan om behov av god man/förmyndare/förvaltare	Myndighetshandläggare	Behöver ej anmälas till nämnden.
4.3	Förordnande/entledigande av kontaktperson/stödfamilj samt beslut om ersättning för uppdraget. <i>Ersättningsnivå bestäms enligt nämndens vägledning och SKL:s rekommendationer.</i>	Enhetschef	
5	Avgiftsärenden (SoL och HSL)		
5.1	Beslut om fastställande av avgiftsutrymme för debitering av avgift för insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.	Avgiftshandläggare	32 kap. 1 § SoL och 17 kap. 1 § HSL Behöver ej anmälas till nämnden. Avgifter debiteras enligt kommunens taxa och räknas som verkställighet.
5.2	Beslut om höjning eller sänkning av minimibeloppet	Avgiftshandläggare	32 kap. 9 § SoL Behöver ej anmälas till nämnden.
5.3	Beslut om av- eller nedskrivning av fordran (redan debiterad avgift) samt avgiftsbefrielse.	Förvaltningschef	32 kap. 1 § SoL och 17 kap. 1 § HSL
6	Ekonomiärenden		
6.1	Beslut om att utse beslutsattestanter löpande under året.	Förvaltningschef	Omsorgsnämnden fastställer attestförteckningen en gång per år.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
6.2	Beslut om utdelning ur Nybygdenarvet gällande ansökningar från enskilda.	Arbetsutskottet	-
6.3	Beslut vid varje enskilt tillfälle om vad Ragnar Engkvists gåva ska användas till. Användandet av gåvan ska vara till förmån för så närliggande syfte som möjligt som trivselkassan på Björklidens särskilda boende kan anses vara.	Enhetschef på Björkliden	KS § 7/2016 Nämnden erhåller vid årets slut en sammanställning över hur gåvan har använts under året.
6.4	Beslut vid varje enskilt tillfälle om vad Ingvar Erikssons gåva ska användas till. Användningen av gåvan ska vara till förmån för så närliggande syfte som möjligt som "att användas till de boendes trivsel" på Torsgårdens särskilda boende kan anses vara.	Enhetschef på Torsgården	KS § 103/2017 Nämnden erhåller vid årets slut en sammanställning över hur gåvan har använts under året.
6.5	Beslut om hyresnivåer för omsorgsförvaltningens trygghetsbostäder	Förvaltningschef	
6.6	Teckna och säga upp hyresavtal för lokaler	Förvaltningschef	Förutsätter att andra eventuellt nödvändiga beslut har fattats samt att rutinen för lokalsamordning följs. Ex hyra av förråd, garageplats eller liknande till mindre belopp bedöms vara verkställighet.
6.7	Rätt att ingå, underteckna och förlänga avtal som inte är av principiell betydelse eller i övrigt av större vikt och som avser den löpande verksamheten (till värde av max 250 000 kronor) Beslutet förutsätter att det finns finansiering inom befintlig budget.	Verksamhetschef	Är tecknandet av avtalet en följd av exempelvis ett annat beslut bedöms det vara verkställighet. Avtal som avser den löpande verksamheten och understiger 100 000 kronor (per år) bedöms som verkställighet (förutsätter att det rymms inom budgetram).
6.8	Rätt att ingå, underteckna och förlänga avtal som inte är av principiell betydelse eller i övrigt av större vikt och som avser den löpande verksamheten hos förvaltningen (till värde av max 500 000 kr) Beslutet förutsätter att det finns finansiering inom befintlig budget.	Förvaltningschef	Är tecknandet av avtalet en följd av exempelvis ett annat beslut bedöms det vara verkställighet.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
			Avtal som avser den löpande verksamheten och understiger 100 000 kronor (per år) bedöms som verkställighet (förutsätter att det ryms inom budgetram).
6.9	Beslut att rekvirera/ansöka om generella och riktade bidrag (exempelvis statsbidrag) inklusive användande av dem samt eventuell återrapportering.	Förvaltningschef	Om statsbidraget är av mer generell karaktär och/eller inte avser ett tydligt syfte som redan ligger inom förvaltningens uppdrag ska nämnden fatta beslut om hur det ska användas.
7	Personalärenden		
	Beslut om anställning (inkl. löne- och anställningsvillkor) vid nyanställning av personal inom omsorgsförvaltningen a.) Verksamhetschefer samt övrig personal direkt underställd förvaltningschef b.) Enhetschefer samt övrig personal direkt underställd verksamhetschef c.) Personal direkt underställd enhetschef	a.) Förvaltningschef b.) Verksamhetschef c.) Enhetschef	Tidsbegränsad anställning av personal under en sammanlagd tid av högst sex månader är verkställighet och beslutas av närmsta chef.
	Beslut om tjänstledighet utan lön som ej följer av lag eller avtal a.) Heltid, upp till sex månader b.) Del av tjänst, upp till 50 procent (som längst ett år) c.) Heltid, längre än sex månader d.) Del av tjänst, 50 procent eller mer (som längst ett år)	a.) Närmaste chef b.) Närmaste chef c.) Förvaltningschef d.) Förvaltningschef	Ska samrådas med närmaste högre chef (gäller ej för förvaltningschef. Beslut om tjänstledighet med lagstöd (ex. föräldraledighet, studieledighet) betraktas som verkställighet.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Kommentar
	Beslut om att behålla lön eller del därav vid utbildning enligt gällande AB	Förvaltningschef	Om särskilt beslut har fattats om rätt till lön vid viss utbildning räknas det som verkställighet när medarbetare går utbildning med lön i enlighet med beslutet.
	Beslut om avstängning eller disciplinär åtgärd enligt AB	Förvaltningschef	I samråd med HR-avdelningen
	Beslut om uppsägning eller avsked för arbetstagare	Förvaltningschef	I samråd med HR-chef
	Överenskommelse/avtal med enskild arbetstagare om avslutande av anställning	Förvaltningschef	I samråd med HR-chef
	Beslut om förbud mot bisyssla	Förvaltningschef	I samråd med HR-avdelningen
	Beslut om polisanmälan gentemot anställd som misstänks för brott i arbetet	Förvaltningschef	

Uppdateringar av delegationsordning 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar att godkänna de förslag på ändringar och tillägg i nämndens delegationsordning som framgår av underlaget.

Sammanfattning

Delegationsordningen är en förteckning över de ärendetyper i vilka nämnden delegerat sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande eller tjänsteperson på förvaltningen. Bestämmelser om delegering av ärenden finns i 6 kap. 37-41 §§ och i 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen, KL, samt i de lagar som styr verksamheten. Delegering av beslut sker för att möjliggöra en enkel och snabb handläggning av ärenden genom att delegat fattar beslut på nämndens uppdrag.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 1 juli 2025 och innebär att paragrafnummer tillhörande socialtjänstlagen behöver uppdateras i delegationsordningen.

Vidare har två avsnitt i delegationsordningen utökats. Tilläggen beror däribland på nya regler gällande kamerabevakning från 1 april 2025. Även övergripande ärenden har utökats med ett ärende gällande behörighet att ta emot rekommenderat brev och skriva på delgivning. Alla förslag på tillägg framgår av gulmarkering i beslutsunderlaget.

Beslutsunderlag

Delegationsordning för omsorgsnämnden, reviderad 2025-04-30

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Lovisa Olsson
Nämndsekreterare

Alvesta
kommun

Omsorgsförvaltningen
Alvesta Kommun
Lovisa Olsson
Nämndsekreterare
lovisa.olsson@alvesta.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2025-04-29

Sida
1(7)

Referens
NOH-2025-00070 1.2.1

Uppföljning av verkställighet av nämndbeslut

Grönmarkerat uppdrag = Är verkställt, kommer inte att tas med i nästa uppföljning.

Gulmarkerat uppdrag = Påbörjat/pågående

Rödmarkerat uppdrag = Ej påbörjat

Ärende	Beslut	Dnr	Uppdrag	Verkställighet
Omsorgsnämndens uppdrag gällande syn och hörse	ON § 32, 2022-06-14	2021-151 730	Besluts punkt 3: Säkerställa att det finns fungerande hörslinga i de lokaler där det bedrivs exempelvis mötesplatser samt i övriga större möteslokaler inom omsorgsförvaltningens verksamhet.	Bärbar hörslinga finns att låna i kommunhuset. Hörselslingor finns i större lokaler på särskilda boenden.
Inriktningsbeslut digital teknik	ON § 97, 2025-12-16	NOH-2024- 00202	Omsorgsnämnden godkänner inriktningsbeslut gällande trygghetsskapande teknik för särskilt boende. Inriktningen är att trygghetssensorer ska användas på särskilda boenden och att äskande om investeringsmedel på cirka 7,1 miljoner kronor ska ske i samband med framtagandet av kommunfullmäktige i mål och budget för 2026. Trygghetssensorer bidrar till en hållbar ekonomi och möjliggör att vi kan stå rustade inför de utmaningar vi har gällande demografi och kompetensförsörjning. Bedömningen är att trygghetssensorer är en del i arbetet för att klara nämndens långsiktiga åtagande.	Arbete pågår inför upphandling. Det har varit möte med IT och Allbohus fastighets AB för att se över hur IT-delar ska hanteras på särskilda boenden.

Beslut att genomföra åtgärdsplaner för att långsiktigt uppfylla kravet på en budget i balans.	ON § 61, 2024-09-23 KF § 110, 2024-11-19 KS § 198, 2024-11-26		Omsorgsförvaltningen har i uppdrag att fortsätta arbeta för en långsiktig budget i balans. Väsentligt är att tillskapa utrymme för att klara det långsiktiga åtagandet inom nämndens ansvarsområde. Kommunfullmäktige beslutar att ge de nämnder som har en negativ prognos i uppdrag att genomföra åtgärdsplaner för att långsiktigt uppfylla kravet på en budget i balans. Kommunsstyrelsen beslutar att ge de nämnder som har en negativ prognos i uppdrag att genomföra åtgärdsplaner för att långsiktigt uppfylla kravet på en budget i balans.	I huvudsak arbetas med: • De insatser vi ger ska vara av rätt omfattning utifrån den enskildes behov samt gällande lagstiftning och praxis. I varje ärende ska utredas om den sökta insatsen kan tillgodoses på annat sätt. • Vi ska erbjuda digital service och välfärdsteknik i första hand och personlig omsorg och vård när behov finns. Endast satsningar som vi ser är självfinansierande på kort sikt och som bidrar till en kostnadsbesparing genomförs under 2024. • Vi erbjuder förebyggande och tidiga insatser i en aktiv samverkan med andra aktörer eftersom en god hälsa främjar den enskilda människans självständighet och möjlighet att bidra i samhället, samtidigt som behov av omsorg och vård skjuts fram. Prioriterade områden är social gemenskap, meningsfullhet, fysisk aktivitet och goda matvanor. • Vi fortsätter vårt arbete med att anpassa oss efter den EU-lagstiftning som finns inom arbetsgivarområdet där trygga anställningsförhållanden och en god arbetsmiljö är viktiga delar.
---	--	--	---	---

Åtgärder för budget i balans	ON § 9 2025-02-27	NOH-2025-00029	Omsorgsnämnden beslutar att en extern genomlysning ska genomföras. Målsättningen med genomlysningen är förslag på åtgärdspaket för att nå en budget i balans inom en treårsperiod. En tätare ekonomisk återrapporering ska ske. Varje vakans ska noga prövas om behov finns av återanställning och vikarietillsättning.	Extern genomlysning pågår och ska presenteras vid kommande nämndsammanträde. Ekonomiska uppföljningar månadsvis med konkreta handlingsplaner för enheter med prognostiserad negativ avvikelse. Utökat controllerstöd. Verksamheterna ser över och prövar vakanser.
Beslut om uppdrag gällande sprinklersystem på särskilt boende	ON § 45, 2024-06-03	2024-00123	Omsorgsnämnden ger omsorgsförvaltningen i uppdrag att med stöd av Allbohus Fastighets AB ta fram en plan samt en kostnadsberäkning för införande av sprinkler på de tre särskilda boendena Björkliden, Asken och Torsgården	Beställning har lagts i november 2024. Allbohus Fastighets AB håller på att ta fram en planering.

Beslut om bostad med särskild service på Söderbacka	ON § 19, 2025-03-18	NOH-2025-00038	Omsorgsnämnden godkänner framtaget ritningsunderlag om ny bostad med särskild service enligt 9 § 9 p lag om stöd och service till vissa funktionshindrade med inriktning servicebostad på Söderbacka. Omsorgsnämnden godkänner upprättad nettobudget på 7,9 miljoner kronor för 2026 och 10,5 miljoner kronor från och med 2027. Omsorgsnämnden avsätter 0,4 miljoner kronor i investeringsbudget 2026 för inköp av inventarier. Omsorgsnämnden föreslår utifrån beslutspunkt 1 kommunstyrelsen att upphäva beslut § 49, 2024-04-16, gällande ny bostad med särskild service enligt 9 § 9 p LSS, eftersom behovet av ytterligare LSS-bostad tillgodoses genom nytt beslut. Omsorgsnämnden föreslår att kommunstyrelsen i budgetförutsättningarna inför Mål och budget 2026 och plan 2027–2029 tar hänsyn till ökade driftkostnader för nämnden med 7,9 miljoner kronor för 2026 och 10,5 miljoner kronor från och med 2027. Omsorgsnämnden föreslår att kommunstyrelsen i budgetförutsättningarna inför Mål och budget 2026 och plan 2027–2029 tar hänsyn till ökad investeringsbudget 2026 med 0,4 miljoner kronor för inköp av inventarier.	Beställning på bostad med särskild service har lagts till Allbohus fastighets AB, mars 2025.
---	------------------------	----------------	---	--

			Omsorgsnämnden ger Allbohus i uppdrag att genomföra renoveringen och upprätta ett blockförhyrningsavtal.	
Bostad med särskild service på Rönnedalsvägen	ON § 32, 2025-04-23	NOH-2025-00039	Omsorgsnämnden ger Allbohus fastighets AB i uppdrag att i samverkan med omsorgsförvaltningen genomföra projektering och upphandling enligt framtaget förslag på ny bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS på Rönnedalsvägen 31 i Alvesta med inriktning gruppbofastad. Omsorgsnämnden ger Allbohus fastighets AB i uppdrag att ta fram kostnaden för bostadens blockförhyrning.	Omsorgsförvaltningen har beställt projektering och upphandling hos Allbohus fastighets AB, april 2025.

Uppföljning av verkställighet av nämndbeslut, våren 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner uppföljningen av verkställighet av nämndbeslut.

Sammanfattning

Två gånger per år får nämnden en sammanställning över verkställigheten av de beslut nämnden fattat. Syftet med detta är bland annat att säkerställa att rutin finns för att de beslut nämnden tar verkställs av förvaltningen.

Sammanställningen omfattar nya beslut tagna från och med arbetsutskottets sammanträde den 2 december 2024 samt de beslut från föregående rapportering som ännu inte verkställts fullt ut. De beslut som tas upp är sådana beslut där förvaltningen fått något uppdrag eller liknande från nämnden eller arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

Uppföljning av nämndbeslut våren 2025, 2025-04-29

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Lovisa Olsson
Nämndsekreterare

Handlingsplan för digitalisering, år 2025

Utgångspunkter för handlingsplanen

Denna handlingsplan utgår från verksamhetsplan för 2025 och beskriver de delar eller områden som förvaltningen kommer att arbeta med under det kommande år kopplat till digitalisering. Digitalisering innebär en ökad användning av digital teknik och är inte ett mål i sig, utan ska fungera som ett medel för att nå verksamhetens mål. Omsorgsnämndens inriktning för verksamheten är att i första hand erbjuda digital service och välfärdsteknik (Verksamhetsplan 2025). En av strategierna är Digitalisering och välfärdsteknik: "Vi ska erbjuda digital service och välfärdsteknik i första hand och personlig omsorg och vård när behov finns. Vi ska verka för att det digitala stödet och välfärdstekniken bidrar till ökad trygghet, delaktighet och självständighet för den enskilde och deras närstående, bättre arbetsmiljö och ökad kostnadseffektivitet." Förvaltningen har även fått i särskilt uppdrag från nämnden att omvärldsbevaka för att hitta ny välfärdsteknik som är bra för omsorgstagaren och verksamheten.

Omsorgsförvaltningen tog år 2022 fram en handlingsplan för digitalisering vilken har följts upp och redovisats till omsorgsnämnden halvårsvis. Denna handlingsplan ersätter den gamla och kommer att revideras årligen beroende av de uppdrag som omsorgsnämnden ger. Arbetet utifrån handlingsplanen kommer även fortsättningsvis att redovisas till omsorgsnämnden varje halvår.

Gemensam digitaliseringsprocess och digitaliseringsportfölj för Alvesta kommun

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram en gemensam digitaliseringsprocess och portfölj för Alvesta kommun. Syftet med digitaliseringsprocessen är att identifiera behov av utveckling, beskriva nyttan med utveckling, prioritera aktiviteter kopplat till digitalisering samt följa upp att tänkta nyttor uppnås. Syftet med portföljstyrningen är att samordna styrningen av alla projekt och uppdrag kopplat till digitalisering. Digitaliseringsportföljen ska skapa en översiktsbild över nya och pågående initiativ och eventuella beroenden och samband mellan initiativen

Område	Syfte	Uppdrag/delmoment 2025	Redovisning	Ansvarig	Klart
Omvärldsbevakning av utvecklingen av ny välfärdsteknik	Vara uppdaterade på den teknik och de möjligheter som finns.	Identifiera ny välfärdsteknik som kan vara bra för omsorgstagare och verksamhet. Bevaka utveckling genom initiativet handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering.	Årsrapport för 2025	Ledningsgrupp har huvudansvar men varje profession ansvarar utifrån respektive område.	2025

Omsorgsförvaltningen

Område	Syfte	Uppdrag/delmoment 2025	Redovisning	Ansvarig	Klart
E-tjänster	Öka användandet av e-tjänster för att underlätta både för kommuninvånaren samt för den interna administrationen.	Fortsätta att se över möjligheten att införa ytterligare e-tjänster via befintligt system för detta i kommunen.	Halvårsvis redovisning till nämnden.	Flera professioner utifrån respektive område	2025
Använda befintlig välfärdsteknik effektivt	Säkerställa att den välfärdsteknik som redan finns inom verksamheten används där den gör mest nytta.	Löpande se över var tekniken finns samt se över rutiner för användningen. Digitalisera redovisning till Försäkringskassan inom personlig assistans. Digitalisera processen för att få habiliteringsersättning.	Halvårsvis redovisning till nämnden.	Samtliga berörda professioner	-
Digital signering	Digital signering av hälso- och sjukvårdsåtgärder, exempelvis läkemedelsöverlämnande, träning med mera. Syftet är bland annat att öka patientsäkerheten samt effektivisera signeringsprocessen och minska pappersanvändning.	Fortsätta arbetet med att se över möjligheten till införande utifrån inriktningen att det är en modul för signering som redan finns i Lifecare som kommer lämpa sig bäst.	Halvårsvis redovisning till nämnden.	Medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehab	-
Implementering av planeringssystem i särskilt boende	Implementera system för planering i särskilt boende i syfte att bland annat säkerställa utförandet av insatser.	Planeringssystem infört på Björkliden. Ska införas på Furuliden våren 2025. Systemet ska sedan implementeras på alla särskilda boenden.	Halvårsvis redovisning till nämnden.	Verksamhetschef särskilt boende	2025
Arbeta mot mer digitala utbildningar/ utbildningsfilmer internt	Förenkla möjligheten till intern utbildning till nyanställda eller till redan anställda samt utbildning i internt	Se över möjligheten att göra fler utbildningsfilmer/instruktioner internt.	Halvårsvis redovisning till nämnden.	Flera professioner utifrån respektive område	-

Omsorgsförvaltningen

Område	Syfte	Uppdrag/delmoment 2025	Redovisning	Ansvarig	Klart
	exempelvis ny teknik eller nya system genom utbildningsvideor.	Kommunen har upphandlat en utbildningsportal som ska driftsättas under 2025.			
Medverka i digitalt utvecklingsarbete övergripande i kommunen	Representera omsorgsförvaltningens behov samt bidra med kunskap utifrån de professioner som deltar.	Medverka i Dimios (projekt för digital mognad) - Medverka i projektet med medarbetare som företräder omsorgsförvaltningen samt sprida information om det internt. Medverka i process gällande upphandling och införande av säker digital kommunikation.	Återkoppling av relevanta delar till omsorgsnämnden vid halvårsvis redovisning av arbetet med digitalisering.	De medarbetare som ingår i de olika utvecklingsarbetena.	-
Trygghetssensorer särskilt boende	Trygghetssensorer bidrar till en hållbar ekonomi och möjliggör att vi kan stå rustade inför de utmaningar vi har gällande demografi och kompetensförsörjning. Bedömningen är att trygghetssensorer är en del i arbetet för att klara nämndens långsiktiga åtagande.	Upphandling inför att avtal om trygghetslarm särskilt boende löper ut.	Årsrapport 2025	Verksamhetschef, Systemansvarig	Årsskiftet 2025/2026
Digitalt först	Utveckla nya arbetssätt som gagnar den enskilde och som möjliggör att personalresurserna används där de bäst behövs.	Uppmuntra fler omsorgstagare inom ordinärt boende till digitala inköp. Utöka digitala tillsyner dagtid.	Återkoppling av relevanta delar till omsorgsnämnden vid halvårsvis redovisning av arbetet med digitalisering.	Verksamhetschef	-

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Ekonomisk månadsrapport per april månad 2025

Datum:

Klicka eller tryck här för att ange datum.

Enhet:

Ange text eller sätt ett mellanslag för att lämna blankt.

Diarienummer:

Fyll i här (läs: framsidan)

Driftredovisning

Tabell 1. Driftredovisning

mnkr	Budget 202504	Utfall 202504	Budget- avvikelse 202504	Budget 202512	Prognos 202512	Budget- avvikelse 202512	Bokslut 202412
Intäkter	-32,2	-35,1	2,9	-96,5	-100,2	3,7	-105,7
Personalkostnader	133,5	134,2	-0,6	414,7	417,9	-3,2	425,8
Övriga kostnader	43,8	52,1	-8,3	131,3	160,6	-29,3	157,2
Summa	145,1	151,2	-6,1	449,5	478,3	-28,7	477,3

(+) innebär överskott, (-) innebär underskott av utfall jämfört med budget

Tabell 2. Driftredovisning per verksamhet

mnkr	Budget 202504	Utfall 202504	Budget- avvikelse 202504	Budget 202512	Prognos 202512	Budget- avvikelse 202512	Bokslut 202412
Omsorgsnämnd	0,5	0,5	0,0	1,4	1,4	0,0	1,4
Förvaltningsledningskonto retkontoret	2,2	7,1	-4,9	6,6	27,3	-20,7	19,0
Ofördelade statsbidrag	-2,9	-2,9	0,0	-8,8	-8,8	0,0	-10,4
Myndighetskontoret	2,4	2,0	0,4	7,3	6,6	0,7	7,3
HSL-verksamhet	16,0	16,0	0,0	49,8	50,3	-0,5	51,4
Särskilt boende	49,5	49,5	0,0	153,1	156,0	-2,9	158,1
Hemtjänst	35,2	35,3	-0,1	109,0	109,8	-0,8	112,9
Funktionsstöd	42,2	43,7	-1,5	131,1	135,6	-4,5	137,7
Summa	145,1	151,2	-6,1	449,5	478,2	-28,7	477,3

(+) innebär överskott, (-) innebär underskott av utfall jämfört med budget

Utfall per sista april

Utfall jämfört med budget

Det ackumulerade resultatet till och med april visar ett underskott på 6,1 mnkr jämfört med budget. Intäktssidan redovisar ett överskott på 2,9 mnkr, vilket främst förklaras av obudgeterade statsbidrag. Personalkostnaderna avviker negativt med 0,6 mnkr. Av de totala personalkostnaderna utgör kostnader för timanställda 6,4 mnkr, sjuklöner 2,6 mnkr samt OB-tillägg 9,1 mnkr. Övriga kostnader uppvisar en negativ avvikelse på 8,3 mnkr. I detta belopp ingår ett effektiviseringskrav för perioden januari–april om totalt 9,3 mnkr. Av detta avser 6,9 mnkr det ofördelade besparingskravet (ingående obalans), medan 2,4 mnkr utgör det fördelade besparingskrav motsvarande 1,5 procent av nettobudgeten.

Avvikelser per verksamhetsområde

- **Omsorgsnämnden och myndighetskontoret** följer budget.
- **Förvaltningskontoret** redovisar ett underskott på 4,9 mnkr per april. Den negativa avvikelsen förklaras i huvudsak av det budgeterade effektiviseringskravet. Totalt uppgår besparingskravet

till 7,0 mnkr för perioden januari–april och omfattar både fördelat och ofördelat besparingskrav.

- **Ofördelade statsbidrag** uppvisar inga avvikelser mot budget.
- **Myndighetskontoret** redovisar en positiv avvikelse på +0,7 mnkr. Detta beror främst på lägre personalkostnader än budgeterat, till följd av olika typer av frånvaro bland personalen som inte fullt ut bemannats.
- **HSL-verksamheten** följer budget.
- **Särskilt boende** följer budget per april månad. Intäkterna visar en positiv avvikelse om 1,7 mnkr som är hänförlig till ökade hyresintäkter samt statsbidrag som ej varit budgeterat för. Personalkostnader har ett negativt resultat om 0,8 mnkr där ökade omsorgsinsatser resulterat i högre personalkostnader än budgeterat. Övriga kostnader avviker med 0,9 mnkr som ett resultat av ökade priser på förbrukningsmaterial, externt köpta platser och tilldelat besparingskrav. Kostnaderna för det nya ärendet har inte kommit än och belastar därmed inte utfallet per april, dessa kostnader förväntas komma framöver.
- **Hemtjänsten** redovisar en avvikelse om -0,1 mnkr. Personalkostnaderna överstiger budget med 0,8 mnkr, varav 0,6 mnkr av personalkostnaderna täcks av statsbidrag under perioden jan- april. Den återstående avvikelsen beror på ett ökat antal omsorgstagare samt mer omfattande insatser, vilket lett till behov av förstärkt bemanning. Övriga kostnader visar en avvikelse på -0,3 mnkr, där den främsta orsaken är ett besparingskrav på 0,6 mnkr. Samtidigt har minskade utgifter för bilar, transporter och förbrukningsmaterial bidragit till att dämpa avvikelsen.
- **Funktionsstöd** visar en total avvikelse på -1,5 mnkr. Personalkostnaderna visar en avvikelse på -0,2 mnkr, medan övriga kostnader avviker med -1,3 mnkr. Detta beror främst på tilldelat besparingskrav samt kostnader för externt köpta platser. Kostnaderna för dessa platser bedöms minska under året och förväntas ligga i linje med budget vid årets slut. Projekteringskostnaden för Hallska maden på 0,4 mnkr belastar även utfallet för övriga kostnader.

Helårsprognos

Större budgetavvikelser

Helårsprognosen uppgår till en avvikelse med -28,7mnkr. Justeringen av prognosen beror främst på en hög risk för att vite kommer att erhållas, där den totala kostnaden förväntas uppgå till 3,6 mnkr. Ett beslut om vite på 0,6 mnkr har redan meddelats, men detta kommer att överklagas och kan därmed resultera i en reducerad kostnad. Utöver detta kvarstår den ingående obalansen i budgeten i prognosen och uppgår till 20,7 mnkr efter PO-förändringen.

- **Förvaltningsledningskontoret** prognostiserar en negativ avvikelse om -20,7 mnkr. Utfallet avser den ingående budgetobalansen, vilken hanteras som ett ofördelat besparingskrav.
- **Ofördelade statsbidrag** följer budget i prognos.
- **Myndighetskontoret** prognostiserar ett positivt resultat om +0,7 mnkr. Överskottet förklaras huvudsakligen av att viss personalfrånvaro inte har ersatts fullt ut. Det finns dock en osäkerhet kopplad till framtida frånvaro och vikariebemanning som i dagsläget inte har beaktats i prognosen.

- **HSL-verksamheten** prognostiserar en avvikelse med -0,5 mnkr, vilket grundas i att frånvaro behöver tillsättas. Den negativa prognosen har förbättrats med 0,2 mnkr jämfört med föregående prognos till följd av förväntad effekt av aktivt arbete med årsarbetstid och bättre framförhållning vid planering av semester kan minska behovet av vikarier.
- **Särskilt boende** prognostiseras avvika negativt med -2,9 mnkr, hänförligt till ett nytt ärende som tillkommer. Den prognostiserade kostnaden avser till och med december 2025. Beslutet kommer att ses över under året varpå kostnaden kan minska.
- **Ordinärt boende** prognostiserar en negativ avvikelse om -0,8 mnkr. Den negativa prognosen på 1,0 mnkr från föregående månad som avsåg insatser från nya beslut har förbättrats med 0,2 mnkr. Förändringen på 0,2 mnkr motsvarar minskade bilkostnader till följd av införande av fler cykelrundor.
- **Funktionsstöd** prognostiserar en negativ avvikelse på -4,5 mnkr. Förändringen beror främst på vite som totalt uppgår till 3,6 mnkr samt en kostnad kopplad till projektering på Hallska Maden som på grundas i politiska beslut samt på resurskrävande ärenden. Den totala kostnaden för särskilt resurskrävande ärenden förväntas uppgå inom funktionsstöd till cirka 22,1 mnkr vid årets slut.

Åtgärder för att nå en budget i balans

Omsorgsförvaltningen genomgår för närvarande en extern genomlysning i syfte att identifiera både kort- och långsiktiga åtgärder för att minska kostnaderna och stärka ekonomisk hållbarhet. Samtliga verksamheter tar fram en åtgärdsplan för att motverka de negativa prognoserna, utöver den ingående obalans som bedöms till stor del kvarstå vid årets slut.

Inom Funktionsstöd vidtas ett antal konkreta åtgärder med en samlad besparingseffekt om cirka 0,9 mnkr. Dessa inkluderar hantering av personalöverskott, översyn av interna strukturer (0,3 mnkr), centralisering av schemaläggning (0,4 mnkr) samt översyn av köpta platser och hantering av dubblingar (0,2 mnkr).

Ordinärt boende beräknas genomföra besparingar på totalt cirka 1,2 mnkr. I detta ingår att inte ersätta en tillfällig vakans (0,3 mnkr) samt att effektivisera transporter genom fler cykelrundor (0,23 mnkr). Därtill tillkommer ytterligare effektiviseringar inom vikariehantering och personalplanering, som beräknas ge 0,3 mnkr.

Särskilt boende har åtgärdsarbetet intensifierats under april och omfattar både bemannings- och kostnadsåtgärder. Dessa inkluderar ny schemaläggning (0,8 mnkr), behovsstyrd bemanning för att minska vikariebehovet, samt reducerade kostnader för utbildning (0,1 mnkr) och livsmedelsinköp (0,5 mnkr). Trots detta kvarstår en negativ prognos om -2,9 mnkr, till följd av ett nytt ärende med kostnader som ligger utanför påverkan och inte omfattas av åtgärdsplanen.

Inom HSL fokuseras åtgärderna på effektivare användning av årsarbetstid, vilket förväntas minska övertid och fyllnadslön (0,125 mnkr). Dessutom begränsas möjligheten att ta ut ledighet som kräver vikarietäckning (0,1 mnkr).

Investeringsredovisning

Tabell 3. Investeringsredovisning per projekt

mnkr	Budget 2025	Prognos 2025	Budget- avvikelse 202512*
Reservkraftverk	1,4	1,4	0,0
Hjälpmedel	1,8	1,8	0,0
Särskilt boende - ytterdörrar och paniklås	0,4	0,4	0,0
Ordinärt boende - Laddstolpar	0,2	0,2	0,0
Funktionsstöd - Inventarier	0,2	0,2	0,0
Ofördelade investeringsmedel	1,0	1,0	0,0
Summa	5,0	5,0	0,0

(+) innebär överskott, (-) innebär underskott av utfall jämfört med budget

Helårsprognos

Prognosen är att samtliga investeringsmedel för året kommer att förbrukas. Av årets investeringsram återstår 1,0 mnkr som ännu inte har tilldelats specifika projekt, men det finns identifierade investeringsbehov som faller inom ramen för det kvarstående utrymmet.

Bilaga

Statistik per april månad

Tabell 4. Beslutade och planerade hemtjänsttimmar per månad

Ordinärt boende	Januari	Februari	Mars	April
Beslutad tid	14 217	14 089	16 543	16 936
Planerad tid	9 772	9 632	9 302	9 572
Personalkontinuitet	16,75	16,07	16,6	16,81

Tabell 5. Aktuell kösituation till boenden

Bostad/månad	Januari	Februari	Mars	April
Särskilt boende	18	19	21	22
LSS-bostad	6	6	9	9

Ekonomisk månadsrapport per april 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner månadsrapport per april 2025.

Sammanfattning

Det ackumulerade resultatet till och med april visar ett underskott på 6,1 mnkr jämfört med budget. Intäktsidan redovisar ett överskott på 2,9 mnkr, vilket främst förklaras av obudgeterade statsbidrag. Personalkostnaderna avviker negativt med 0,6 mnkr. Av de totala personalkostnaderna utgör kostnader för timanställda 6,4 mnkr, sjuklöner 2,6 mnkr samt OB-tillägg 9,1 mnkr. Övriga kostnader uppvisar en negativ avvikelse på 8,3 mnkr. I detta belopp ingår ett effektiviseringskrav för perioden januari–april om totalt 9,3 mnkr. Av detta avser 6,9 mnkr det ofördelade besparingskravet (ingående obalans), medan 2,4 mnkr utgör det fördelade besparingskrav motsvarande 1,5 procent av nettobudgeten.

Helårsprognosen uppgår till en avvikelse med -28,7mnkr. Justeringen av prognosen beror främst på en hög risk för att vite kommer att erhållas, där den totala kostnaden förväntas uppgå till 3,6 mnkr. Ett beslut om vite på 0,6 mnkr har redan meddelats, men detta kommer att överklagas och kan därmed resultera i en reducerad kostnad. Utöver detta kvarstår den ingående obalansen i budgeten i prognosen och uppgår till 20,7 mnkr efter PO-förändringen.

Omsorgsförvaltningen genomgår för närvarande en extern genomlysning i syfte att identifiera både kort- och långsiktiga åtgärder för att minska kostnaderna och stärka ekonomisk hållbarhet. Samtliga verksamheter tar fram en åtgärdsplan för att motverka de negativa prognoserna, utöver den ingående obalans som bedöms till stor del kvarstå vid årets slut.

Beslutsunderlag

Ekonomisk månadsrapport per april 2025

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Beslutet skickas till
Ekonomiavdelningen

Genomlysning Omsorgsförvaltningen Alvesta

Våren 2025

Johan Frisack

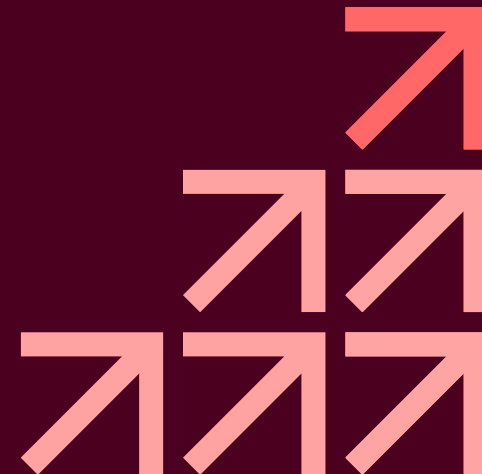
Johan.frisack@ensolution.se

Jacob Ljunggren

Jacob.ljunggren@ensolution.se

Isabella Frej

Isabella.frej@ensolution.se

Landets ledande kommunrådgivare

Vi hjälper Sveriges kommuner att få resurserna att räcka till. Våra skräddarsydda mjukvaror och tjänster hjälper kommunala verksamheter att bedöma behov ändamålsenligt, resursfördela och skapa systematik för att göra arbetet mer verkningsfullt.

Vårt underlag hjälper kommunerna att fatta välgrundade beslut och göra bättre prioriteringar för hur resurserna ska fördelas och användas mer effektivt. **Vi hjälper svenska kommuner att få ut maximalt av varje skattekrona.** Varje dag.

Unik data, kompetens och tekniska lösningar för framtiden.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning och åtgärdsförslag
2. Metoder för Genomlysning
3. Ekonomi och övergripande organisation
4. Analys av Äldreomsorgen
5. Analys av Funktionsstöd
6. Avslutande reflektioner

Om uppdraget

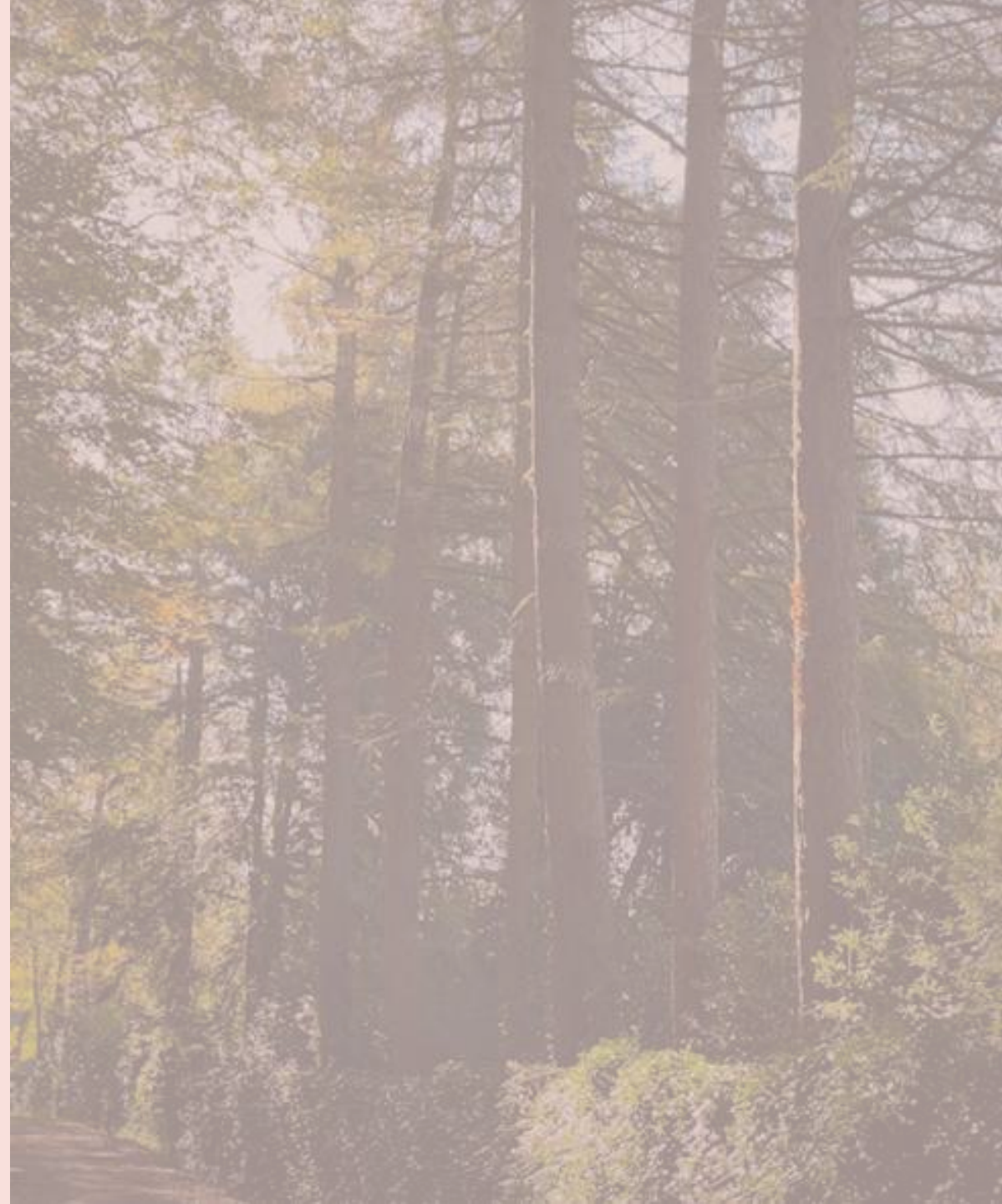
På uppdrag av Omsorgsförvaltningen i Alvesta kommun har Ensolution genomfört en genomlysning av verksamhetens områden.

I enlighet med uppdragsdirektivet har funktionsstödsområdet och äldreomsorgen genomlysts ur ett ekonomiskt perspektiv med hjälp av metoden "Kostnad per brukare". Därutöver har Ensolution analyserat verksamheterna genom intervjuer, dokumentgenomgång och analys av bland annat bemanningsprocess och annan deskriptiv data från kommunen och öppna källor.

I enlighet med uppdragsdirektivet lämnas dels förslag för att på kort sikt nå en ekonomi i balans, dels ett antal åtgärder som på sikt kommer minska förvaltningens kostnadsmassa och förbättra effektiviteten i uppdraget. Givet 2024 års budget avvikelse motsvarar detta cirka 48 miljoner kronor.

Förutom denna rapport levereras även en fördjupad sammanställning av resultaten för Kostnad per brukare.

Ansvariga konsulter på Ensolution har Jacob Ljunggren, Isabella Fray och Johan Frisack.

Förutsättningar

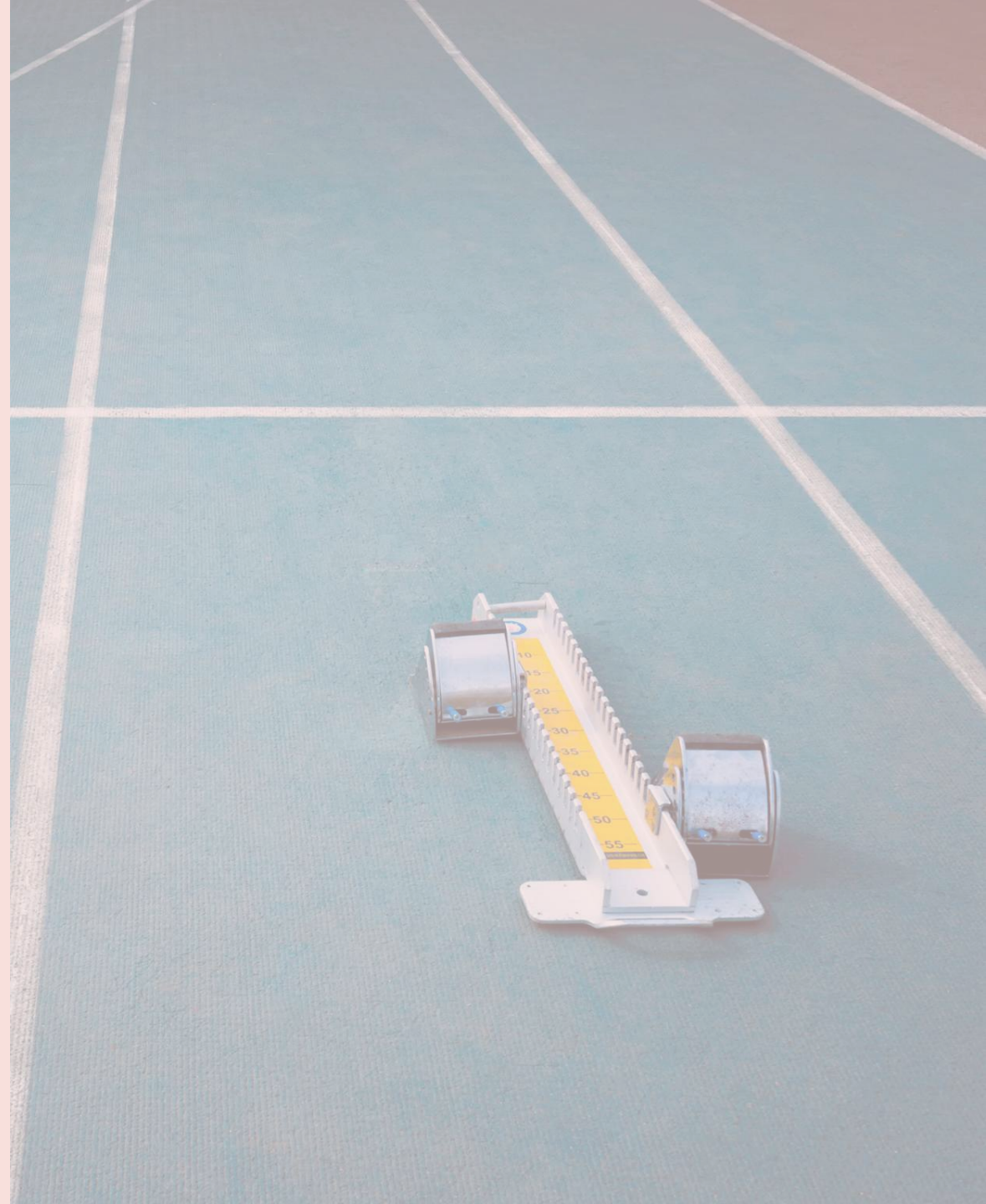
Alvesta har efter ett antal år av befolkningsökningar en svagt vikande befolkningsutveckling som förväntas att fortsätta. Under de kommande åren förväntas andelen invånare över 80 år att öka från dagens cirka 1 400 till 1 600 individer.

Andelen invånare med LSS-insatser ligger något över rikssnittet och har ökat kraftigt under de senaste åren vilket följer den nationella trenden. På nationell nivå är bedömningen att behovet av insatser enligt LSS troligen kommer att öka ytterligare.

Kommunens referenskostnader (förväntad nettokostnad enligt kostnadsutjämningsystemet) ligger generellt över rikssnittet för både funktionsstödsområdet och äldreomsorgen.

Referenskostnaden baseras på bland annat befolkningsutveckling, löner och bebyggelsestruktur. Sammantaget finns det i referenskostnaderna inga strukturella avvikelser som kraftigt påverkar kommunens förutsättningar.

Alvesta arbetar sedan ett antal år enligt "prislappsmodellen" där referenskostnaden utgör en viktig del i kommunens budgetarbete. Givet den förväntade befolkningsutvecklingen är det ett rimligt antagande att förvaltningen på sikt kommer att få en större andel av kommunens budget, då behovet av vård och omsorg kommer att öka. Med en vikande befolkningstillväxt och åldrande befolkning är det dock inte säkert att den numerära ökningen av medel blir större.

Sammanfattning och förslag på prioriterade åtgärder för en ekonomi i balans

Sammanfattning

Ensolution har på uppdrag av Omsorgsnämnden i Alvesta genomfört en genomlysning av verksamheten med ambitionen att nå en ekonomi i balans. Utifrån 2024 års bokslut motsvarar detta en kostnadsminskning på cirka 48 miljoner kronor.

Förvaltningen har under de senaste åren, som följd av brist på stödfunktioner och stor chefsomsättning, haft svårt att på ett adekvat sätt följa upp verksamheten. Förutsättningarna har nu förbättrats och genomlysningen föreslår ett aktivare ledarskap med fokus på såväl uppföljning som daglig styrning för att möjliggöra en effekthemtagning av de föreslagna åtgärderna. Ett flertal digitaliseringsåtgärder bör kunna genomföras för att frigöra tid och effektivisera administrationen i förvaltningen.

Inom hemtjänsten gör genomlysningen bedömningen att de schabloner som idag används måste ses över för att på ett bättre sätt skapa en kvantifiering av den enskilde brukarens behov, vilket också förväntas att påverka omfattningen av den beslutade tiden. Den planerade tiden, dvs tiden som en insats beräknas att ta, bör kunna minskas genom att beslutade digitala satsningar genomförs fullt ut samt att verksamheten övergår till kyld matdistribution.

I verksamheten är den identifierade brukartiden idag låg. En effektivare och verksamhetskonsistent schemaläggning samt nyttjande av personal genom ex resursspass mellan de olika enheterna bör kunna öka brukartiden så att den hamnar i närheten av det av SKR identifierade måtvärdet.

Sammantaget bör åtgärderna inom hemtjänsten kunna minska personalkostnaderna med cirka 20% vilket motsvarar 16 miljoner årligen. Beräkningen har utgått från jämförelser med andra kommuner och nationella måltal och bedöms rimlig samtidigt som brukarnas behov fortsatt tillgodoses.

Inom LSS-verksamheten finns en rad större placeringsbeslut som på sikt kommer avslutas. Byggnationer av egna boenden gör också att verksamheten på sikt kommer kunna bedrivas mer kostnadseffektivt med en minskning på mellan 5 och 10 miljoner beroende på framtida behov och förändrad strategi för placeringar.

LSS-verksamheten har under våren påbörjat ett nytt arbetssätt med central schemaläggning. Förutsatt att behovet påminner om riket i övrigt, vilket kan kartläggas med en vårdtyngdsmätning utifrån IBIC, bör bemanningen på gruppboendena och daglig verksamhet kunna minskas så att verksamheten hamnar i nivå med medeltalet i andra kommuner. En sådan minskning skulle medföra en besparing på cirka 7 miljoner om året.

Kommunens kostnader för särskilt boende ligger i nivå med andra kommuner och troliga besparingsmöjligheter finns främst inom en gemensam bemanningsstrategi och minskat vikarieutnyttjande. Något uppskattning av denna besparing är dock svår att göra.

Inom den kommunala hälso- och sjukvården bör processer, administration och metoder kontinuerligt ses över för att säkerställa att verksamheten kan hantera en fortsatt behovsökning genom i första hand effektivare arbetssätt.

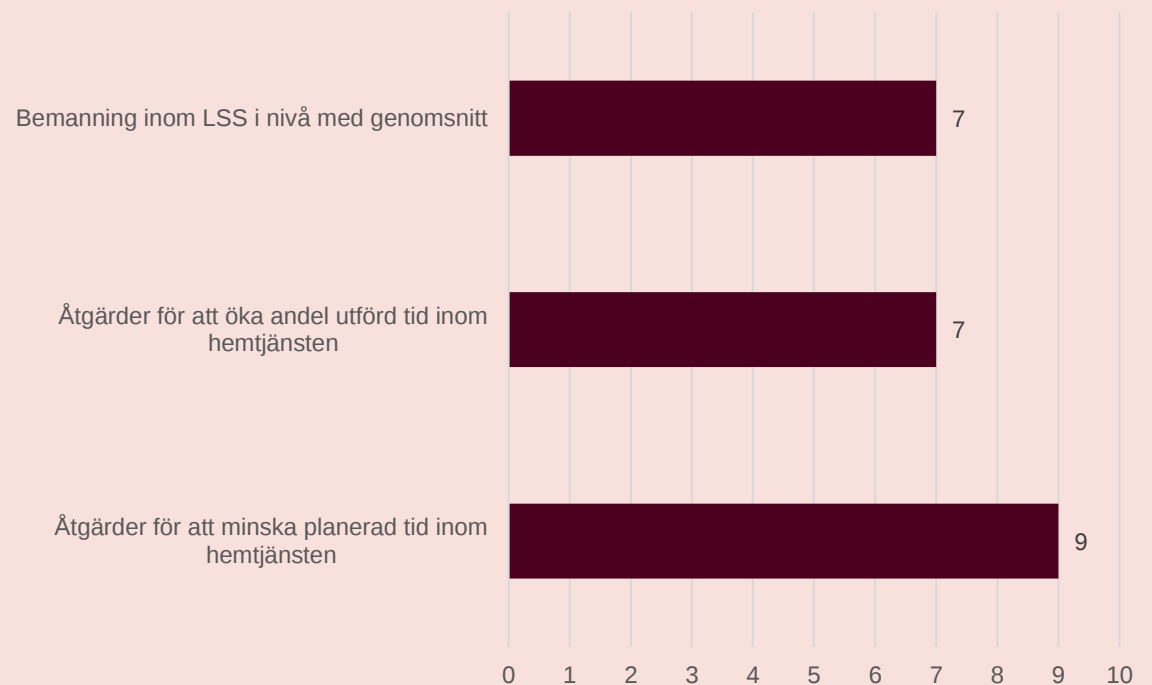
Prioriterade åtgärder

Följande åtgärder bedöms som prioriterade på kort sikt i det fortsatta arbetet:

Åtgärderna bör kunna ge mätbara effekter under hösten 2025 och de påbörjas omgående.

- Förändra kvantifieringen av vårdbehovet vid behovsbedömning exempelvis genom översyn av dagens schabloner
- Genomför aktiva åtgärder för att kunna minska den planerade tiden genom exempelvis fullt införande av tillgängliga digitala verktyg och övergång till kyld matdistribution
- Samordna schemaläggningen och arbeta i enlighet med best practice
- Övergå till ett aktivare ledarskap inom Äldreomsorgen med större fokus på uppföljning och daglig styrning där förändringen av förvaltningen mot ökad effektivitet står i fokus.
- Arbeta aktivt med den förändrade schemaläggningen inom LSS och stötta de centrala schemaläggarna så att förändringarna når den förväntade effekten. Sätt upp måltal för förändringen.

Uppskattning av miljoner kronor per år

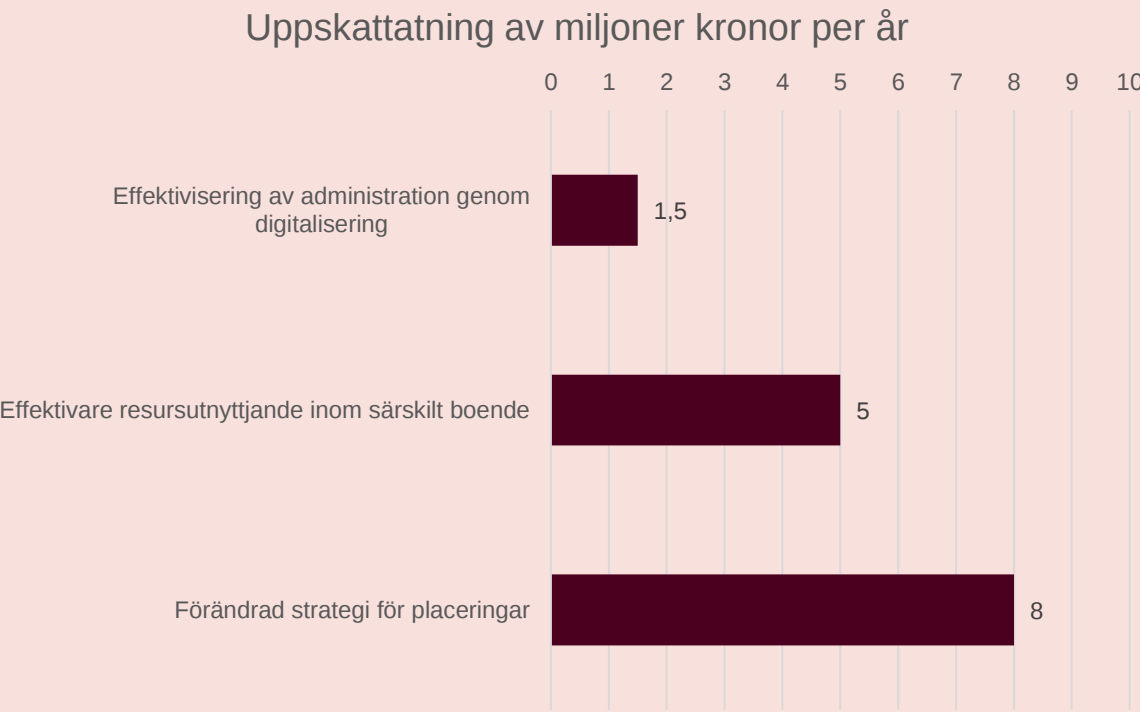

Ytterligare åtgärder

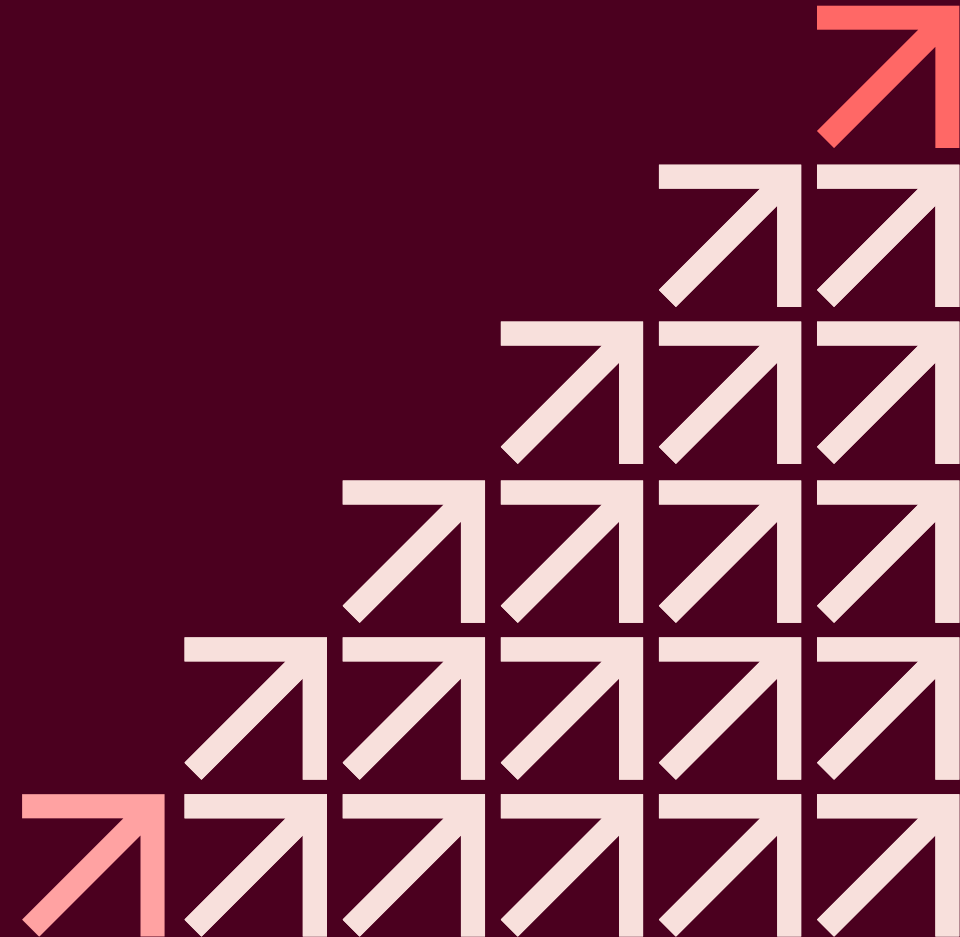
Följande åtgärder bedöms ge ekonomiska effekter på längre sikt:

- Öka digitaliseringstakten inom förvaltningen som helhet med fokus på processeffektivitet vilket bidrar till frigjord tid och möjliga effektiviseringsåtgärder inom administration. Åtgärden utgår från en minskning med 2 heltidstjänster.
- Fördelning av ersättning inom särskilt boende baserat på vårdtyngd vilket leder till ökad samplanering och effektivare nyttjande av personalresurser. Åtgärden utgår från 40 procentig minskning av kostnaden för timanställda för 2024
- Ta fram en strategi för eventuella framtida hemmaplanslösningar för ärenden som idag placeras externt inom LSS. Åtgärden beräknat på en omfördelning av placeringar och ökning av boendeplatser i kommunen i nivå med genomsnittet.
- Utvärdera och vid behov korrigera genomförda förändringar i egenavgifterna.
- Förbättrad dialog med IFO kring unga i skärningspunkten mellan SoL och LSS
- Utred möjligheterna till samordning av insatser inom SoL och LSS i ordinärt boende för hela kommunen
- Utvärdera kommunens servicegrupp utifrån ett effektivitetsperspektiv
- Kvalitetshöjande insatser inom LSS med utgångspunkt i de nationella jämförelsetalen
- Genomför en regional utredning kring kostnaderna för den kommunala hälso- och sjukvården som följd av överenskommelse och genomförd skatteväxling

- Se över resursutnyttjandet av hälso- och sjukvårdspersonal
- Förankra en långsiktig strategi för att minska andelen brukare i särskilt boende i takt med att antalet brukare ökar.

Metoder för genomlysning

Genomlysningens delar

Kostnadsanalys

Analys av kommunens insatser och kostnader inom förvaltningen i sin helhet och inom respektive område.

Intervjuer

Intervju med cirka 30 personer i förvaltningen, beroende på roll har intervjuerna omfattat både strategiska och operativa frågor.

Analys

Analys av utfall från kostnadsanalys, intervjuer och insamlat material. Utöver detta har jämförelsedata hämtats från Kolada, Ensolutions databas för KPB samt från kommunens egna system.

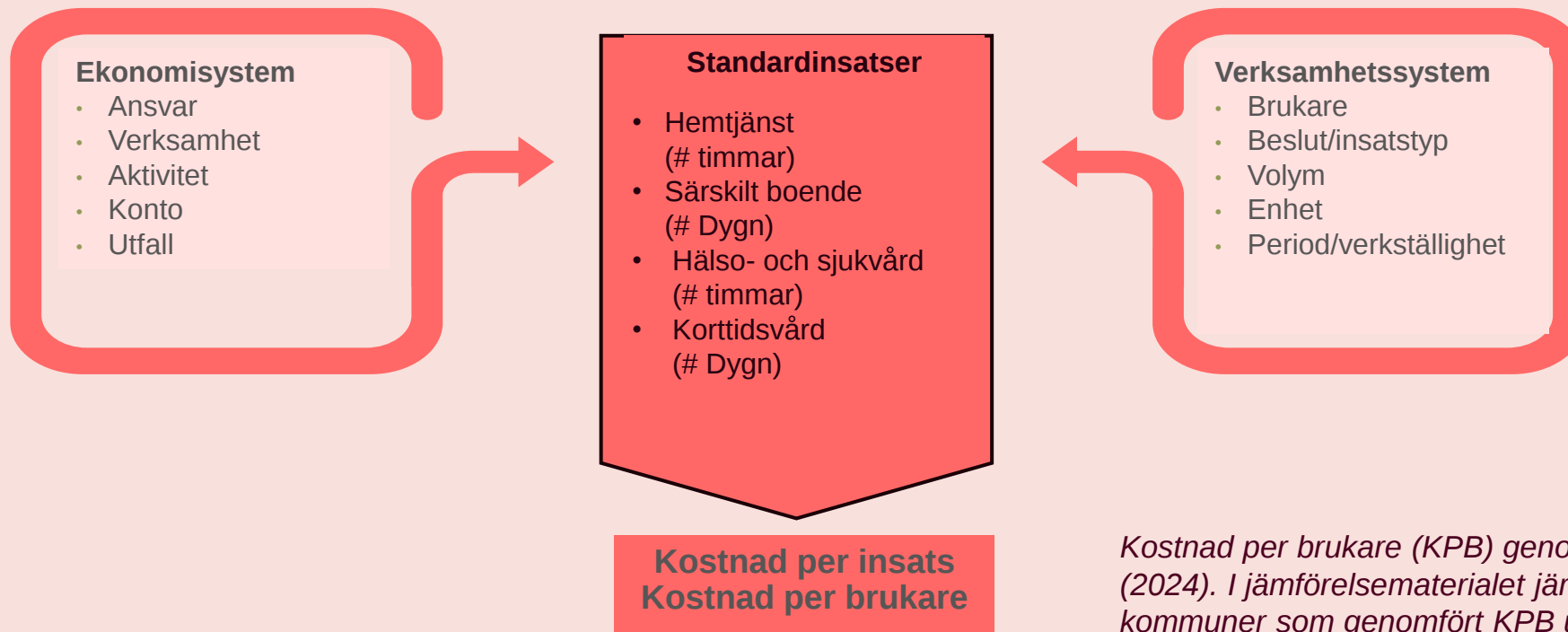

Åtgärdsförslag

Framtagna åtgärdsförslag syftar dels till att minska kostnaderna på kort sikt samt skapa bättre förutsättningar för långsiktig effektivitet och ekonomisk hållbarhet.

KPB – en efterkalkyl byggd på individnivå

Kostnad per brukare (KPB) genomförs på helårsdata (2024). I jämförelsematerialet jämförs med andra kommuner som genomfört KPB under 2023.

När årets KPB-data sammanställs för samtliga kommuner som Ensolution arbetar med under våren 2024 kommer dessa jämförelsetal att delges kommunen.

Kostnaderna för äldreomsorgen och funktionsstödsområdet som helhet kan uppstå på många sätt och beslut och åtgärder kan ge konsekvenser i andra delar av verksamheten. Enkelt uttryckt kan de områden som driver kostnader beskrivas utifrån tre perspektiv enligt bilden till höger.

Insatsernas volym grundar sig i de beslut om insatser som tas, det vill säga hur mycket insatser beviljas och till hur många. Detta perspektiv påverkas främst av myndighetsutövningen men även av kommunens demografiska förutsättningar. Kommunens riktlinjer för biståndsbedömning och kulturen som råder kopplat till myndighetsutövningen påverkar. Idag skiljer det sig avsevärt mellan olika kommuner i hur många timmar som brukare med liknande IBIC-skattning får i beslutade hemtjänstinsatser.

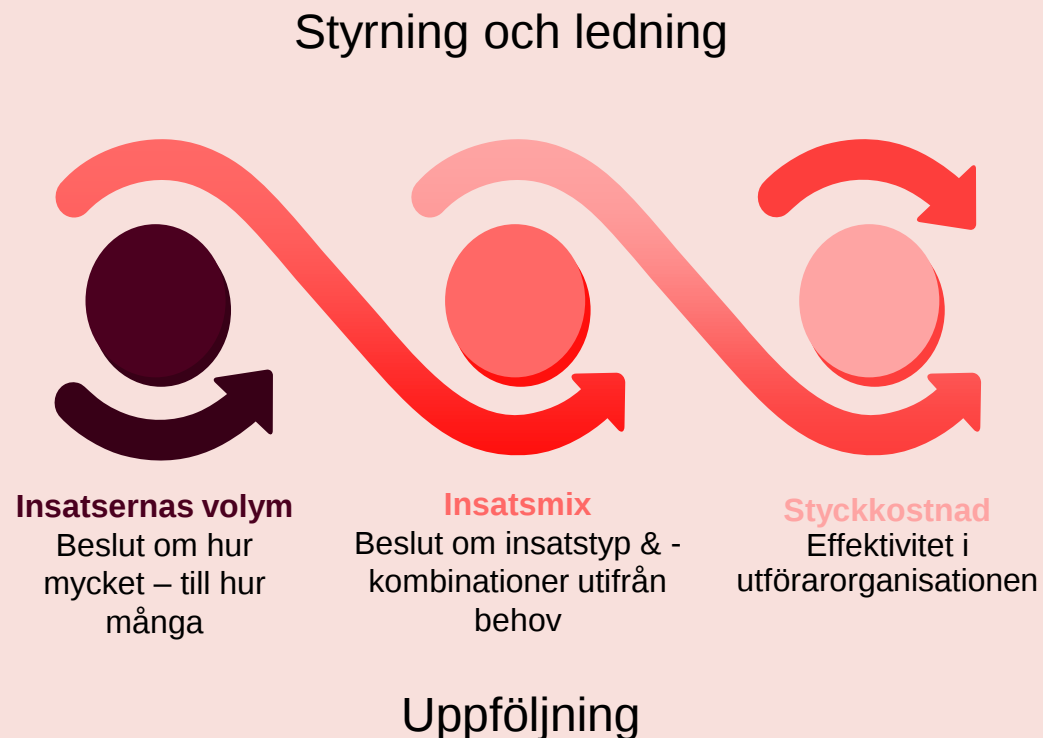
Insatsmixen grundar sig i hur kommunen har valt att möta behoven, dvs vilka insatser och insatskombinationer som erbjuds utifrån olika målgruppers behov.

Hur en kommun valt att fördela insatserna i äldreomsorgen mellan särskilt boende, korttidsvård och hemtjänst, prioritering av förebyggande insatser, tillgången till senioranpassade bostäder kommer på olika sätt att påverka kostnaden för äldreomsorgen i kommunen.

Även införandet av digitala arbetssätt så som digital tillsyn och digitala inköp påverkar kostnaden för kommunen utifrån insatsmixen.

Styckkostnaden påverkar kostnadsnivån genom utförarorganisationens effektivitet. En verksamhet som kan producera insatser (exempelvis hemtjänsttimmar och dygn i särskilt boende) med ett lägre resursnyttjande än andra kommuner har, allt annat lika, lägre totala kostnader. I huvudsak handlar effektivitet för att nå låga styckkostnader om effektiv bemanningsekonomi.

Det är således en kombination av strategiska, taktiska och operativa beslut och åtgärder som skapar kostnadseffektivitet i hemtjänstverksamheten.

Ekonomi och övergripande organisation

Ledning och styrning

Förvaltningsledningen har under de senaste åren haft en utmaning med att få en god struktur i den ekonomiska uppföljningen av verksamheten. Främst har detta berott på att controllerstödet varit frånvarande eller bristfälligt. Sedan början av våren 2025 finns en dedikerad controller, vilket skapar bättre förutsättningar för att bättre följa upp verksamheten. Det är samtidigt anmärkningsvärt att förvaltningsledningen inte byggt upp nyckeltal och struktur för uppföljning av verksamhetens ekonomi och effektivitet som inte är personberoende. Detta gäller inte minst uppföljningen av personalkostnader, beslutad och utförd tid.

I intervjuerna framkommer också att ledningsgruppens arbete kan utvecklas med större fokus på beslut, uppföljning och kommunikation till övriga delar av verksamheten.

Bedömningen är vidare att det finns stor förbättringspotential vad gäller samarbete mellan förvaltningens olika verksamheter, begreppet ”stuprör” återkommer i flera av de genomförda intervjuerna. Exempelvis finns det återkommande meningsskiljaktigheter mellan verksamheterna kring ansvar för brukare mellan LSS och SoL vilket, i en kommun av Alvestas storlek är onödigt och kostnadsdrivande. Även det faktum att lokala fackliga avtal tecknats och att det saknas en gemensam struktur för personalplanering inom förvaltningen skapar suboptimering, driver kostnader och ökar risken för kvalitetsbrister.

Alvesta har gjort en medveten satsning på kvalitet inom förvaltningen med såväl SaS, MaR och MaS. Det finns också ett tydligt fokus på verksamhetsutveckling i chefsuppdraget på såväl verksamhets- som enhetsnivå.

Förvaltningen har väl utarbetade processbeskrivningar och även framtagna vägledningar följer utarbetade processer. Det är dock noterbart att samtliga planerade internkontroller inte genomfördes under 2024. Även om genomlysningen huvuduppdrag inte fokuserat på verksamhetens kvalitet, kan konstateras att fokus på kvalitet inte givit effekt i nationella jämförelser. Utfallen i nationella jämförelser är generellt i närheten av genomsnittet.

Nämndens vägledning för biståndsbedömning är omfattande och tydlig. En uppdatering har gjorts inom SoL under 2024 och en ny vägledning för LSS skall beslutas under 2025. Trots omarbetning med fokus på omfattning är bedömningen att den politiska ambitionen på ett antal områden är något högre än i andra kommuner. Exempelvis leverans av varm mat, frekvens av städ och en otydlighet i att digitala alternativ alltid bör vara första valet. Vid intervjuerna framkommer också att nämndens modell för egenavgifter inom hemtjänsten är administrativt tung. En översyn och förändring till exempelvis en nivåbaserad modell kan ge såväl minskad administration som en förändrad konsumtion.

Verksamhetsplanen för 2025 samt anvisningar för rapportering och verksamhet har inte det fokus på de ekonomiska utmaningar på såväl lång som kort sikt som är önskvärt. För att hantera den ekonomiska situationen som uppkommit krävs både politiska beslut, modigt dagligt ledarskap och en samstämmighet mellan förvaltningen och nämnden om såväl mål som åtgärder.

Förvaltningsövergripande ekonomi

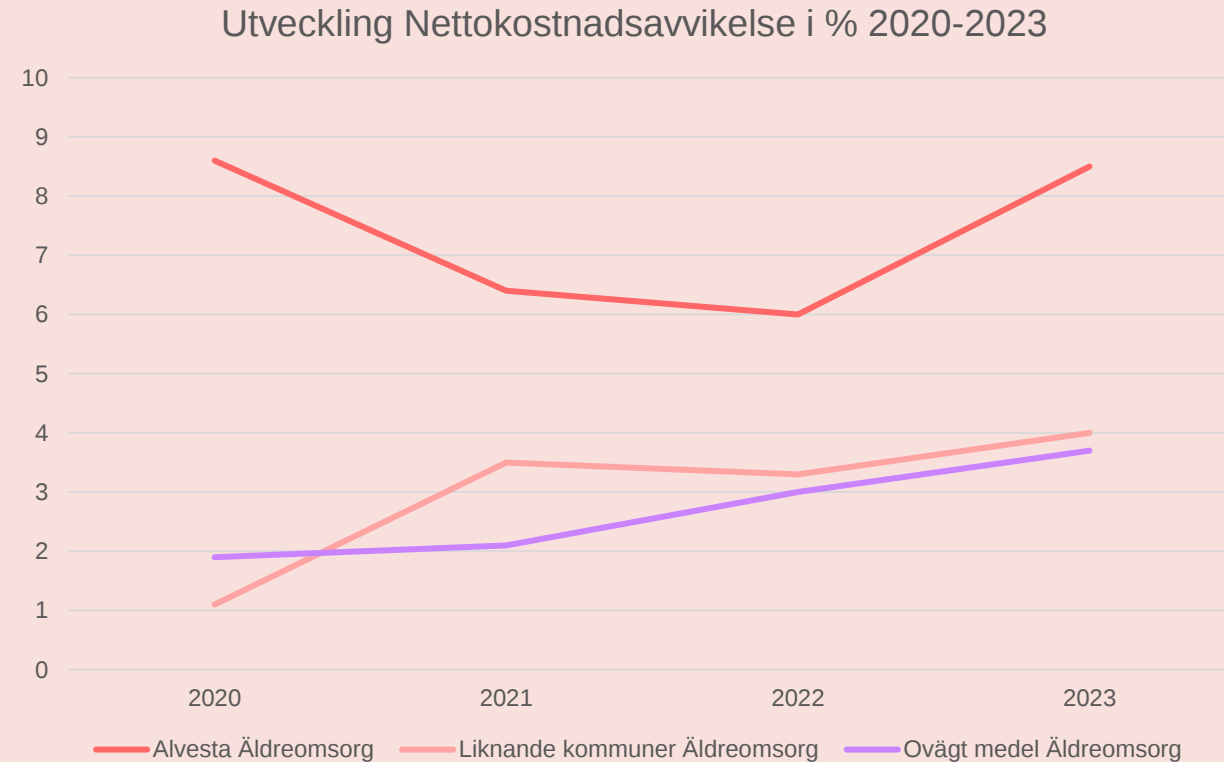
Omsorgsnämnden har under en längre period haft en kostnadsmassa som legat över den referenskostnad som presenteras av SCB och RKA. Det strukturellt höga kostnadsläget har blivit än tydligare när kommunen övergått till en kommunövergripande budgetmodell baserat på *Prislappsmodellen*.

Efter att glappet mot utfallet för liknande kommuner minskat efter pandemin ökade storleken på avvikelserna mer under 2023 och det är troligt att denna ökning är konstant för 2024. (Siffror är ännu inte publicerade).

En strukturell avvikelse över tid har vanligtvis två orsaker som kan samvariera. Dels kan den uttalade politiska ambitionsnivån vara högre än referenskostnaden, dels kan det bero på för höga kostnader och ineffektivitet i verksamheten. Budgetavvikelsen för Alvesta ligger i nivå med nettokostnadsavvikelsen. Som framgår av genomlysningen återfinns såväl politiska beslut som verksamhetsrelaterade kostnader i förklaringen till budget och nettokostnadsavvikelsen i nämndens verksamheter.

Ur ett budgetperspektiv finns det stor förbättringspotential i hur verksamheten löpande följer upp effektiviteten i verksamheten. Givet de åtgärder som initierats genom bland annat förbättrat stöd från ekonomifunktionen finns goda förutsättningar att förbättra den löpande uppföljningen. Verksamhetens chefer behöver också förbättrade förutsättningar för att på daglig basis följa och styra framför allt planering och bemanning för kostnadskontroll.

Avslutningsvis bör också nämnas att det är anmärkningsvärt att prestationsbaserade statsbidrag räknas in i budget för 2024. Detta har troligen delvis försenat de insatser som krävs för att nämnden skall nå en ekonomi i balans.

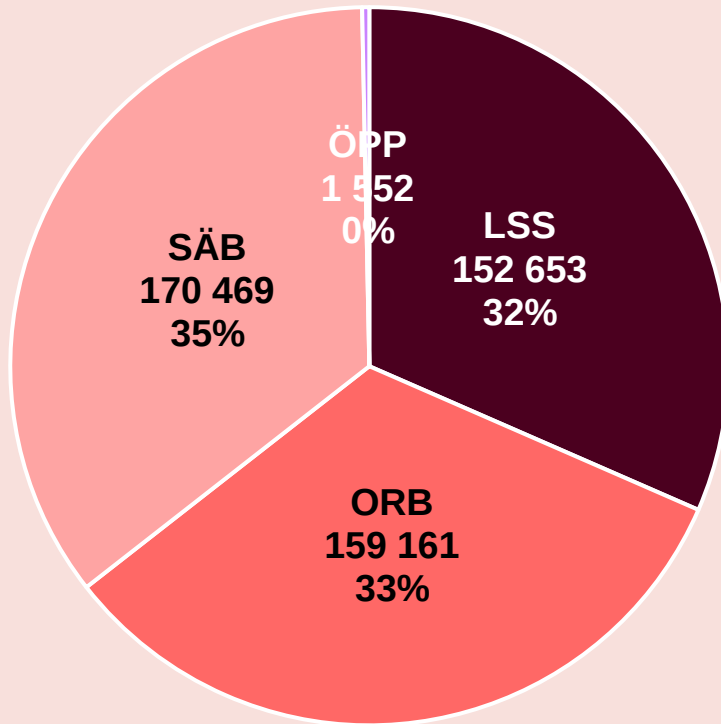

Nettokostnaden för LSS-verksamheten redovisas inte då denna, som följd av det nationella utjämningsystemet inte medför något egentligt jämförelsetal.

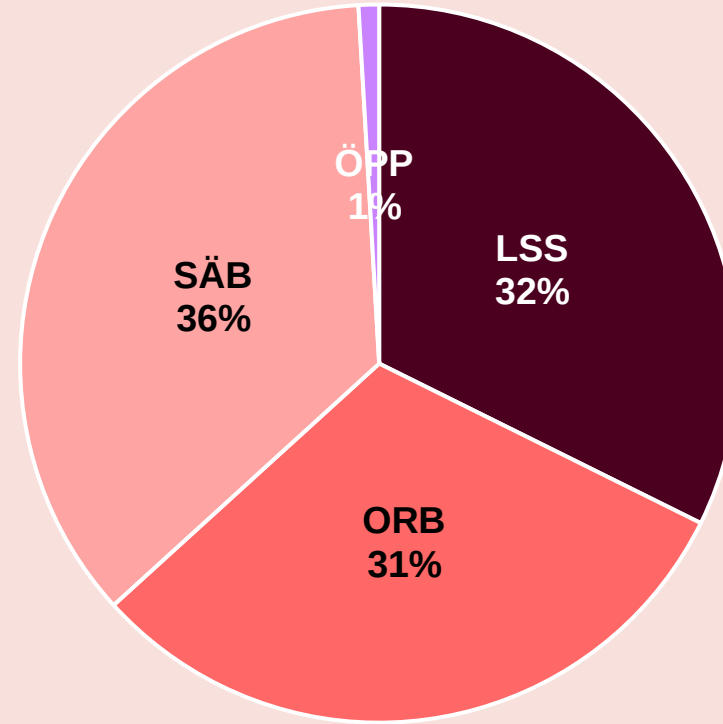
En positiv nettokostnad anger en faktisk kostnad högre än referenskostnaden.

Fördelning av budgetmedel 2024

Alvesta 2024, tusentals kronor

Genomsnitt 2023

Medarbetare

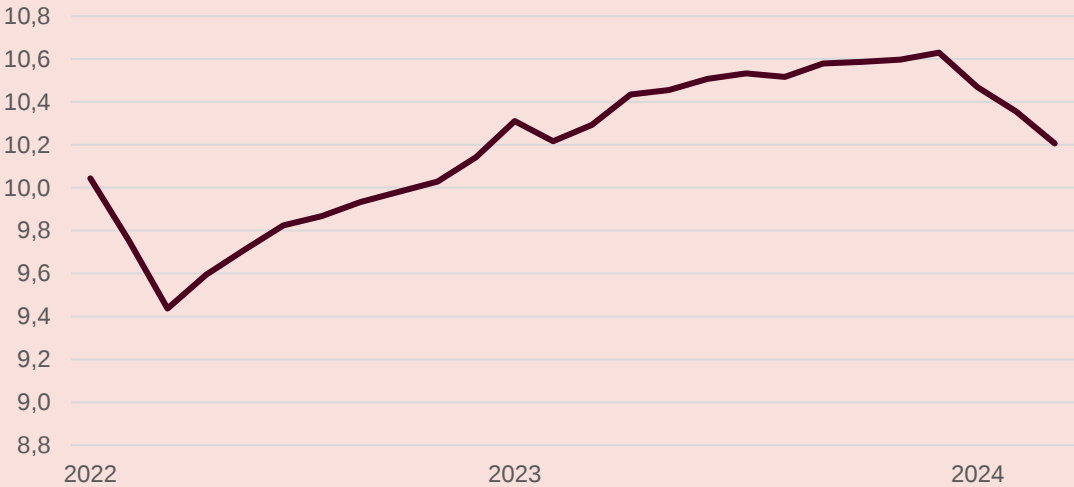
Likt många andra kommuner har Alvesta utmaningar med rekrytering av personal till framför allt hemtjänsten. En åldrande befolkning kommer kräva att kommunen på sikt inte bara ersätter för pensionsavgångar utan även aktivt arbetar för att rekrytera medarbetare och effektiviserar arbetssätt enligt principen att 75% av arbetsstyrkan skall hantera 125% av dagens vårdtyngd.

Under 2024 bröt omsorgsförvaltningen en uppåtgående trend för sjukskrivningstalen. Delförklaringar till de minskade sjukskrivningstalen tros vara det projekt som förvaltningen startat tillsammans med HR-avdelningen. En minskning omsättningen på chefer tros också vara en förklaring.

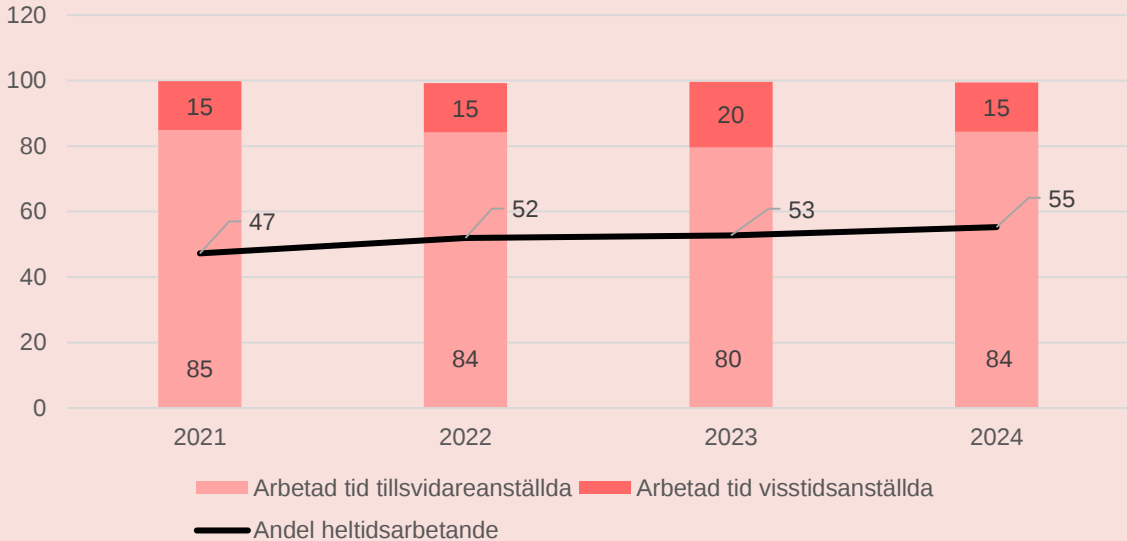
Kommunen har arbetat aktivt med heltidsresan och på kommunnivå arbetar idag närmare två tredjedelar av medarbetarna heltid. Även inom omsorgsförvaltningen har andelen heltidsanställda ökat. Som framgår av det nedre diagrammet till höger har dock den ökade andelen heltidsanställningar inte resulterat i en minskning i arbetad tid av visstidsanställda sedan 2021.

Inom förvaltningen varierar antalet medarbetare per chef. Inom såväl funktionsstödsverksamheten som hemtjänsten pågår eller har omorganisationer precis genomförts för att jämna ut antalet medarbetare per chef, vilket också förhoppningsvis påverkar såväl sjukskrivningar som personalkontinuitet.

Sjukfrånvaro i procent, Omsorgsförvaltningen R12 med 2022 som bas

Fördelning arbetad tid och andel heltidsarbetande inom vård och omsorg och personer med funktionsnedsättning

LSS - övergripande

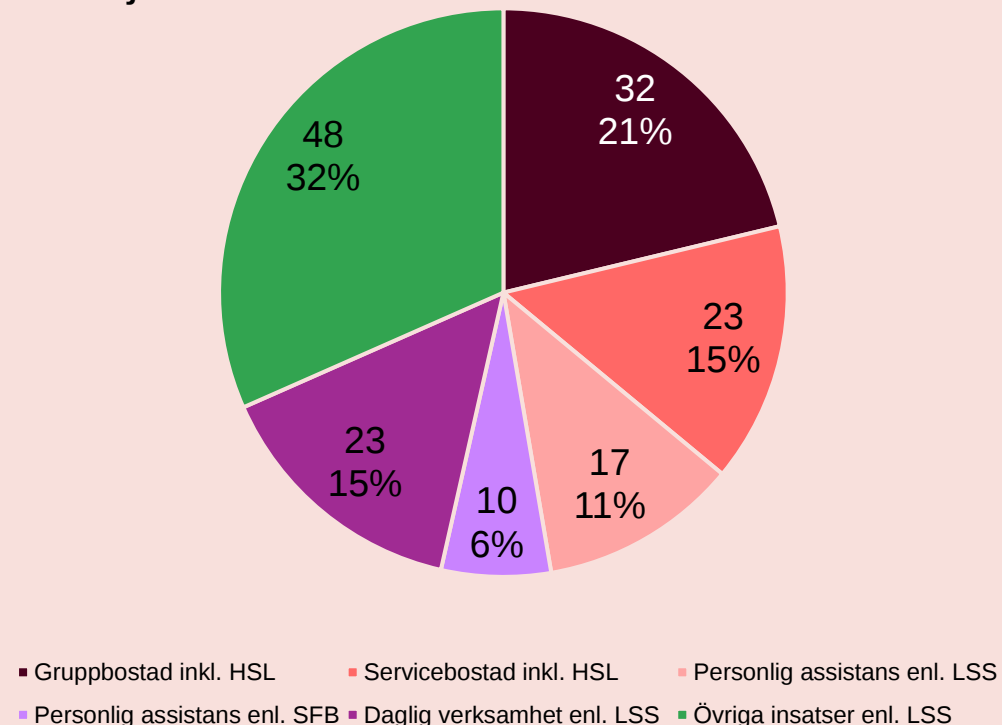
Inom LSS-området har kommunen en organisation som till stor del påminner om den genomsnittliga kommunen i landet. Som följd av de senaste årens ökning och en förväntad fortsatt ökning av behoven av LSS-insatser planerar kommunen att öppna två nya boenden inom de kommande åren.

Som framgår av sammanställningen till höger återfinns de största kostnaderna inom externa LSS-boende och korttidstillsyn och korttidsvistelse (övriga insatser). Denna kostnad har ökat över åren.

I jämförelse med liknande kommuner och övriga kommuner i länet har kommunen (med undantag för externa placeringar) en sammansättning av insatser, sett till antal brukare per insats, som i grunden har goda förutsättningar för ett förebyggande och individförebyggande arbete. Detta ger också möjlighet att på ett kostnadseffektivt sätt möta brukarnas behov.

Sammantaget finns det således inga anmärkningsvärda strukturella aspekter som påverkar kostnaderna inom LSS-området. Samtidigt finns risken att byggnationen av nya boenden kommer att öka kostnaderna ytterligare givet att förvaltningen inte lyckas att minska dygnskostnaderna i den egna verksamheten samt ta hem och/eller minska kostnaderna för de externa placeringarna.

Miljoner kr. 2024

Äldreomsorg - övergripande

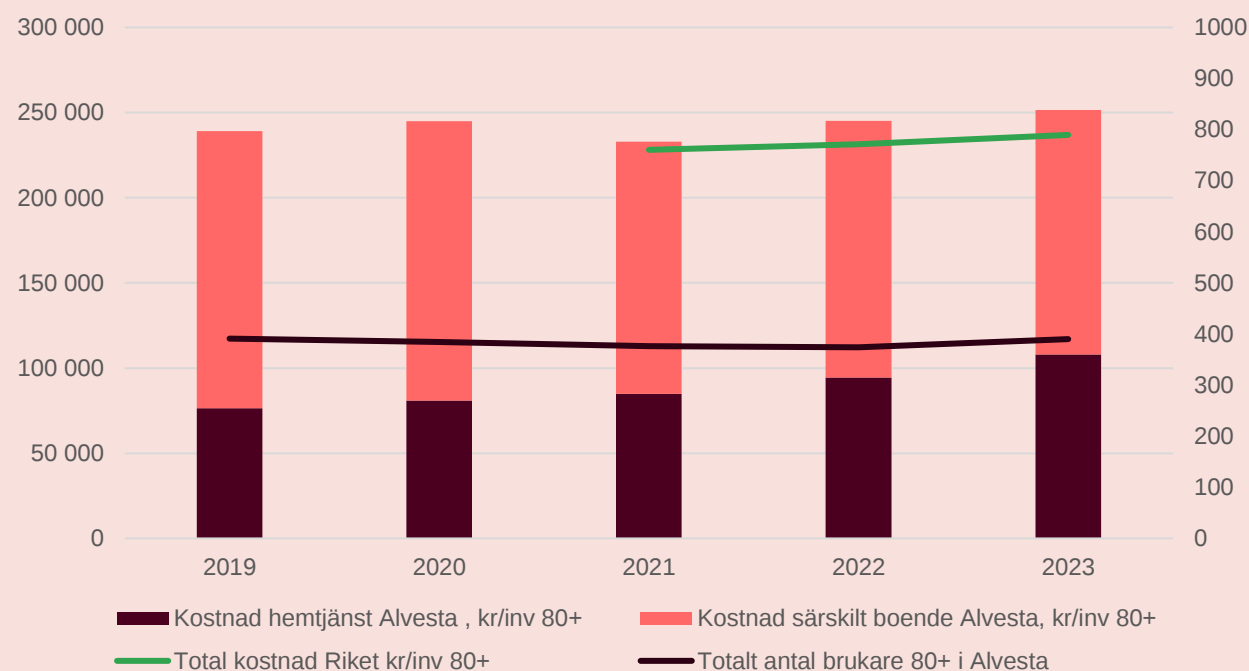
Likt de flesta av landets kommuner har Alvesta under de senaste åren påbörjat en omställning mot nära vård som bland annat sker genom att brukare har förutsättningar att bo kvar längre hemma.

Sett till den ekonomiska utvecklingen inom kommunens äldreomsorg syns att kostnaderna som helhet, sett till kronor per invånare över 80 år inte ökat nämnvärt. Det har även skett en förflyttning av insatser från särskilt boende till hemtjänsten, vilket även syns i fördelningen av kostnader. Samtidigt har det totala antalet brukare över 80 år varit relativt konstant över perioden, vilket betyder att den strategiska förflyttningen till en ökad andel hemtjänst inte givit någon faktisk minskning av kostnaderna i det operativa arbetet. Detta kan troligen delvis förklaras med den ökade storleken på det genomsnittliga antalet timmar.

Kommunen ligger idag i närheten av riksgenomsnittet när det gäller antal boendeplatser per invånare över 80 år. I jämförelse med kommuner i liknande storlek och demografiska förutsättningar har kommunen en hög andel platser på särskilt boende. Givet den förväntade ökningen av invånare över 80 år är det viktigt att förflyttningen till en förstärkt hemtjänst fortsätter istället för att ytterligare öka antalet platser på särskilt boende. Kommunen bör snarare planera för hur de befintliga platserna i större utsträckning kan hantera framtidens äldre med exempelvis en större andel boende med kognitiv svikt.

Kommunen har idag korttidsplatser på ett flertal av de särskilda boendena. Givet utvecklingen av nära vård och de kortare vårdtiderna bör en centralisering av all korttidsvård till en fysisk plats kunna ge positiva effekter för såväl kvalitet som kostnader. På längre sikt är det inte omöjligt att det krävs kommunsamverkan för att kunna bedriva kommunal korttidsvård för vissa vårdtunga patientgrupper.

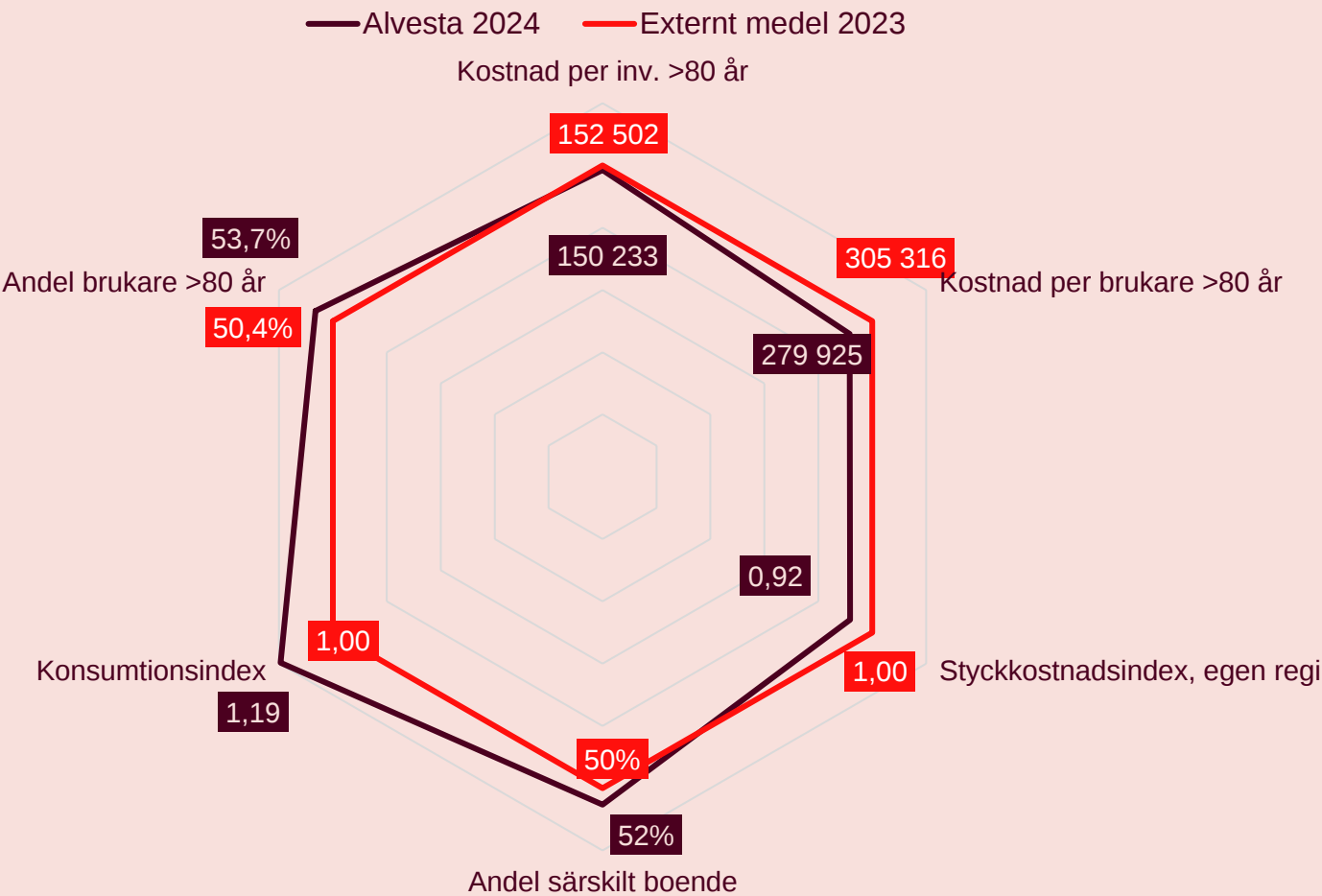
Kostnadsutveckling kr/inv Äldreomsorg

Övergripande jämförelse

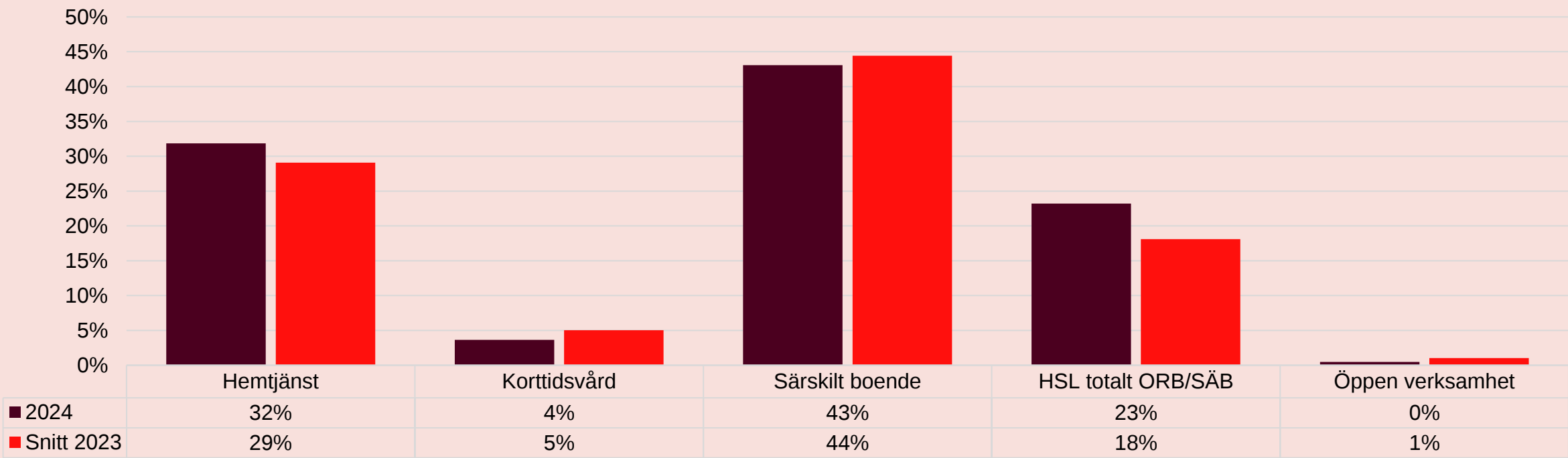
Kostnaden per invånare (KPI) >80 år i Alvesta ligger strax under det nationella snittet.

Konsumtionsindex och styckkostnad baserat på beslutade timmar i hemtjänsten.

En insatsmix som påminner om genomsnittet

Insatsmix äldreomsorg, andel och antal miljoner

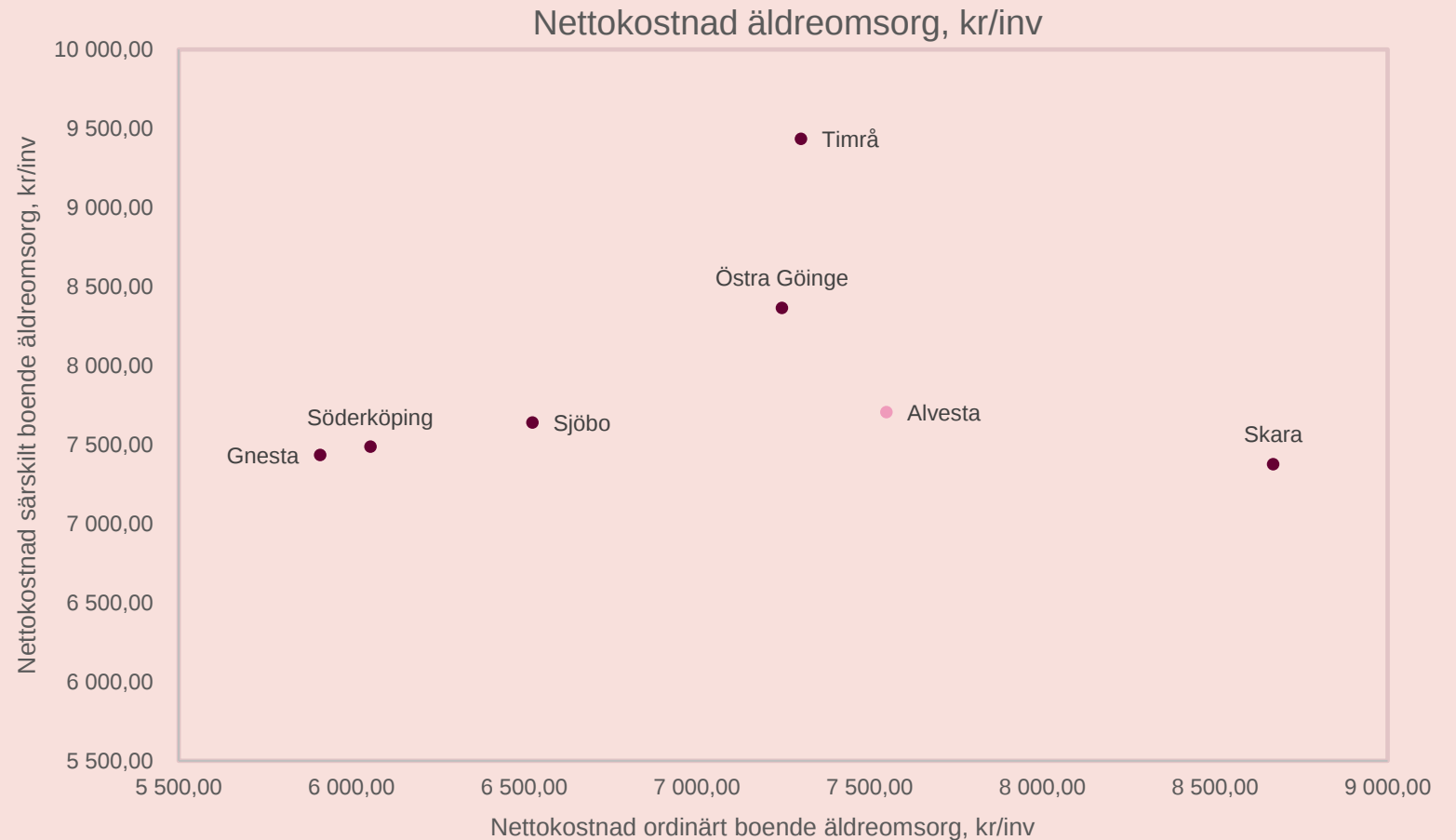

Procentuell fördelning av totala kostnader inom äldreomsorgen
Alvesta kommun kännetecknas av högre andel hemtjänst jämfört med nationellt snitt
Diagrammet bygger enbart på kostnader och tar inte hänsyn till volym

Nettokostnader äldreomsorg, liknande kommuner

I en jämförelse med kommuner som har liknande strukturella förutsättningar för att bedriva äldreomsorg uppvisar Alvesta kommun en relativt balanserad kostnadsbild inom både ordinärt och särskilt boende. Avvikelse framgår för båda boendeformerna, de är dock under genomsnittet.

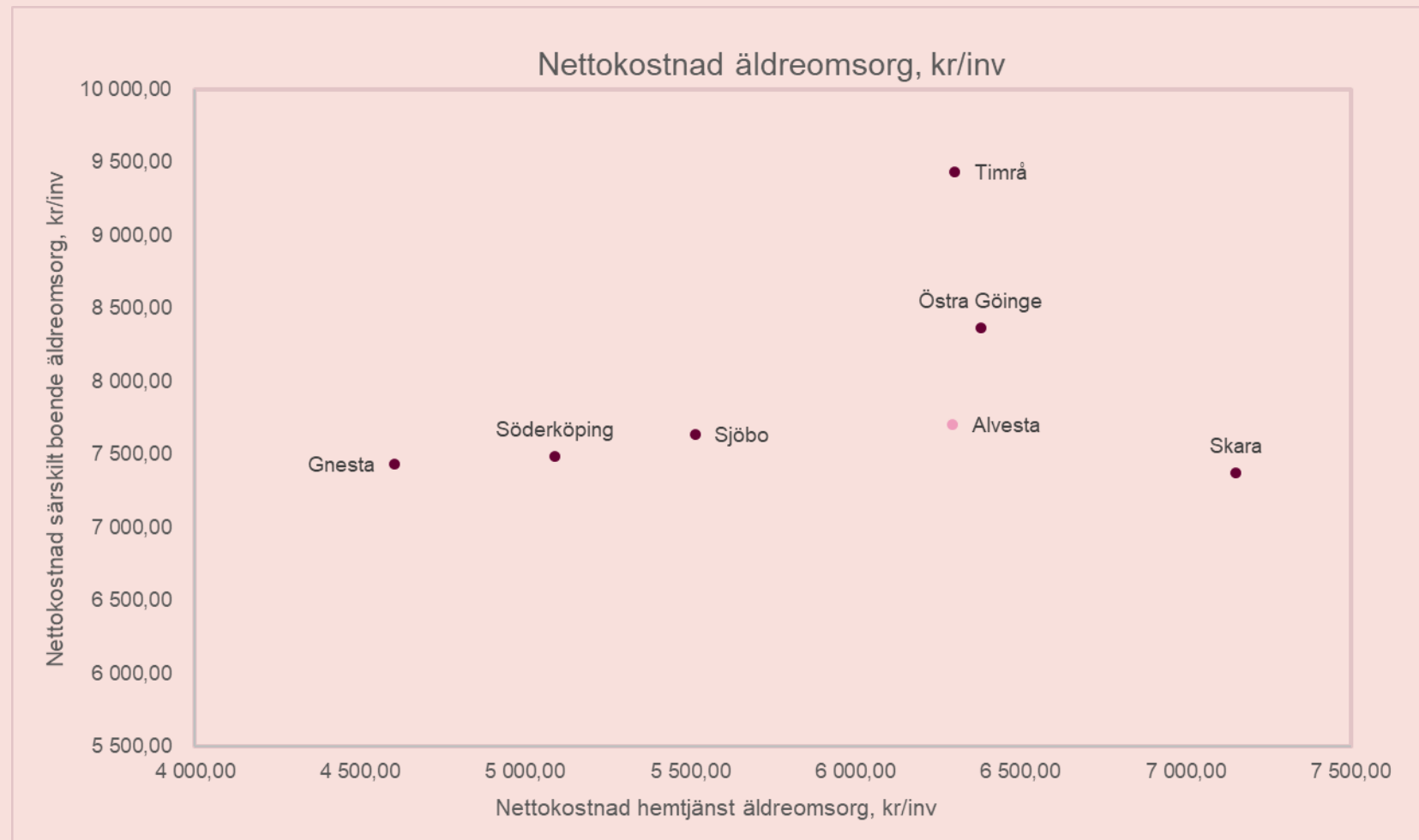
Generellt medför stor andel särskilt boende medför också vanligtvis en högre total kostnad för kommunens äldreomsorgen än i de kommuner där brukare bor kvar hemma under längre tid.

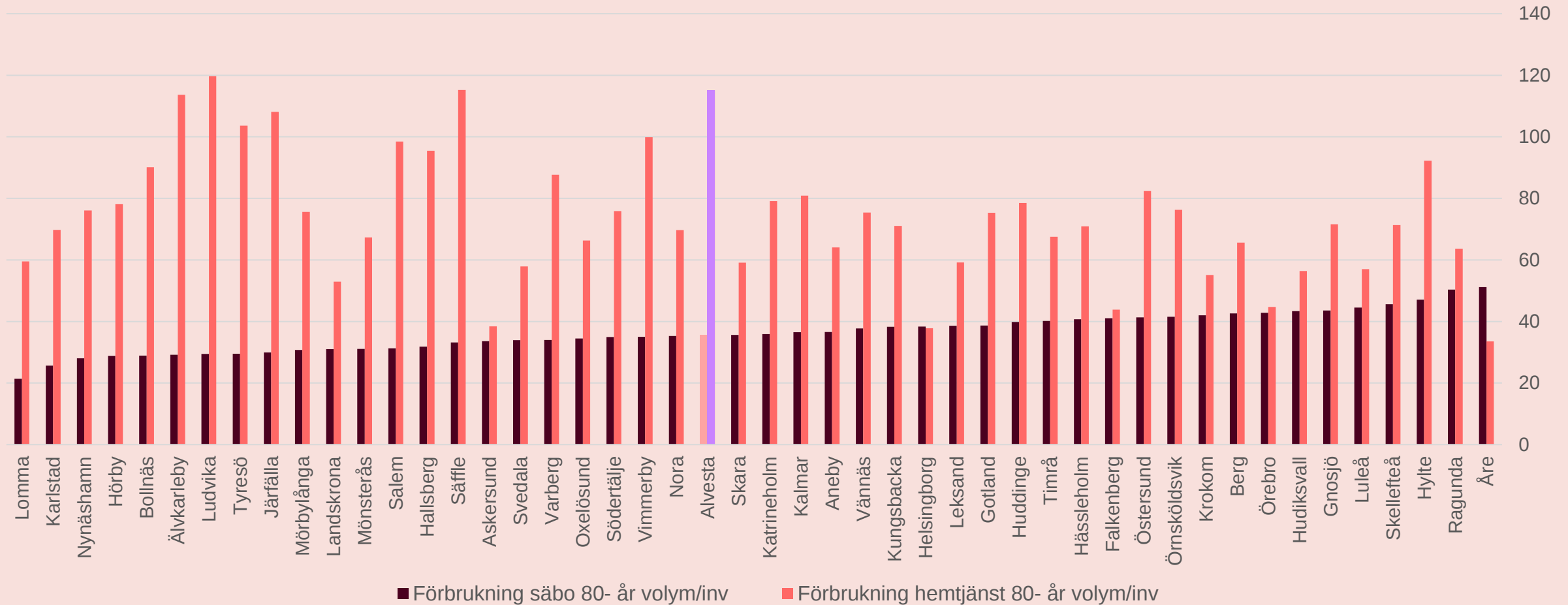
Nettokostnader äldreomsorg, liknande kommuner

I en jämförelse med kommuner som har liknande strukturella förutsättningar för att bedriva äldreomsorg uppvisar Alvesta kommun en relativt balanserad kostnadsbild inom både ordinärt och särskilt boende. Avvikelse framgår för båda boendeformerna, de är dock under genomsnittet.

Generellt medför stor andel särskilt boende medför också vanligtvis en högre total kostnad för kommunens äldreomsorgen än i de kommuner där brukare bor kvar hemma under längre tid.

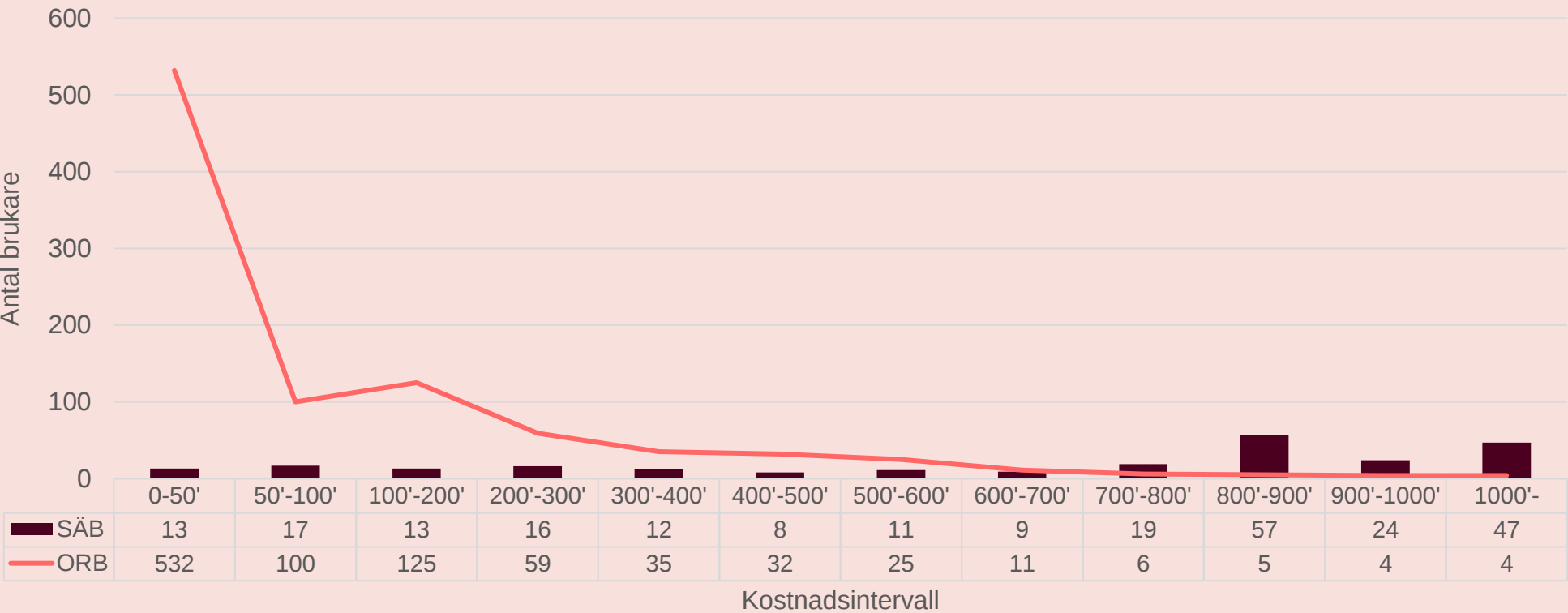
Hög andel beslutande timmar i hemtjänst 80- år

NB. I diagrammet är konsumtionen för hemtjänst är baserat på beslutade timmar.

Brukarmix Särskilt boende och ord. boende

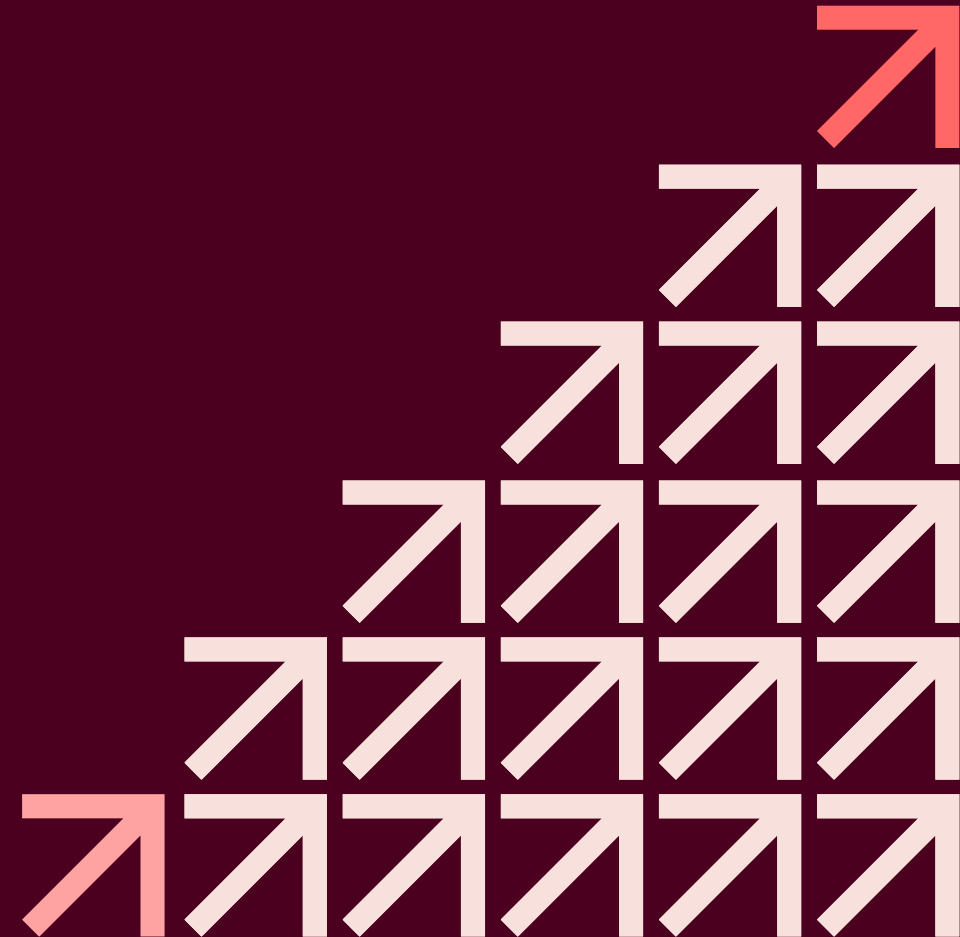
Brukarmixen är en sammanställning av samtliga brukare under 2024 och indikerar vårdtyngden i särskilt boende och ordinärt boende.

Äldreomsorg

Hemtjänst

Övergripande jämförelse

Hemtjänst

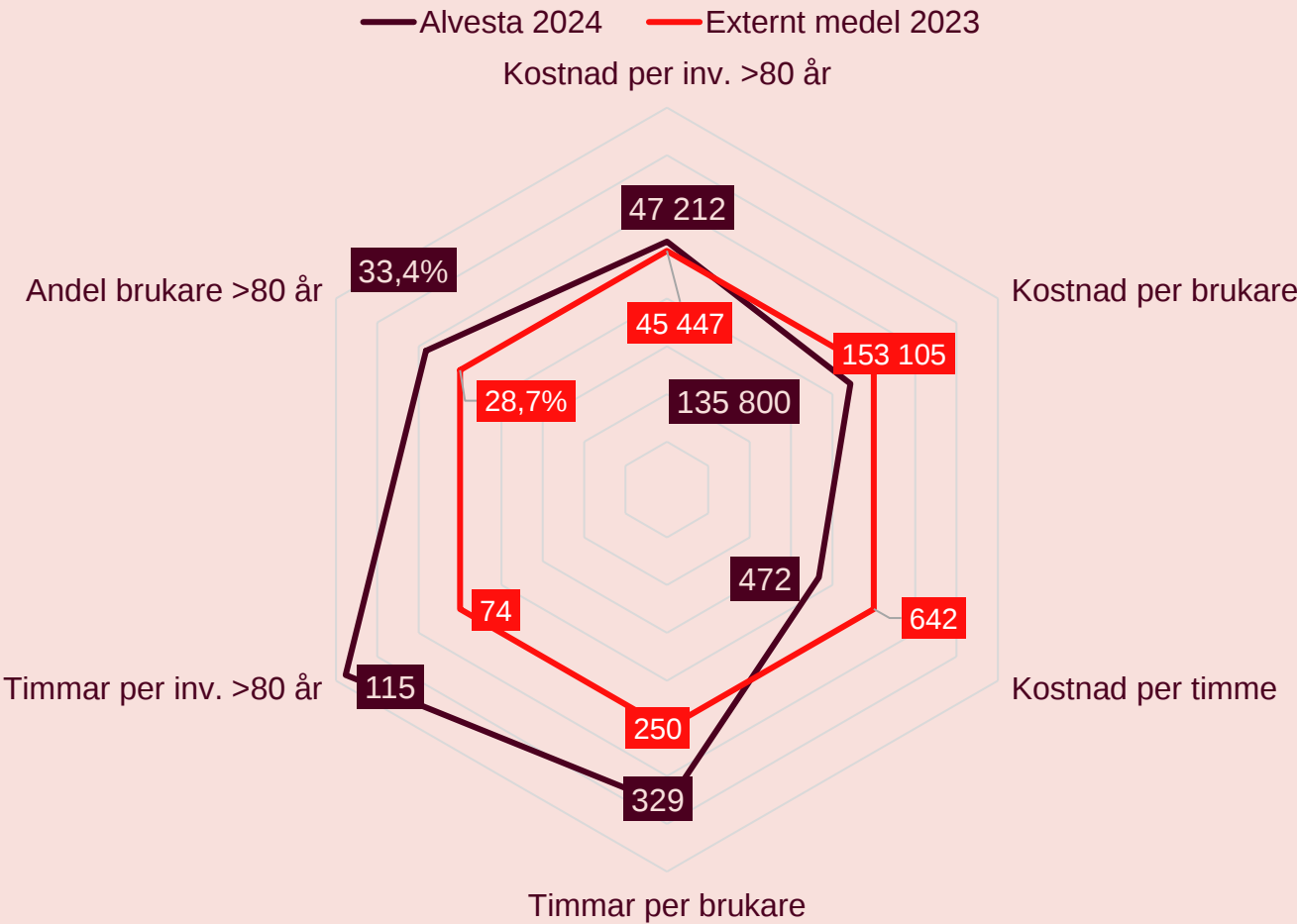
Som tidigare nämnts är kostnaderna för hemtjänsten i Alvesta i samma nivå som genomsnittet i landet och påminner också om genomsnittet i de kommuner som genomförde Kostnad per brukare under 2023.

I jämförelse med andra kommuner är det fler brukare som erhåller hemtjänst och omfattningen på de beslutade insatserna är mycket stor. Givet att alla beslutade timmar skulle genomföras skulle därför kostnaden per timme var mycket låg och tyda på en mycket kostnadseffektiv utförarverksamhet. Om man istället ställer kostnaderna i relation till antalet faktiska timmar tyder det snarare på betydande möjligheter till effektivisering i utförarverksamheten.

Analysen pekar på ett antal utmaningar som bör uppmärksammas:

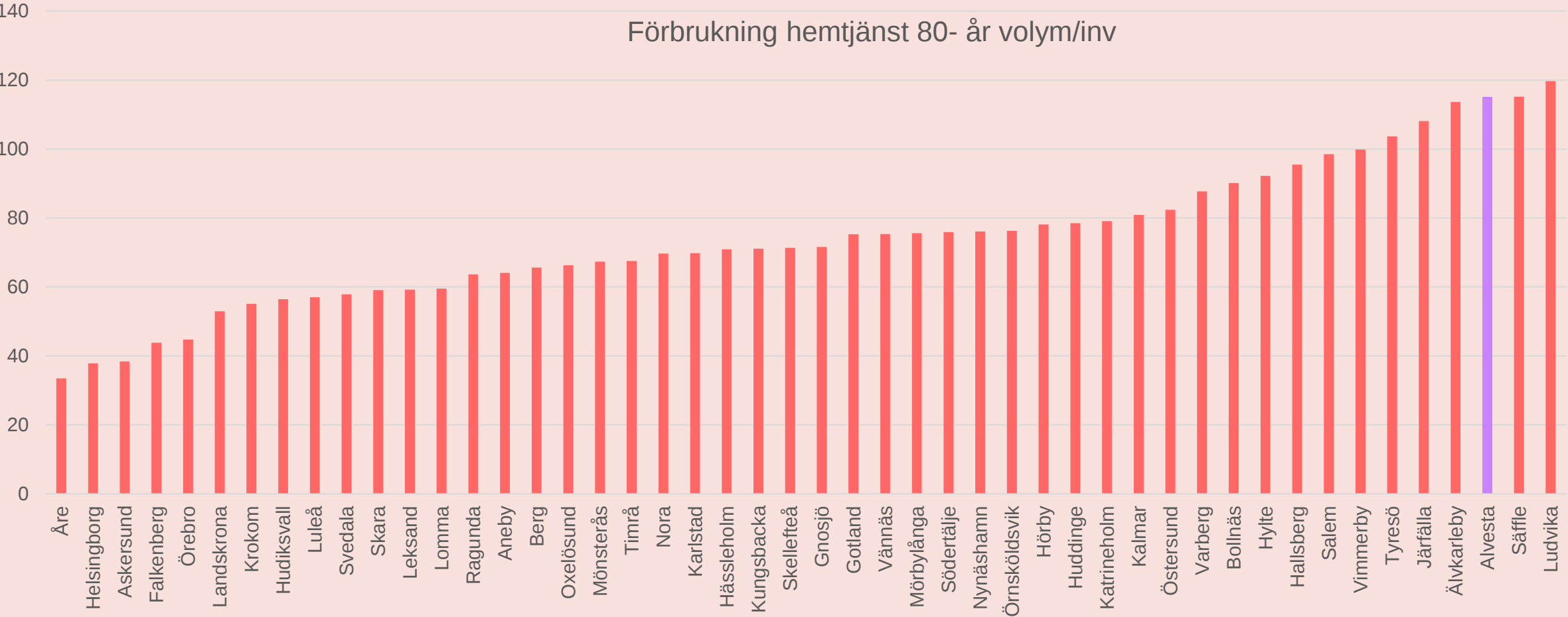
Det bör hållas för otroligt att omsorgsbehovet bland invånare över 80 år drygt 50% högre än i genomsnittskommunen i KPB-databasen. Snarare är det troligen en kombination av en politisk ambition i vägledningen som är högre än genomsnittet, en generösare myndighetsutövning samt felaktigheter i schablonsystemet som skapar ett beslut som är större än behovet genom stapeleffekt.

Vidare så finns det indikationer både i data och i intervjuer att utförarverksamheten, för att kompensera för eventuella fel i schablonsystemet minskar ner den planerade tiden i större utsträckning än vad som är vanligt. Då den planerade tiden endast utgör 56% av den beslutade tiden blir istället kostnaden per timme relativt hög.

Hög konsumtion av hemtjänst

Beslutad tid

Hög kostnad per utförd timme

Då det framkommit att det befintliga schablonsystemet som kvantifierar det utredda behovet i myndighetsutövningen ger en mycket hög summa beslutad tid har genomlysningen även analyserat planerad och utförd tid.

Då mindre än hälften av den beslutade tiden faktiskt utförs blir styckkostnaden, som mått på effektivitet i hemtjänsten mycket hög. Även om jämförelsetalen i Ensolutions KPB-databas för 2023 är färre är kostnaderna anmärkningsvärt höga.

Detta får också följden att konsumtionen av hemtjänst, som vid jämförelse av beslutad tid framstår som generös, snarare troligen är i nivå med genomsnittet.

Kommun, egen regi	Hemtjänst, kr per utförd timme
Medel	864
Järfälla	521
Katrineholm	570
Södertälje	675
Luleå	719
Salem	742
Huddinge	743
Älvkarleby	826
Oxelösund	828
Bollnäs	835
Örebro	868
Leksand	921
Hässleholm	922
Nynäshamn	952
Mönsterås	1 002
Askersund	1 017
Timrå	1 050
Alvesta	1 070
Ludvika	1 150
Skellefteå	1 206

Myndighetsutövning

Myndighetsenheten har under de senaste åren präglats av relativt stor personalomsättning. Dessutom har det tidigare inte funnits någon chef för verksamheten med kunskap om myndighetsutövning. Enheten har under de senaste åren stabiliserats och bedömning är att gruppen är väl medveten om de utmaningar som finns i förvaltningen och hur man kan förändra sina arbetssätt.

Bland annat har man redan omfördelat arbetet för att stärka upp arbetet vid hemgång från sjukhus och genomfört en utbildning i LifeCare. Det finns också planer på att bland annat införa kollegial granskning för att öka likheten i bedömningar och beslut. Noterbart är att gruppens kompetens och utbildning inom IBIC bör stärkas för att upprätthålla befintliga processer.

Arbetsgruppen gör bedömningen att det befintliga schablonssystemet skapar onödigt stora beslut och att detta är en utmaning. Vidare framkommer i intervjuerna att dialogen med såväl särskilt boende som hemtjänsten varierar beroende på person och att de återkommande avstämningarna med hemtjänsten inte följer en enhetlig struktur och att syftet är otydligt.

Genomlysningen noterar också att det på ledningsnivå saknas representation för myndighetsutövningen. Ett tydligare forum för strategisk dialog mellan inte minst hemtjänsten, förebyggande verksamhet och myndighet är en viktig komponent för att både kunna möta framtida behov och de förändringar som förväntas komma som ett resultat av den nya Socialtjänstlagen.

På det hela taget gör genomlysningen bedömningen att arbetsgruppen är väl rustad både personellt och kompetensmässigt och att det finns en tydlig vilja att bidra i förändringen.

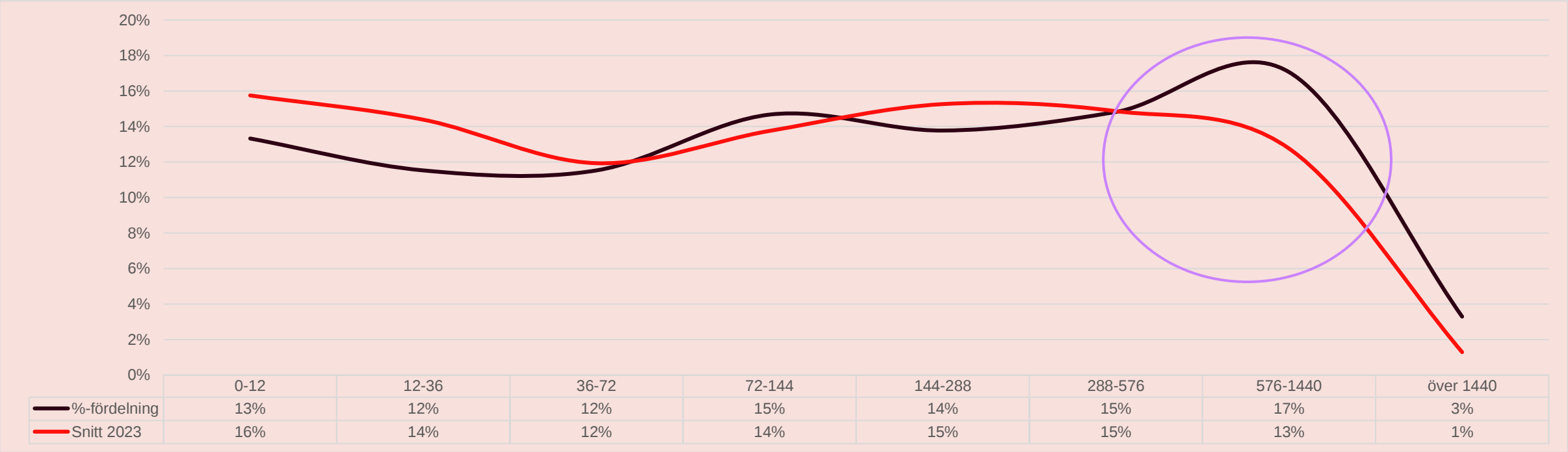
En genomgång av brukarmixen i kommunen visar att det finns ett antal beslut som främst omfattar serviceinsatser så som matleverans, städ och tvätt. Som tidigare nämnts är inte minst kommunens leveranser av varm mat en kostnadsdrivande serviceinsats sett till den utformning tjänsten har idag. Vidare kan det befintliga taxsystemet utvecklas ytterligare för att öka incitamenten för brukare att välja alternativa former för att tillgodose exempelvis städ och tvätt. I många kommuner skapar exempelvis en högre grundavgift incitament för medborgarna att söka hjälp via privata utförare till en lägre kostnad.

Den successiva förflyttningen till en större andel hemtjänst och, i förhållande till antalet invånare över 80, platser på särskilt boende kräver att kommunen är noga med att de befintliga platserna fördelas efter behov. I flera kommuner har hemsjukvården tagit ett större ansvar i besluten kring fördelningen av platser på särskilt boende för att de befintliga platserna fördelas utifrån både ett medicinskt och ett omvårdnadsperspektiv. I denna process finns utvecklingsmöjligheter för kommunen.

Även om det i verksamhetsplanen finns en tydlig riktning mot ”digitalt först” kan övergången till fler digitala insatser påskyndas. Här finns det en utmaning i att utveckla biståndshandläggarnas kommunikation med brukaren innan verkställighet. Även utförarverksamheten behöver hålla fast vid ambitionen ”digitalt först”.

Brukarmix inom hemtjänsten

Hemtjänst

Diagrammet visar hur brukarna inom hemtjänst fördelar sig via timintervall per år
Alvesta kommun har färre brukare i låga timintervall medan man har fler brukare i högre timintervall
Den röda kurvan indikerar nationellt snitt och Alvesta är den svarta kurvan

Hemtjänstens utförarverksamhet

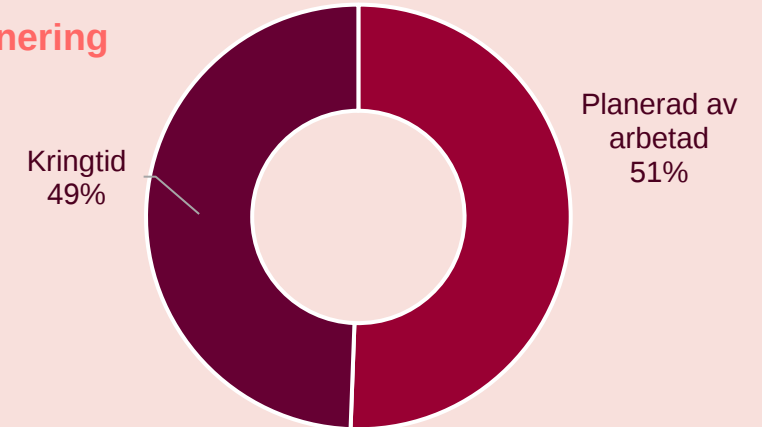
Kommunens hemtjänst har vuxit under de senaste åren som följd av ambitionerna att genomföra större delen av omsorgsinsatserna i hemmet. Antalet brukare har varit relativt konstant under åren samtidigt som behoven, i form av beslutade timmar har ökat. Brukarna i kommunens är relativt nöjda med omsorgen även om spridningen mellan enheterna är relativt stor. Kontinuiteten i hemtjänsten har försämrats något under de senaste åren.

Det har varit en stor omsättning på chefer och bedömningen är att den dagliga driften till stor del leds av insats och schemaplanerare. I intervjuerna med de olika delarna av hemtjänstens verksamhet är det svårt att identifiera processer och styrtal som gör det möjligt för cheferna att leda och styra verksamheten för att uppnå effektivitet. Det saknas idag en samstämmighet kring schemaläggning, ambitioner i form av planerad och utförd tid samt samarbete med myndighet och hemsjukvården. Samtidigt upplever personalen att det är svårt att hinna med och att stressnivån är hög. Trots detta tyder på en betydande ineffektivitet i det dagliga arbetet där cirka 50 % av arbetsdagen planeras för tid hos brukare och av dessa 50 % utförs endast fyra femtedelar.

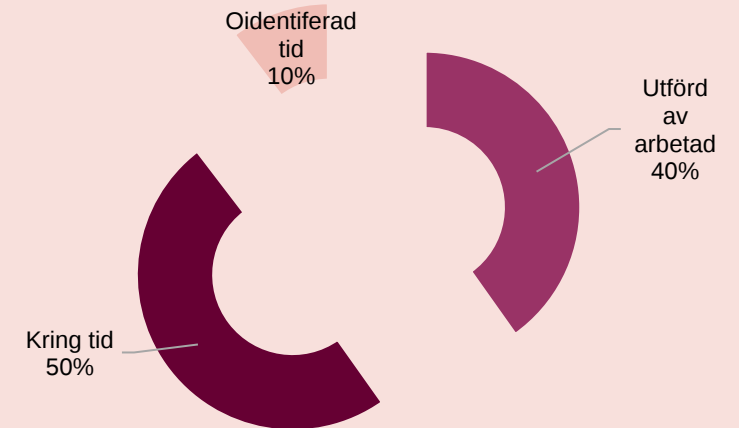
SKR har tidigare gjort bedömningen att cirka 65 % av arbetstiden bör utgöras av brukartid. För Alvestas bör detta vara en rimlig ambition i de centrala delarna av kommunen medan norr och söder eventuellt bör ligga kring 60 %.

En stor anledning till utfallet bedöms vara en effekt av svårigheterna att nyttja den arbetstid som uppkommit genom heltidsresan genom förändrad schemaläggning. Vidare ser vi också förbättringspotential i planering, uppföljning, ledning och styrning samt samarbete med myndighet. Det faller således ett stort ansvar på hemtjänstens chefer att ta ett tydligare ansvar för ledningen och styrningen av verksamheten.

Planering

Utförande

Schemaläggning och planering

Planerarna fyller en viktig roll i möjligheten att bedriva en effektiv hemtjänst och tillgodose brukarnas behov. I Alvesta har planerarna ansvar för verkställighet av nya ärenden, schemaläggning och planering. Detta gör dem de facto till de som till stor del leder och fördelar såväl det dagliga arbetet som den taktiska planeringen för att över tid uppnå effektivitet. Arbetssätt varierar mellan de olika arbetsgrupperna vilket försvårar frånvaro i planerargruppen och kan antas även svårigheten att nyttja resurser på ett effektivt sätt mellan arbetsgrupperna.

Planerarna är väl medvetna om att omfattningen på inkomna beställningar är väl tilltagna som följd av schablonsystemet och har, genom erfarenhet, utarbetat en metod för att omvandla beslutad tid till planerad tid. Utan att ifrågasätta planerarnas kompetens kan det ur ett rättssäkert perspektiv ifrågasättas.

Hemtjänsten arbetar utifrån fyra veckorsscheman där medarbetarna tycks ha ett relativt stort inflytande över planeringen. Det saknas en central schemaläggningsfunktion. Givet arbetsgruppernas relativa autonomi blir det i första hand raderna inom respektive grupp som styr bemanningen vilket försvårar en effektiv planering. Såväl genomgång av data som praktisk genomgång av bemanningssystemet bekräftar svårigheten att nå en effektiv planering under hela dagen.

Genomlysningens bedömning är att schemaläggningen inte har följt med övergången till heltid och att det är detta som är den faktiska grunden till de brister i planeringen och brukartid som har identifierats i genomlysningen. Det krävs att ledningen för hemtjänsten och förvaltningen i stort tar ett större ansvar för att skapa en gemensam strategi för att skapa en effektiv schemaläggning och bemanningsprocess både avseende ansvar och uppföljning.

Område /Ansvar	Chef	Bemannings-planerare	Medarbetare
Verksamhets-behovet	• Kvalitet • Bemannings-behov inför schemaperiod • Hantera ledighets-ansökan • Godkänna schema	• Säkerställa bemanningskrav och behov • Fördela resurser utifrån ekonomiska förutsättningar • Planera resurstid • Boka timvikarier	• Ansöka om ledighet i god tid • Medverka till att signalera behov • Ta ansvar för att fridagar lägga utifrån verksamhetens behov
Arbetsmiljö	• Ständig dialog med medarbetare • Följsamhet till lagar och regler	• Följa upp planering och rapportera till chef • Följsamhet till lagar och regler	• Medverka till hållbara arbetstider för alla
Kostnads-effektivitet	• Ekonomi • Bemannings-förändringar • Följa upp och utvärdera • Analysera schema mot budget	• Tidsplanera schemaperioder • Balansera bemanningskrav och ekonomi • Lägga in beviljade ledigheter • Utvärdera tidigare schemaperioder	• Gemensamt ansvar för att verksamhet och bemannings fungerar

Åtgärdsförslag hemtjänst

Översyn resursfördelning

Befintliga schabloner i LifeCare skapar stapeleffekter och en beslutad tid som inte bedöms ligga i nivå med brukarens faktiska behov. Myndighetsbesluten blir därför inte det stöd som det skulle kunna vara för planeringen av insatser som möter brukarens faktiska behov. Ensolution föreslår att kommunen ser över befintliga schabloner, alternativt överväger övergång till andra modeller för resursfördelning för att nå en beslutad tid som ligger närmare den faktiskt planerade tiden. De ekonomiska effekterna av åtgärden är svåra att kvantifiera, med kvaliteten och samsynen kring brukarens behov förväntas att öka.

Öka digitaliseringstakten

Inom såväl myndighetsutövningen som utförarverksamheten behöver dialogen med brukarna förflyttas till att alltid utgå från digitala alternativ. Det gäller bland annat inköp och tillsyn där upplevelsen är att det emellanåt är lättare att fortsätta som tidigare istället för att anpassa arbetssätten efter digitala alternativ. De ekonomiska effekterna av åtgärden blir synliga främst i möjligheten att minska den planerade tiden. Exempelvis kan tillsynsbesök kortas med såväl restid som besök och tiden för inköp kan minskas med hälften.

Övergång till distribution av kyld mat

Distributionen av varm mat skapar svårigheter i planeringen av dagens insatser inom hemtjänsten. En övergång till distribution av kall mat ger möjligheter till såväl ökad valfrihet för brukaren som minskat tidsbehov för utförandet av insatsen. Det finns även en stor potential avseende samordning av kyld matproduktion inom andra delar av kommunens verksamhet.

De ekonomiska effekterna uppkommer främst inom en minskning av den planerade tiden, dels i form av möjligheten att förflytta insatsen över dagen, dels möjligheten att genomföra distributionen 1-2 ggr i veckan.

Förbättrad och samordnad schemaläggning

Förvaltningen har inte lyckats att realisera de arbetstimmar som uppkommit som följd av heltidsresan och såväl mellan verksamheterna som mellan enheter skiljer sig schemaplaneringen åt. För att öka andelen utförd tid behöver schema och arbetstider ses över och en förvaltningsgemensam strategi implementeras. De ekonomiska effekterna av en ökning blir tydliga främst i möjligheten att öka tiden hos brukare och effektivare utnyttjande av resursspass inom hemtjänsten och om möjligt även mellan verksamheter.

Utvärdering av serviceteamens effekt på utförd tid

Implementering av serviceteam har under de senaste åren varit en populär insats i många kommuner för att avlasta undersköterskor i hemtjänsten och introducera nya medarbetare till hemtjänstens verksamhet. Ett flertal mindre kommuner har dock upplevt att serviceteamen har drivit på kostnaderna då många av de insatser de utför skulle kunna genomförts av de ordinarie hemtjänststeamerna under de timmar mitt på dagen då arbetsbelastningen är låg. De ekonomiska av en avveckling eller minskning av serviceteamets omfattning kommer påverka resursutnyttjandet av personalen i en positiv riktning då de del av arbetstiden då arbetsbelastningen är lägre kan användas till serviceinsatser.

Uppskattning av effekter av åtgärder

Det framgår av den sammanställda statistiken att endast omkring 40 procent av hemtjänstpersonalens arbetade tid tillbringas hos brukare. Av den verkställda tiden planeras cirka 56 procent som brukartid, och av detta blir omkring 80 procent faktiskt utförd. Den resterande tiden består huvudsakligen av administration, restid och en andel oidentifierad tid som uppgår till ungefär tio procent.

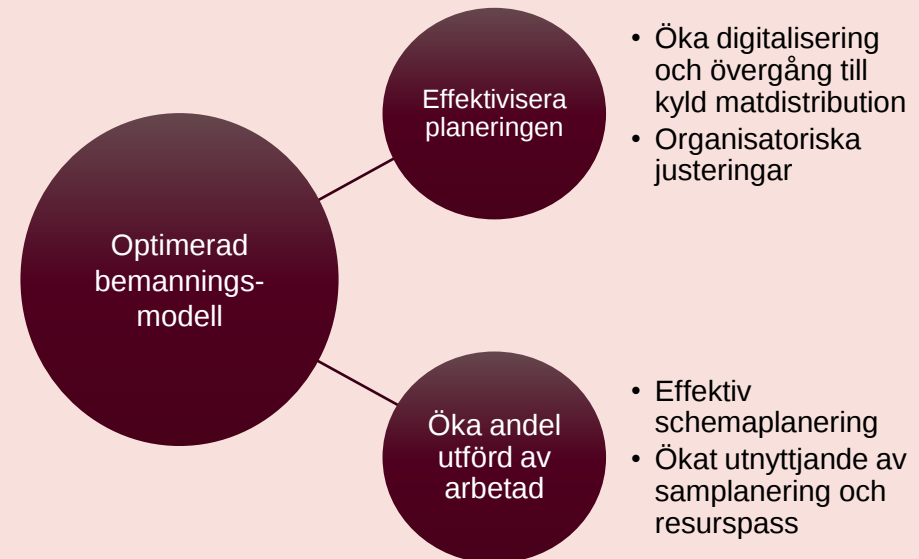
Föreslagna åtgärder påverkar den planerade tiden såväl som den utförda. Detta är en förutsättning för att kunna bibehålla en hållbar arbetssituation samtidigt som effektiviteten ökar.

Förutsättningarna i beräkningen har utgått från kommunen som helhet och nyckeltalen bör vid implementering anpassas utifrån de olika områdenas geografiska förutsättningar. Givet utmaningarna med dagens schablonssystem har vi inte tagit hänsyn till relationen mellan beslutad och planerad tid i beräkningen.

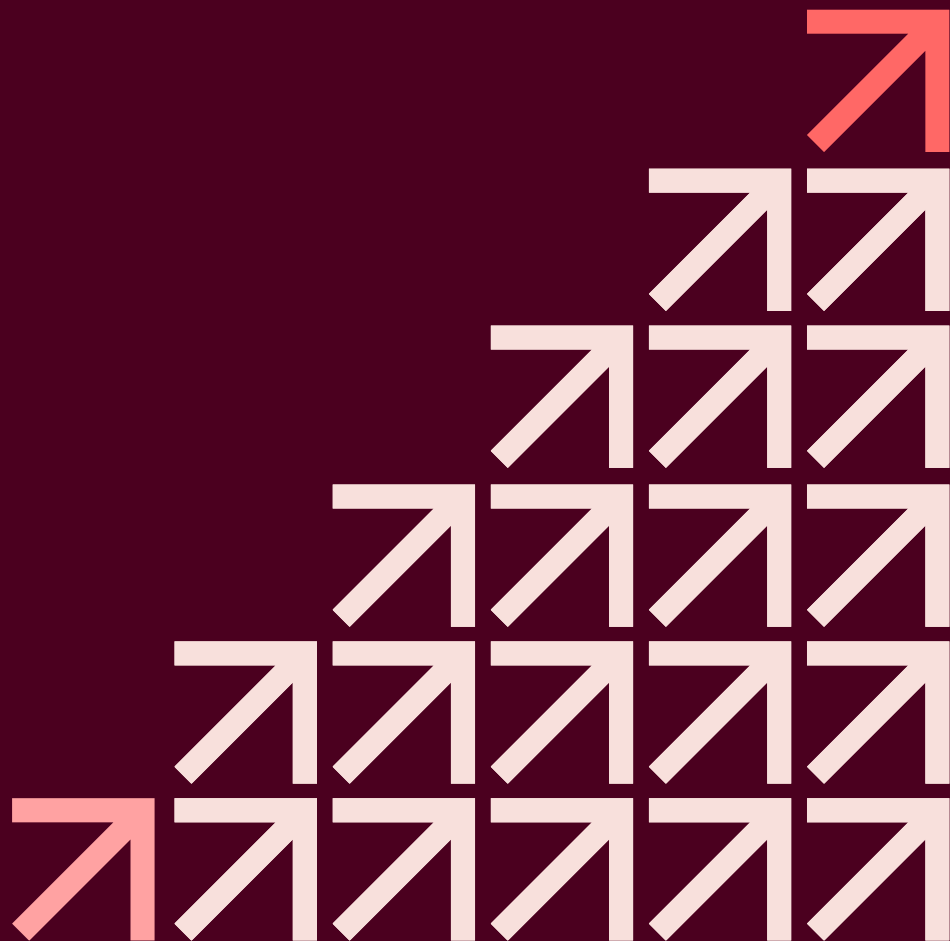
En möjlig åtgärd för att effektivisera verksamheten är att öka digitaliseringstakten samt att övergå till kyld mat. Enligt preliminära beräkningar skulle detta kunna leda till en minskning av den planerade arbetstiden med cirka 12 %. Om motsvarande effektivisering uppnås med utgångspunkt i 2024 års utfall, skulle det kunna innebära en minskning med cirka 40 planerade timmar per dag. Vid en anpassning av bemanningen efter det uppdaterade behovet skulle detta kunna motsvara ett personalbehov om ungefär 106 årsarbetare.

Vidare görs bedömningen att hemtjänsten, sett till hela kommunen, bör kunna nå en andel utförd av arbetad tid på 60 %, vilket är 5 procentenheter lägre än det måltal som satts upp av SKR. Denna nivå bedöms vara möjlig att uppnå främst genom mer effektiv schemaplanering, ökat utnyttjande av resurspass samt en eventuell förändring av serviceteamets organisation. Om den planerade tiden hålls konstant, skulle detta motsvara en minskning i arbetade timmar från dagens nivå motsvarande 121 årsarbetare till cirka 102 årsarbetare.

Genom att kombinera ökad digitalisering och övergång till kyld mat med effektivare schemaplanering och organisatoriska justeringar, finns möjlighet att utveckla en optimerad bemanningsmodell. Detta skulle kunna minska behovet till cirka 97 årsarbetare, förutsatt att förändringarna genomförs samordnat och utifrån verksamhetens nya förutsättningar. Detta motsvarar en kostnadsminskning om ca 20%.

Särskilt boende

Övergripande jämförelse

Kostnadsmässig ligger kommunens särskilda boenden utfallsmässigt i linje med genomsnittet av de kommuner som genomförde KPB under 2023, vilket bekräftar att strukturen i kommunen påminner om riket i stort. Resultatet på nationella brukarundersökningen är generellt bra men någon avvikande enhet. Kommunen har lång kö till särskilt boende vilket man arbetar aktivt med att minska.

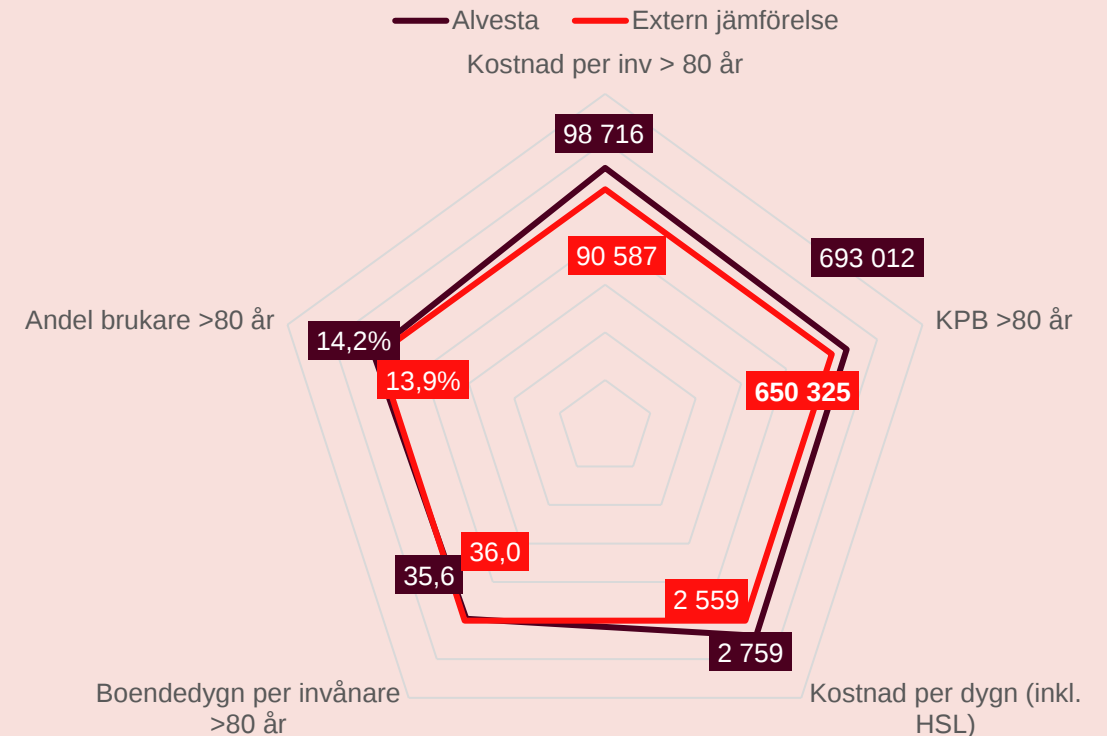
Kommunen har, vid sidan av en korttidsvårdsenhet även insprängda korttids- och växelvårdsplatser på de flesta boenden vilket skapar bemannings- och kompetensutmaningar. Under 2024 och 2025 pågår en ombyggnation av ett boende.

Verksamheten arbetar aktivt med digitalisering, men det finns med stor sannolikhet ytterligare åtgärder som kan genomföras.

Vid intervjuerna framkommer att det under längre tid varit svårt att få tillförlitliga siffror och underlag för att kunna följa kostnadsutvecklingen. Det råder också viss oklarhet kring hur ersättningsystemet fungerar och vad man har i budget.

Övergången till heltid har också skapat nya utmaningar vad gäller bemanning och schemaläggning, där verksamheten ibland har svårt att bemanna och emellanåt har för många medarbetare på plats. Det saknas en kommungemensam strategi för bemanning och lokala avtal gör också att förutsättningarna skiljer sig åt mellan enheterna. Medarbetarnas inflytande över bemanningen bedöms som relativt stort.

Som framgår av jämförelsen är det kostnad per dygn som främst driver upp kostnaden för särskilda boenden. Likt hemtjänsten är det utredningens bedömning att det är inom effektivare schemaläggning och resursutnyttjande som ökad kostnadseffektivitet främst kan uppnås.

Kostnader särskilt boende inkl HSL

Kostnader SÄBO inkl. HSL						
Åldersgrupp	Kostnader	# Invånare	# Brukare	Kr. / inv.	KPB	% Brukare
65-69 år	3 938 990	1 133	6	3 477	656 498	0,5%
70-74 år	12 698 661	1 150	16	11 042	793 666	1,4%
75-79 år	16 540 153	1 030	25	16 058	661 606	2,4%
80-84 år	29 188 869	702	41	41 580	711 924	5,8%
85-89 år	36 420 768	391	54	93 148	674 459	13,8%
90- år	71 606 757	297	103	241 100	695 211	34,7%
Totalt 2024	170 469 068	19 830	246	8 597	692 964	1,2%

Genomsnitt 2023 inkl. HSL		
Kr. / inv.	KPB	% Brukare
3 448	674 155	0,5%
8 299	693 263	1,2%
19 153	670 539	2,8%
42 943	675 446	6,3%
99 842	653 408	15,1%
256 077	652 621	39,0%
7 984	665 038	1,2%

Åldersgrupp	Kostnader	# Invånare	# Brukare	Kr. / inv.	KPB	% Brukare
Under 65 år	74 869	15 127	1	5	74 869	0,0%
Över 65 år	170 394 199	4 703	245	36 231	695 487	5,2%
65-79 år	33 177 805	3 313	47	10 014	705 911	1,4%
Över 80 år	137 216 395	1 390	198	98 717	693 012	14,2%

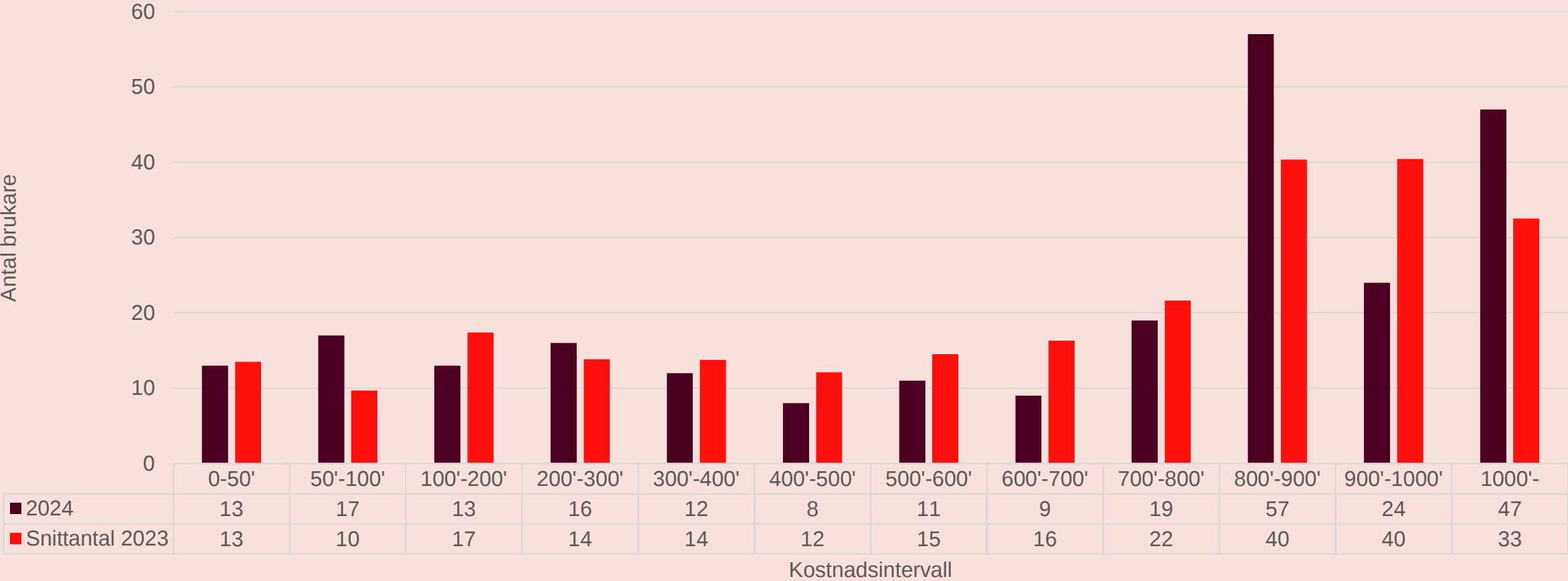
Kr. / inv.	KPB	% Brukare
174	721 710	0,0%
33 591	663 807	5,1%
10 185	680 138	1,5%
93 343	658 637	14,1%

Tabellen visar samtliga kostnader för särskilt boende med påslag för HSL delen som är fördelad till just den verksamheten

Alvesta kommun ligger högre än nationellt snitt inom både kostnad per brukare (KPB) och kostnaden per invånare (Kr. /inv.) vilket förklaras av högre dygnskostnad

Andelen brukare som har särskilt boende i Alvesta kommun skiljer sig inte från nationellt snitt

Brukarmix Säbo

Diagrammet visar antal brukare inom olika kostnadsintervall för särskilt boende
Majoriteten av brukare på särskilt boende i Alvesta kommun hamnar i kostnadsintervallen 800' kr och uppåt
Alvesta har fler brukare med kostnader över 1000' jämfört med nationellt snitt för särskilt boende

Åtgärdsförslag och möjliga effekter - särskilt boende

Ersättning baserat på vårdtyngd

Dagens budgetprocess baserar sig på antalet brukare på respektive boende och tar i dagsläget inte hänsyn till vårdtyngd, med undantag av demensplatser. Detta får till följd att det är svårt att argumentera för förändringar i bemanning baserat på brukarnas vård- och omsorgsbehov. Befintliga resurser nyttjas därmed inte optimalt för att möta brukarbehovet. De ekonomiska effekterna gör det framförallt lättare att fördela resurser i form av såväl ersättning som personal, genom exempelvis resursspass, mellan olika avdelningar och boenden.

Förbättrad och samordnad schemaläggning

Förvaltningen har inte lyckats att realisera de arbetstimmar som uppkommit som följd av heltidsresan och såväl mellan verksamheterna som mellan boenden skiljer sig schemaplaneringen åt. En gemensam strategi och samordning av schemaläggningen bör kunna resultera i ett effektivare resursutnyttjande och inte minst ett mindre behov av vikarier. Konkreta exempel är exempelvis större rörlighet av resursspass mellan avdelningar och enheter samt övergång till treperioders sommarschema. Ett effektivare nyttjande av personalen bör kunna minska behovet av vikarier med 40% över året.

Sammantaget är bedömningen att det finns begränsade besparingsmöjligheter inom särskilt boende i det dagliga arbetet. Däremot kan en förbättrad schemaläggning och bemanningsstrategi leda till att behovet av vikarier på sikt minskar och arbetsbördan fördelas jämnare mellan enheterna.

Hälso- och sjukvårdsinsatser

Observationer

I jämförelse med andra kommuner i Ensolutions databas har Alvesta en generellt hög kostnad för den kommunala hälso- och sjukvården. Samtidigt gör den genomförda skatteväxlingen i Kronbergs län att den kommunala sjukvården också kan förväntas kosta mer än genomsnittet. Enligt patientsäkerhetsberättelsen håller kommunens hälso- och sjukvård en god nivå. Samtidigt framkommer i intervjuer att avsaknaden av fasta läkarkontakter på vårdcentral är en utmaning för en välfungerande vårdkedja.

Kommunen har påbörjat implementeringen av digital signering vilket förväntas ge bättre följsamhet, inte minst vad gäller delegerade uppgifter. Även hemtagningsprocessen har utvecklats med ett dedikerat team från kommunen som ansvarar för dialogen med sjukhus och brukare.

Genom intervjuerna framkommer att kommunen troligen har ytterligare utvecklingspotential i hur man arbetar med korttidsvård och trygg hemgång. Både avseende kriterier och effektivitet i genomförandet. En fortsatt processutveckling och omvärldsbevakning bör genomföras för att utveckla vårdformen ytterligare och säkra dess effekter.

En stor del av hälso- och sjukvårdspersonalens arbetstid går idag till administration. En fortsatt digitalisering är en förutsättning för att inte behovet av personal skall öka ytterligare.

En djupare analys av den kommunala hälso- och sjukvården på länsnivå genom att bland annat inkludera KVÅ-koder kan ge en tydligare bild av dels utfallet av den regionala överenskommelsen, dels effektiviteten i kommunens hälso- och sjukvård.

Kommun	Hemsjukvård	Delegerad HSL	SÄBO & Korttids	Totalt ÄO
Medel	5 138	3 315	4 448	12 901
Gotland	3 512	756	1 853	6 121
Varberg	3 254	1 524	2 221	6 999
Leksand	2 717	1 041	4 405	8 163
Ludvika	2 452	2 584	3 786	8 822
Falkenberg	2 995	3 769	2 677	9 441
Hudiksvall	3 896	1 238	4 402	9 536
Mörbylånga	5 184	1 879	2 819	9 882
Helsingborg	4 333	2 667	3 282	10 282
Hässleholm	4 977	983	4 645	10 605
Landskrona	6 921	1 031	2 695	10 647
Kungsbacka	3 050	4 217	3 423	10 690
Luleå	3 781	1 977	5 274	11 031
Örebro	4 481	1 807	5 121	11 409
Bollnäs	3 921	3 739	4 185	11 845
Karlstad	4 987	3 418	3 614	12 019
Vimmerby	5 913	2 673	3 464	12 050
Askersund	4 621	3 327	4 229	12 177
Skellefteå	5 289	2 473	4 527	12 289
Kalmar	5 799	2 826	3 723	12 348
Åre	3 606	2 527	6 349	12 482
Svedala	6 675	3 334	2 476	12 485
Gnosjö	4 244	4 028	4 932	13 204
Nora	3 889	4 657	4 679	13 225
Krokom	4 956	4 154	4 179	13 290
Mönsterås	4 463	3 382	5 621	13 467
Vännäs	5 144	2 683	5 927	13 754
Östersund	4 611	4 857	4 460	13 928
Hylte	4 818	3 916	5 866	14 600
Örnsköldsvik	4 128	5 702	5 085	14 914
Oxelösund	6 649	2 128	6 626	15 403
Aneby	7 593	2 237	5 638	15 468
Älvkarleby	7 125	4 814	3 755	15 694
Katrineholm	5 568	5 606	4 550	15 725
Hallsberg	6 893	4 920	3 998	15 811
Ragunda	5 716	2 710	7 591	16 018
Alvesta	5 086	3 381	7 630	16 097
Berg	6 896	3 057	7 095	17 048
Timrå	5 691	5 740	5 770	17 201
Skara	5 790	6 399	5 249	17 438
Säffle	7 618	7 132	4 418	19 168
Hörby	11 377	4 701	3 299	19 377

Funktionsstöd

Övergripande jämförelse

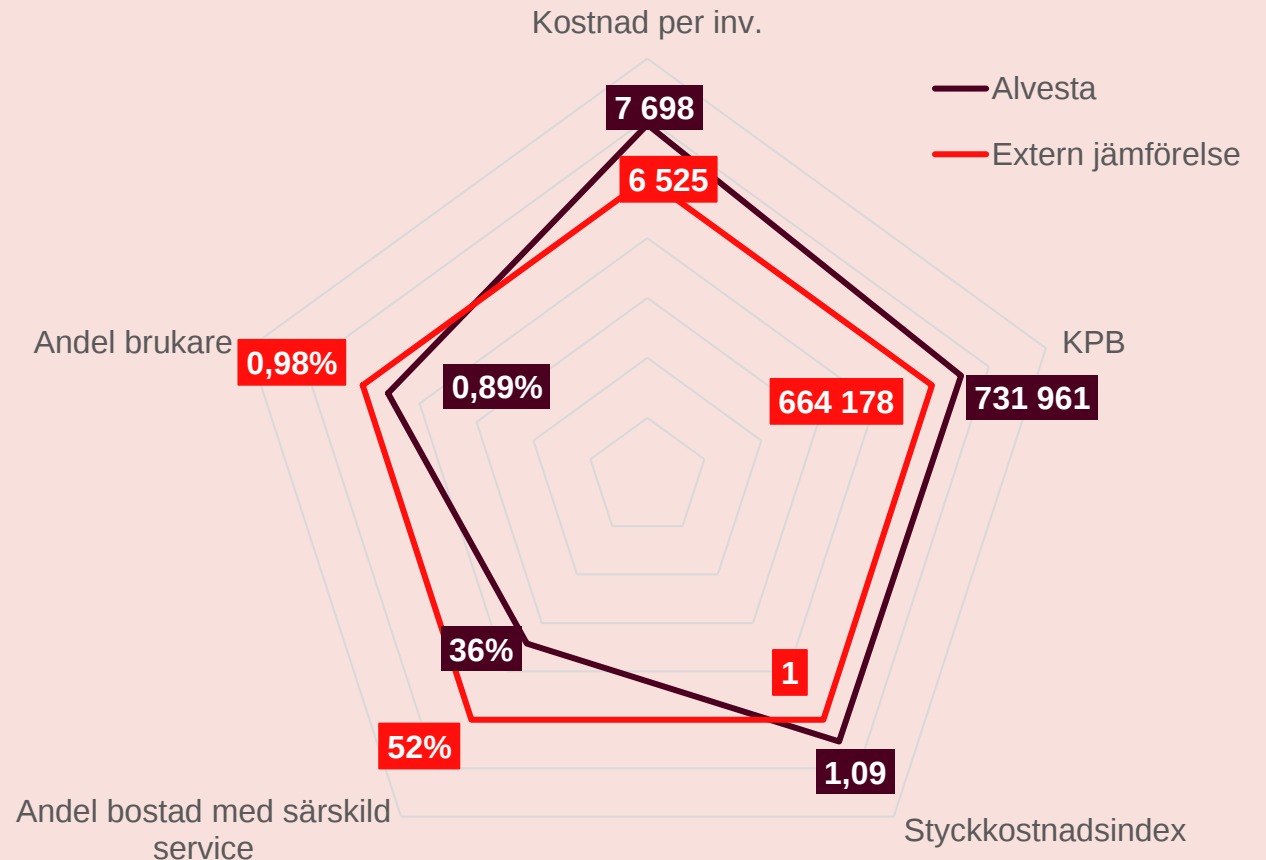
LSS verksamheten i Alvesta har något färre brukare än snittet i Ensolutions databas. Samtidigt är kostnaderna, både per brukare och per invånare i kommunen högre än det nationella genomsnittet.

I de nationella jämförelsetalen från brukarundersökningar och enhetsundersökningen uppvisar verksamheten ett flertal mycket svaga resultat. Exempelvis avseende genomförandeplaner, brukarmedverkan och trygghet.

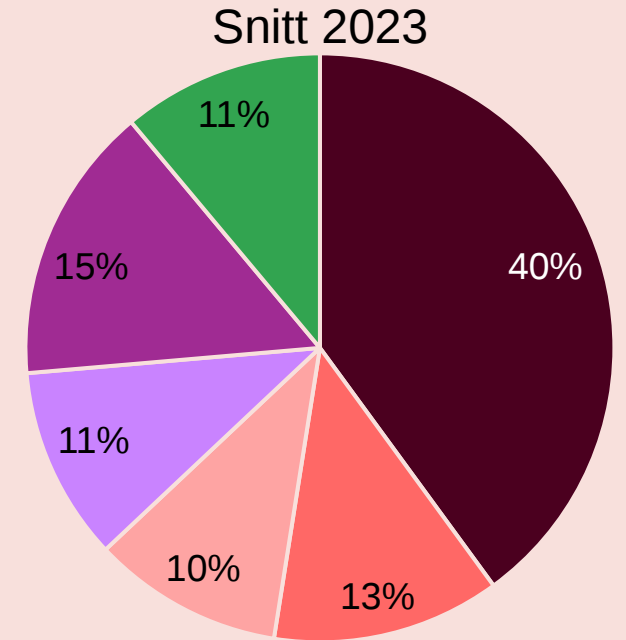
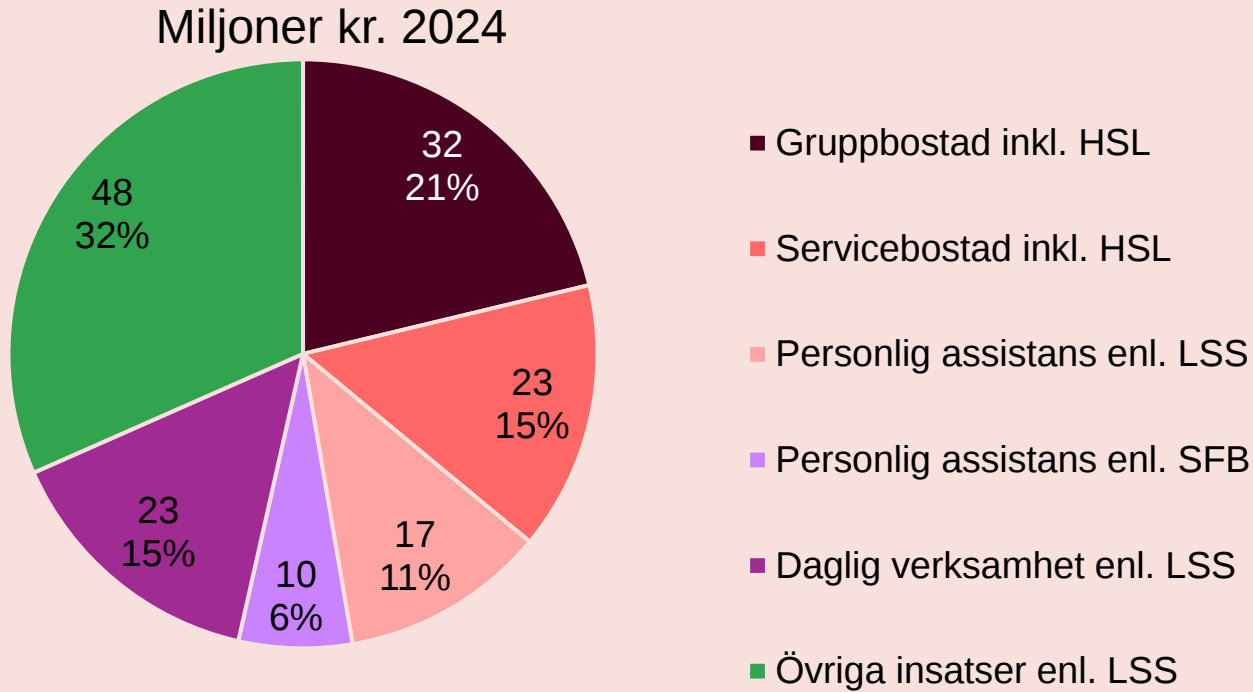
Som framgår av insatsmixen, som redovisas på kommande sidor har Alvesta en fördelning av kostnaderna som avviker från den gängse fördelningen. I grunden har kommunen en sammansättning som ger goda förutsättningar för att kunna bedriva en kostnadseffektiv och förebyggande verksamhet. Dock gör de externa placeringarna, vilka återfinns under övriga insatser LSS i diagrammen, att kostnaderna kraftigt stiger.

Den politiska ambitionen att ha en relativt stor korttidsvistelse och daglig verksamhet med fokus på barn och unga ligger i linje med den nya Socialtjänstlagen.

Kommunen planerar för att öka antalet platser inom grupp- och servicebostad vilket skapar goda förutsättningar för att minska de externa placeringarna och närma sig det externa snittet avseende bostad med särskild service.

Insatsmix LSS

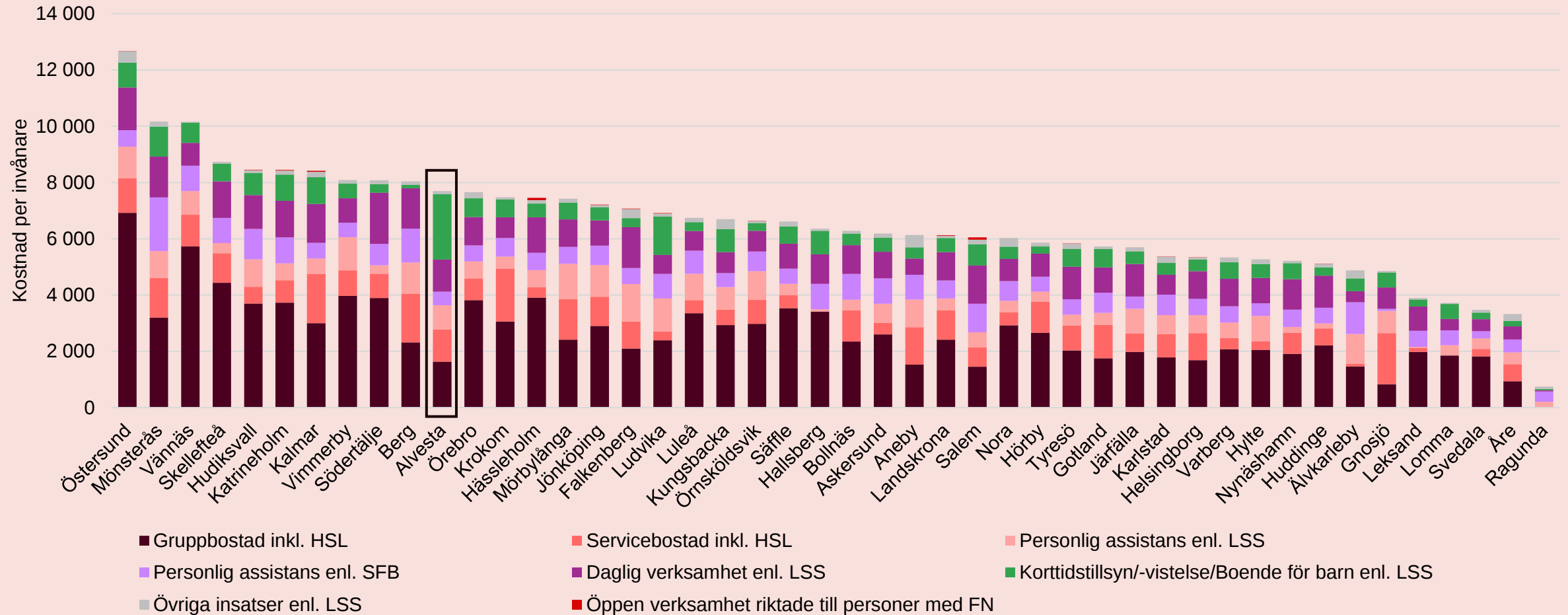

Cirkeldiagrammen visar hur totala kostnader inom LSS verksamheten fördelar sig över olika områden

Alvesta kommun har en lägre andel bostad för vuxna (Grb, Srb) jämfört med nationellt snitt

En avsevärt högre andel övriga insatser enl. LSS, vilket förklaras av primärt kostnader för barn och ungdomsverksamhet i form av korttidsvistelse och korttidsstillsyn

En i grunden effektiv insatsmix

Myndighetsutövning

Myndighetsutövningen har en viktig roll i att efter bästa förmåga sträva efter lösningar som tillgodoser brukarens behov på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Flera av de beslut som idag är kostnadsdrivande har fattats för ett antal år sedan och bör användas som exempel på tillvägagångssätt som om möjligt bör undvikas.

I intervjuerna framkommer också att samarbetet med Individ och familjeomsorgen på Förvaltningen för arbete och lärande inte fungerar tillfredställande. Det är en generell trend i kommunsverige att allt fler individer hamnar i "mellanrummet" mellan LSS och SoL vilket dels kan leda till konfliktytor mellan förvaltningarna dels leda till skada för individen.

I Alvestas fall handlar detta dels om individer som är föremål för eventuella placeringar, dels insatser i hemmet inom ramen för LSS och/eller SoL. I det senare fallet finns även en otydlighet om ansvaret inom förvaltningen som leder till att insatser i hemmet kan utföras av hemtjänsten, funktionsstödsverksamheten eller Individ och familjeomsorgen. Detta skapar onödiga kostnader i utförandet.

Myndighetsutövningen inom LSS bör i så stor utsträckning som möjligt ha de digitala hjälpmedel som finns för att kunna möta den efterfrågan som med stor sannolikhet kommer att öka ytterligare. Risker är annars överhängande att det på sikt kommer krävas fler medarbetare för att möta behovet. Rent konkret handlar det om verktyg som underlättar exempelvis beräkningar av personlig assistans, kontrollverktyg för utbetalningar av assistansersättning för att motverka organiserad brottslighet och tillgång till adekvata verktyg för att följa domslut och prejudikat.

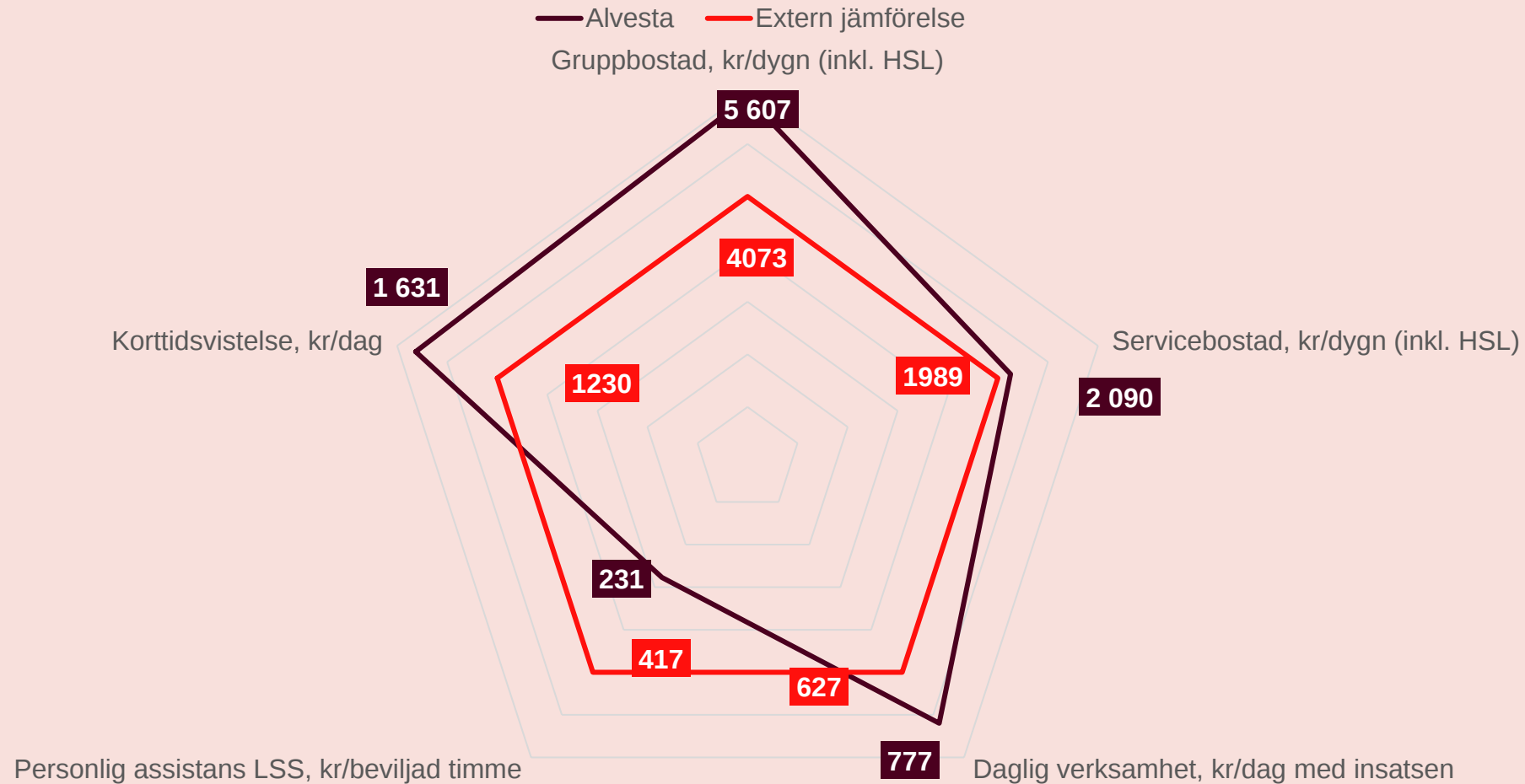
Utförarverksamhet

Verksamheten har en generellt hög kostnad för verksamheterna, med undantag för personlig assistans. Detta indikerar att bemanningen i verksamheten kan effektiviseras. Åtgärder har även tagits under våren med förändrad ledningsstruktur, centraliserad bemanning och gemensam strategi. Verksamheten saknar idag ett effektivt verktyg för att planera bemanning utifrån vård- och omsorgstyngd bland brukarna. Detta leder till att bemanningen endast ställs i relation till antal brukare och medarbetarnas upplevelse av behov. Återkommande vårdtyngdsmätningar skulle med stor sannolikhet skapa en rättvis bemanning och ge mer legitimitet till en förändrad bemanningsstrategi.

De höga kostnaderna och de svaga resultaten på den nationella kvalitetsjämförelserna tyder på att ledningsgruppen för verksamheten bör fokusera mer på att följa upp och diskutera verksamheten utifrån såväl ekonomisk som kvalitetsmässiga perspektiv. Från intervjuerna gör Ensolutions bedömningen att ledningsgruppen har ett väl fungerande samarbetsklimat men behöver agera mer robust för att uppnå förbättrade resultat. Inte minst kommer den nya centraliserade schemaläggningen att kräva en aktiv förändringsledning och uthållighet för att nå en kulturförändring i verksamheten. Chefsfrånan under de senaste åren och under kommande år bedöms som problematisk för verksamheten.

Arbetsätten vid beslut om insatser inom ramen för LSS bör ses över. Genomlysningen gör bedömningen att beslut om externa placeringar till del utgår ifrån verksamhetens nuvarande arbetssätt snarare än vilka åtgärder som skulle kunna göras för att möjliggöra en första placering i kommunens verksamhet.

Höga styckkostnader i utförarverksamhet

Åtgärdsförslag och effekter inom LSS

Förändrad strategi för externa placeringar

Kommunen behöver utvärdera befintliga placeringar och ta fram strategier för hur liknande placeringar om möjligt på bättre sätt kan hanteras i kommunens utförarverksamhet. Åtgärden förväntas inte ha någon kortsiktig effekt men på sikt kan liknande situationer som idag uppkommit undvikas.

Förbättrat samarbete med Individ och familjeomsorg

Samarbetet med individ och familjeomsorgen behöver stärkas för att nå en kommunövergripande samsyn kring hur man skall hantera individer som antingen bedöms kunna omfattat SoL och LSS eller omfattas av både typerna av insatser. Här skall individens behov vara överordnade gränser mellan förvaltningar och/eller verksamheter. De ekonomiska effekterna bedöms oklara, men stärker kvalitet och likabehandlingen i kommunen.

Utred förutsättningarna för specialisthemtjänst

Idag utförs insatser i ordinärt boende av olika verksamheter beroende lagrum och förvaltning. Det finns exempel från andra kommuner där dessa insatser samordnas i en specialisthemtjänst för att stärka effektivitet, kompetens och kontinuitet. Utredningen har inte tillräckligt underlag för att göra en ekonomisk beräkning men förordar en fortsatt analys av en möjlig organisatorisk förändring.

Genomför vårdtyngdsmätning för bemanningsbedömning

Resursfördelningen mellan kommunens boenden baserar sig idag främst på antal platser, hävd och personalens bedömning. En vårdtyngdsmätning gör det möjligt att optimera bemanningen utifrån brukarnas behov och kan ytterligare stärka de vinster som en central bemanning förväntas ge.

Förbättrad och samordnad schemaläggning för grupp och servicebostäder

Den nystartade samordningen av schemaläggningen bör, givet att behovet liknar det i övriga landet, kunna förflytta personalkostnaderna mot det externa medlet.

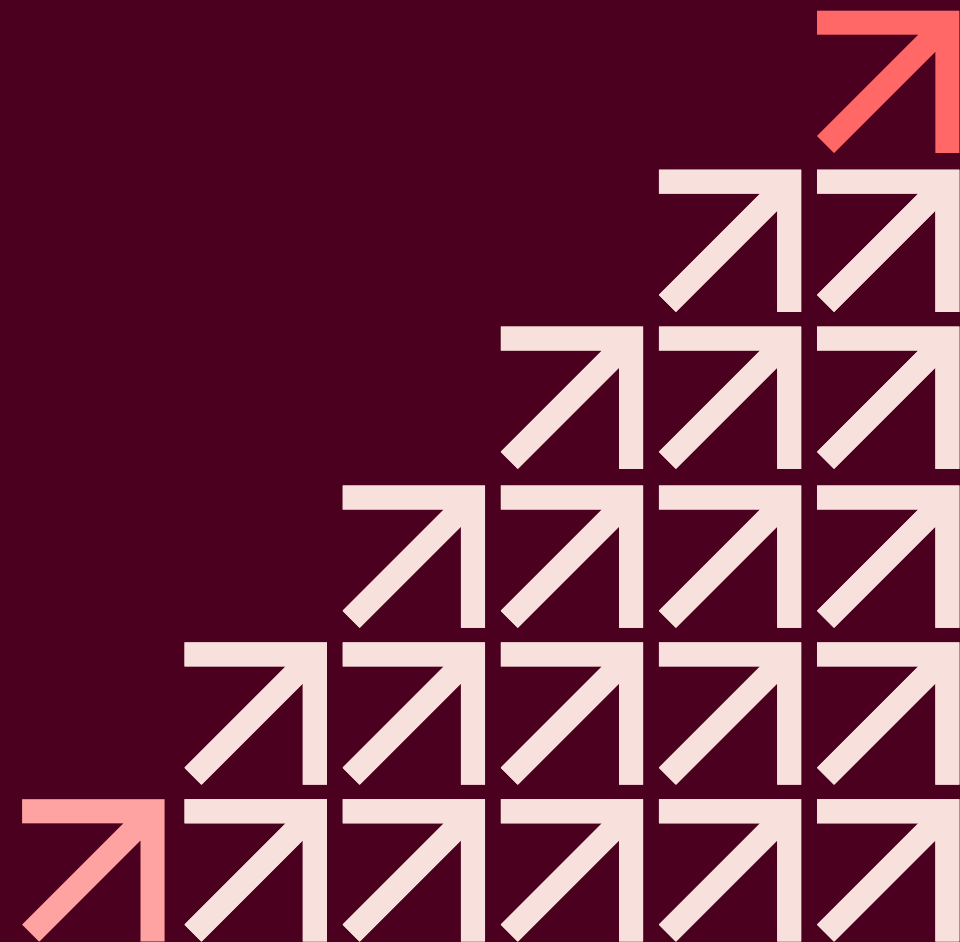
En minskning med dygnskostnaden för gruppboende och daglig verksamhet från dagens nivåer till medelkommunen i Ensolutions KPB-databas skulle resultera i en minskad årlig kostnad på cirka 7 miljoner kronor

Som tidigare nämnts krävs ett aktivt ledarskap för att detta skall kunna uppnås och den tidigare föreslagna vårdtyngdmätningen är en viktig parameter för att personalplaneringen skall ske på ett effektivt sätt utifrån brukarnas behov.

Strategi för kvalitetsstärkande åtgärder

Verksamheten behöver också kraftsamla för att åtgärda de svaga kvalitetsiffror som framkommer i brukarundersökningen och kommun- och enhetsundersökningen. Ledningsgruppen för verksamhetsområdet bör tillsammans med staben ta fram en tydlig plan för hur detta skall åtgärdas.

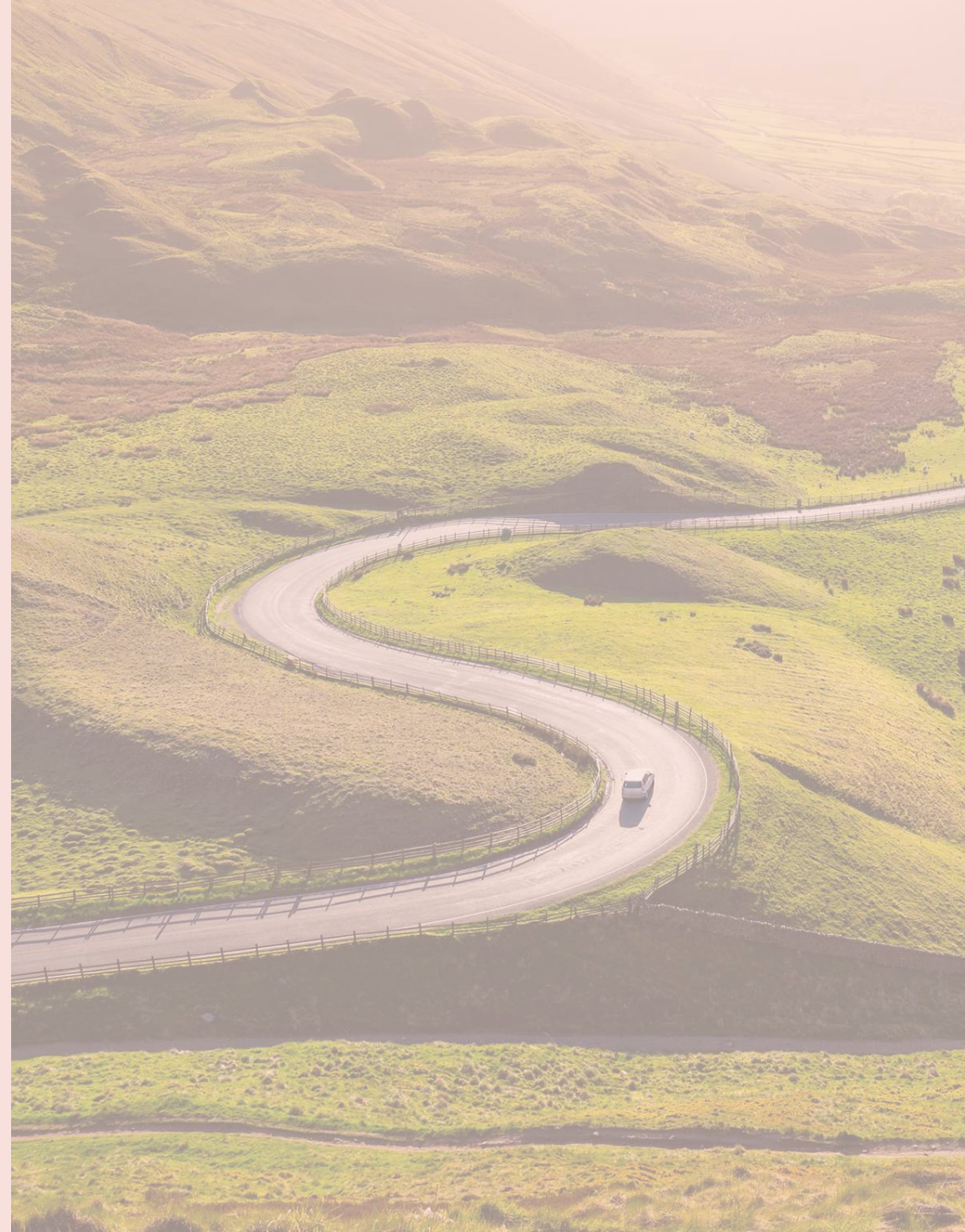
Avslutande reflektioner

De utmaningar som Omsorgsnämnden står inför påminner till många delar om hur det ser ut i många andra kommuner. Förändrade behov, omställningen till nära vård och heltidsresan är några av de yttre faktorer som under de senaste åren kraftigt påverkat verksamhetens uppdrag och förutsättningar.

På kort sikt krävs ett kraftfullt och tydligt ledarskap för att inte minst komma till rätta med effektiviteten i resursplaneringen inom såväl hemtjänsten som kommunens egna LSS-bostäder. Detta omfattar både en effektivare uppföljning men också mer fokus på den dagliga styrningen utifrån uppsatta mål och ett närvarande ledarskap. De ambitioner som föreslås i rapporten är, utifrån hur andra kommuner arbetar, fullt realistiska att nå men kräver uthållighet och beslutsamhet.

På längre sikt behöver kommunen finna nya vägar för att hantera ett förändrat uppdrag inom samtliga av nämndens ansvarsområden. Vid intervjuerna framkommer att det finns en stor kunskap och förståelse för att verksamheten behöver förändras i takt med uppdraget och bedömningen är att det generellt finns god kompetens och vilja i verksamheten.

Ensolution. Landets ledande
kommunrådgivare.

Redovisning av delegationsbeslut 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har i vissa ärenden överlåtit sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande och tjänstemän enligt gällande delegationsordning. Delegationsbeslut ska redovisas på nämndens sammanträde.

Delegationsbeslut

Beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) under april 2025 (se lista).

Beslut i personalärenden från 2025-05-14

Beslut om uppdatering av attestförteckning, fattat av förvaltningschef 2025-05-15 (dnr NOH-2024-00196)

Beslutsunderlag

Lista över fattade delegationsbeslut enligt SoL och LSS under april 2025

Lista över beslut i personalärenden, 2025-05-14

Delegationsbeslut, 2025-05-14

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Lovisa Olsson
Nämndsekreterare

Delegationslista 250401-250430

Beslut	Beslutsdatum	Gäller period	Beslutsfattare
Avslag Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29		Hassan, Mariam
Avslag, Särskilt boende SoL 4 kap 1 §	2025-04-23		Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-01-01 -	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-03-01 - 2025-09-30	Johansson, Victoria
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-03-01 - 2026-04-30	Gustafsson Ida
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-03-27 - 2025-04-21	Gustafsson Ida
Bifall Dagverksamhet SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-01 - 2026-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-01	2025-04-01 - 2025-04-22	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-01	2025-04-01 - 2027-04-30	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-01 - 2026-04-30	Hassan, Mariam
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-01 - 2025-04-28	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-02 -	Herremo, Alva
Bifall Hemgång	2025-04-02	2025-04-02 - 2025-04-16	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-02 - 2025-04-30	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-01	2025-04-02 - 2025-09-30	Hassan, Mariam
Bifall Kontaktperson SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-02 - 2026-04-30	Hassan, Mariam
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 -	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 -	Linde Mattson, Jenny
Bifall Särskilt boende SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 -	Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 - 2025-04-18	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 - 2025-04-18	Åberg, Olof
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 -	Åberg, Olof
Bifall Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 -	Åberg, Olof
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-03 - 2026-04-30	Gustafsson Ida
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-03	2025-04-03 -	Rujovic, Mershia
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-03 - 2025-04-25	Hassan, Mariam
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-04 - 2025-04-23	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-03	2025-04-04 - 2025-09-30	Johansson, Victoria
Bifall Hemgång	2025-04-02	2025-04-04 - 2025-04-10	Åberg, Olof
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-04	2025-04-04 -	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-04 - 2025-04-10	Johansson, Victoria
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-04 - 2025-04-11	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-04 -	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-04 - 2025-09-30	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-05 - 2025-12-31	Hassan, Mariam
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-07 -	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-07 - 2026-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Tosh SoL 4 kap. 1 §	2025-04-07	2025-04-07 - 2025-04-24	Åberg, Olof
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-07	2025-04-07 -	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-07 - 2025-04-09	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-07 - 2025-04-09	Åberg, Olof
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-07 -	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-07 - 2025-04-14	Johansson, Victoria
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-02	2025-04-07 - 2025-04-07	Johansson, Victoria
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-07 - 2025-04-23	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-08 - 2025-09-30	Johansson, Victoria
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-08 -	Johansson, Victoria
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-08	2025-04-08 -	Linde Mattson, Jenny
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-08 - 2025-04-17	Åberg, Olof
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-08 - 2026-04-30	Johansson, Victoria
Bifall Avlösning SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-08 - 2025-04-28	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-08 - 2026-04-30	Hassan, Mariam
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-08 -	Hassan, Mariam
Bifall Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-04	2025-04-08 -	Hassan, Mariam
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-09	2025-04-09 - 2025-10-31	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-07	2025-04-09 - 2025-04-10	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-09 - 2025-04-13	Gustafsson Ida
Bifall Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-04-09 - 2025-04-13	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-10 -	Herremo, Alva
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-10 - 2025-04-30	Johansson, Victoria
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-10 - 2025-04-30	Johansson, Victoria
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-10	2025-04-10 -	Åberg, Olof

Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-10	-	2025-04-16	Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-10	-	2026-03-31	Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-10	2025-04-11	-		Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-	2025-09-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-	2025-04-25	Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-	2027-04-30	Herremo, Alva
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-	2025-04-25	Linde Mattson, Jenny
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Särskilt boende SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-11	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Särskilt boende SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-	2025-10-31	Linde Mattson, Jenny
Bifall	Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-	2025-05-31	Åberg, Olof
Bifall	Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-	2025-05-31	Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-	2025-05-31	Åberg, Olof
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-14	2025-04-14	-		Gustafsson Ida
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-14	2025-04-14	-		Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-	2025-05-14	Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-14	-		Gustafsson Ida
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-11	2025-04-15	-	2025-05-13	Gustafsson Ida
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-15	2025-04-15	-		Ohlsson, Cathrin
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-15	2025-04-15	-	2025-04-30	Johansson, Victoria
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-15	-		Gustafsson Ida
Bifall	Tosh SoL 4 kap. 1 §	2025-04-11	2025-04-15	-	2025-04-29	Herremo, Alva
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-15	2025-04-15	-		Johansson, Victoria
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-15	2025-04-15	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-15	2025-04-15	-		Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-04-15	-	2025-04-15	Gustafsson Ida
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-15	-	2025-05-07	Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Åberg, Olof
Bifall	Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Gustafsson Ida
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2025-05-07	Johansson, Victoria
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2025-05-05	Linde Mattson, Jenny
Bifall	Telefonservice SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2027-04-30	Herremo, Alva
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2025-05-06	Johansson, Victoria
Bifall	Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Johansson, Victoria
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Gustafsson Ida
Bifall	Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2026-03-31	Johansson, Victoria
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-15	2025-04-16	-	2025-04-24	Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2026-04-30	Herremo, Alva
Bifall	Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-	2026-04-30	Herremo, Alva
Bifall	Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-16	-		Herremo, Alva
Bifall	Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-17	-	2026-04-30	Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-17	-		Gustafsson Ida
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-	2025-04-30	Åberg, Olof
Bifall	Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-		Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-		Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-		Gustafsson Ida
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-	2025-04-30	Herremo, Alva
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-		Åberg, Olof
Bifall	Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-	2026-05-31	Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-		Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-17	-	2025-05-29	Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-15	2025-04-18	-	2025-10-31	Gustafsson Ida
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-22	2025-04-22	-		Linde Mattson, Jenny
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-22	2025-04-22	-	2025-04-28	Åberg, Olof
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-22	2025-04-22	-	2025-05-06	Åberg, Olof
Bifall	Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-22	2025-04-22	-		Gustafsson Ida
Bifall	Avlösning SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-22	-	2025-11-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall	Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-22	-	2025-11-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall	Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-17	2025-04-22	-		Ohlsson, Cathrin
Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-22	-	2025-05-31	Gustafsson Ida

Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-23	2025-04-23	-	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-23	- 2026-03-31	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-23	- 2025-05-31	Linde Mattson, Jenny
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-23	2025-04-23	-	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-16	2025-04-23	- 2025-05-16	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-23	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall Särskilt boende SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-23	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-24	- 2025-05-31	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-24	-	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-04-24	-	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-24	- 2026-04-30	Johansson, Victoria
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-24	2025-04-24	-	Åberg, Olof
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-24	-	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-25	- 2025-09-30	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-25	-	Gustafsson Ida
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-25	2025-04-25	- 2025-05-14	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-25	2025-04-25	- 2027-04-30	Herremo, Alva
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-04-26	- 2025-05-05	Ohlsson, Cathrin
Bifall Kontaktperson SoL 4 kap 1 §	2025-04-28	2025-04-28	- 2026-04-30	Johansson, Victoria
Bifall Larm SoL 4 kap 1 §	2025-04-28	2025-04-28	-	Herremo, Alva
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2025-05-13	Linde Mattson, Jenny
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2027-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2025-10-31	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-29	2025-04-29	-	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Johansson, Victoria
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2025-10-31	Johansson, Victoria
Bifall Matdistribution SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	-	Johansson, Victoria
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2025-05-16	Johansson, Victoria
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-04-29	- 2025-05-16	Johansson, Victoria
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-29	2025-04-29	-	Johansson, Victoria
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-04-30	- 2025-10-31	Linde Mattson, Jenny
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-30	2025-04-30	-	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-04-30	- 2025-05-31	Åberg, Olof
Bifall, Förenklad biståndshandl.Trygghetslarm	2025-04-30	2025-04-30	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall Tosh SoL 4 kap. 1 §	2025-04-29	2025-04-30	- 2025-05-08	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-04-30	- 2026-04-30	Herremo, Alva
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-04-30	- 2025-05-14	Åberg, Olof
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-05-01	-	Ohlsson, Cathrin
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-05-01	- 2025-09-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Avlösning SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-05-01	- 2025-09-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-14	2025-05-01	-	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-22	2025-05-01	-	Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-05-01	- 2026-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Ledsagarservice LSS § 9.3	2025-04-16	2025-05-01	- 2027-04-30	Lindqvist, Tilda
Bifall Kontaktperson LSS § 9.4	2025-04-17	2025-05-01	- 2027-06-30	Lindqvist, Tilda
Bifall Kontaktperson SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-05-01	- 2027-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-08	2025-05-01	- 2027-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-05-01	- 2026-05-30	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-25	2025-05-01	- 2025-10-31	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-25	2025-05-01	-	Gustafsson Ida
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-24	2025-05-01	- 2025-10-31	Gustafsson Ida
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-25	2025-05-01	- 2027-04-30	Ohlsson, Cathrin
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-23	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-05-01	- 2025-05-13	Herremo, Alva
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Hemtjänst SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Ledsagning SoL 4 kap 1 §	2025-04-30	2025-05-01	- 2026-04-30	Linde Mattson, Jenny
Bifall Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-05-06	- 2025-05-26	Ohlsson, Cathrin

Bifall	Korttidsplats SoL 4 kap 1 §	2025-04-29	2025-05-18	-	2025-06-09	Gustafsson Ida
Bifall	Daglig verksamhet LSS § 9.10	2025-04-10	2025-06-01	-		Lindqvist, Tilda
Bifall	Ledsagarservice LSS § 9.3	2025-04-07	2025-06-01	-	2026-11-30	Andersson, Gerd
Bifall	Korttidsvistelse LSS § 9.6	2025-04-11	2025-06-01	-		Lindqvist, Tilda
Bifall	Korttidsvistelse LSS § 9.6	2025-04-25	2025-06-01	-	2025-07-31	Lindqvist, Tilda
Bifall	Kontaktperson LSS § 9.4	2025-04-25	2025-07-01	-		Lindqvist, Tilda
Bifall	Korttidsvistelse LSS § 9.6	2025-04-23	2025-07-12	-	2025-07-25	Andersson, Gerd

Delegationsbeslut personalärenden

2025-05-14

Beslut	Delegationsnr	Datum för beslutet	Namn på beslutsfattare	Titel
1.3.1. Beslut om anställning (inkl. löne- och anställningsvillkor)	35-2025	2025-05-14	Per Holmquist	Enhetschef

Ansvar	Enhet	Befattning	Beslutsattest	Belopp SEK	Ersättare beslutsattest
7xxx	Hela omsorgsförvaltningen	Förvaltningschef	Anneli Loberg	3 500 000	Pia Persson, Christina Andersson, Lucas Herngren
71	Förvaltningsledningskontor	Förvaltningschef	Anneli Loberg	3 500 000	Pia Persson, Christina Andersson, Lucas Herngren
72	Omsorgsnämnd	Förvaltningschef	Anneli Loberg	100 000	Pia Persson, Christina Andersson, Lucas Herngren
73	Statsbidrag	Förvaltningschef	Anneli Loberg	3 500 000	Pia Persson, Christina Andersson, Lucas Herngren
7501	Myndighetskontor	Enhetschef	Anna Braun	100 000	Anneli Loberg, Pia Persson, Christina Andersson
7775	Hemsjukvård	Enhetschef	Elisabeth Dawson	100 000	Kristina Hjertberg
7776	Rehab	Enhetschef	Kristina Hjertberg	100 000	Elisabeth Dawson
78	Personalrehabilitering	Förvaltningschef	Anneli Loberg	100 000	Pia Persson, Christina Andersson, Lucas Herngren
76xx	Funktionsstöd	Verksamhetschef	Lucas Herngren	1 000 000	Anneli Loberg, Pia Persson, Christina Andersson
76	Funktionsstöd gemensamt	Verksamhetschef	Lucas Herngren	1 000 000	Anneli Loberg, Pia Persson, Christina Andersson
763	LSS barn	Enhetschef	Monica Appeltoft	600 000	Lovisa Annell, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Pernilla Lugnberg
7631	LSS barn lokaler	Enhetschef	Monica Appeltoft	600 000	Lovisa Annell, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Pernilla Lugnberg
7651	Hjortsbergavägen 10 C-E	Enhetschef	Pernilla Lugnberg	300 000	Lovisa Annell, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7652	Norrgatan 3	Enhetschef	Pernilla Lugnberg	300 000	Lovisa Annell, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7653	Taggvägen 13	Enhetschef	Sandra Rönn	300 000	Pernilla Lugnberg, Lovisa Annell, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7654	Taggvägen 10	Enhetschef	Lovisa Annell	300 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7655	Torpavägen 3	Enhetschef	Erica Carlsson	300 000	Lovisa Annell, Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Monica Appeltoft
7656	Rönnedalsvägen 35 vån 1	Enhetschef	Sandra Rönn	300 000	Pernilla Lugnberg, Lovisa Annell, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7657	Rönnedalsvägen 35 vån 3	Enhetschef	Erica Carlsson	300 000	Lovisa Annell, Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Monica Appeltoft
7662	Personlig assistans, egen regi	Enhetschef	Erica Carlsson	100 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Lovisa Annell, Monica Appeltoft
76621	Personlig assistans, egen regi	Enhetschef	Sandra Rönn	100 000	Pernilla Lugnberg, Lovisa Annell, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
76622	Personlig assistans, egen regi	Enhetschef	Pernilla Lugnberg	100 000	Sandra Rönn, Lovisa Annell, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7663	Personlig assistans, privat regi	Enhetschef	Erica Carlsson	100 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Lovisa Annell, Monica Appeltoft
767	Daglig verksamhet	Enhetschef	Lovisa Annell	600 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
768	Kontaktpersoner	Enhetschef	Erica Carlsson	100 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Lovisa Annell, Monica Appeltoft
7681	Ledsagning o stöd i bostad	Enhetschef	Sandra Rönn	100 000	Pernilla Lugnberg, Lovisa Annell, Erica Carlsson, Monica Appeltoft
7682	FS, Övriga SOL-insatser	Enhetschef	Erica Carlsson	100 000	Pernilla Lugnberg, Sandra Rönn, Lovisa Annell, Monica Appeltoft
77xx	Särskilt boende	Verksamhetschef	Pia Persson	3 500 000	Anneli Loberg, Christina Andersson, Lucas Herngren
77	Äldreomsorg gemensamt	Verksamhetschef	Pia Persson	3 500 000	Anneli Loberg, Christina Andersson, Lucas Herngren
772	Furuliden	Enhetschef	Emma Känno	1 700 000	Frida Emanuelsson, Ajdin Hadzic
7731	Asken	Enhetschef	Elisabet Svanbring	800 000	Michaela Månlycke, Malgorzata Östlund
7741	Torsgården	Enhetschef	Michaela Månlycke	800 000	Elisabet Svanbring, Malgorzata Östlund
7751	Björkliden	Enhetschef	Malgorzata Östlund	1 700 000	Michaela Månlycke, Elisabet Svanbring

Ansvar	Enhet	Befattning	Beslutsattest	Belopp SEK	Ersättare beslutsattest
776	Högåsen	Enhetschef	Ajdin Hadzic	1 700 000	Frida Emanuelsson (1), Emma Känno
7761	Trygghetsboende Högåsen (Lunnabacken)	Enhetschef	Ajdin Hadzic	300 000	Frida Emanuelsson
778	Trygghetsboende Vislanda (Liljan)	Enhetschef	Malgorzata Östlund	300 000	Michaela Månlycke, Elisabet Svanbring
795	Kostenheten	Enhetschef	Linda Gustavsson	300 000	Pia Persson, Christina Andersson
79xx	Ordlnärt boende	Verksamhetschef	Christina Andersson	1 000 000	Anneli Loberg, Pia Persson, Lucas Herngren
79	Ordinärt boende gem	Verksamhetschef	Christina Andersson	1 000 000	Anneli Loberg, Pia Persson, Lucas Herngren
7901	Alvesta 1	Enhetschef	Sara Nihl	100 000	Kristina Bergström, Diana Hodic
79011	Servicegrupp C	Enhetschef	Diana Hodic	100 000	Kristina Bergström, Sara Nihl
7902	Alvesta 2	Enhetschef	Kristina Bergström	100 000	Sara Nihl, Diana Hodic
7903	Hemtjänst Alvesta Norra	Enhetschef	Per Holmquist	100 000	Nina Laine, Maria Ring
7904	Hemtjänst Söder	Enhetschef	Nina Laine	100 000	Per Holmquist, Maria Ring
7905	Alvesta 3	Enhetschef	Diana Hodic	100 000	Kristina Bergström, Sara Nihl
771	Hemtjänst Natt	Enhetschef	Maria Ring	100 000	Per Holmquist, Nina Laine
779	TOSH	Enhetschef	Maria Ring	100 000	Per Holmquist, Nina Laine

¹ Ej 7775, 7776, 7710 och 7790 men gäller 7950

² Gäller även 7710 och 7790, men ej 7950

Underskrift vid delegationsbeslut:

Meddelanden till omsorgsnämnden 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden har tagit del av aktuella meddelanden och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning

Protokoll från arbetsutskottets möte 2025-05-07 (dnr NOH 2025-00034)

Redovisning av beslut om bostad som inte har verkställts 2025-05-02 (dnr 2025-00007)

Statistik över sjukfrånvaro, mars 2025

Information mätning nattfasta på särskilt boende våren 2025 (dnr NOH 2025-00088)

Kommunfullmäktiges beslut § 46 att välja Yvonne Erlandsson (SD) som ny ersättare i omsorgsnämnden, 2025-04-28

Anneli Loberg
Förvaltningschef

Lovisa Olsson
Nämndsekreterare

Omsorgsnämndens arbetsutskott

Omsorgsnämndens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Konferensrummet, omsorgsförvaltningen, Gärdesvägen 4, Alvesta Onsdagen den 7 maj 2025 klockan 13:15 – 15:40 Ajournering mellan §§ 31-32 klockan 14:40-14:55
Paragrafer	§§ 27-36
Beslutande	Lars-Olof Petersson (S), Ordförande Josefine Ljungqvist (KD), 1:e vice ordförande Lena Nikolausson (SD)
Närvarande ersättare	Ann-Charlott Filipsson (C)
Övriga närvarande	Helén Gustavsson (M), 2:e vice ordförande Anneli Loberg, förvaltningschef Marianne Stark, strateg Viola Colldin, controller §§ 27-31 Adam Hedstig, socialt ansvarig samordnare (SAS) §§ 32-33 Johan Frisack, konsult Ensolution §§ 27-30 Jacob Ljunggren, konsult Ensolution §§ 27-30 Isabella Fray, konsult Ensolution §§ 27-30 Lovisa Olsson, nämndsekreterare

Justeringens tid och plats

Tid och plats för justering: 2025-05-09 klockan 12:00. Justering görs digitalt.
Utsedd att justera: Lena Nikolausson (SD)

Underskrifter

Sekreterare	_____ Lovisa Olsson
Ordförande	_____ Lars-Olof Petersson (S)
Justerare	_____ Lena Nikolausson (SD)

Omsorgsnämndens arbetsutskott

Ärendelista

	Omsorgsnämndens arbetsutskotts protokoll	1
	Ärendelista	2
§ 27	Dnr NOH-6632	
	Närvaro	3
§ 28	Dnr NOH-6633	
	Val av justerare	4
§ 29	Dnr NOH-6634	
	Fastställande av dagordning	5
§ 30	Dnr NOH-2025-00078 1.4.1	
	Presentation extern genomlysning	6
§ 31	Dnr NOH-2025-00077 1.4.1	
	Ekonomisk månadsrapport per april 2025	7
§ 32	Dnr NOH-2025-00076	
	Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan behovsprövning	8
§ 33	Dnr NOH-2025-00081 1.3.1	
	Förslag på revidering av omsorgsnämndens vägledning enligt socialtjänstlagen	10
§ 34	Dnr NOH-2025-00079 1.2.3	
	Uppdateringar av delegationsordning 2025	11
§ 35	Dnr NOH-2025-00070 1.2.1	
	Uppföljning av verkställighet av nämndbeslut 2025	12
§ 36	Dnr NOH-2025-00008 2.1.2	
	Information- och diskussionsärenden	13

Omsorgsnämndens arbetsutskott

§ 27

Dnr NOH-6632

Närvaro

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott fastställer närvaron.

Omsorgsnämndens arbetsutskott

§ 28

Dnr NOH-6633

Val av justerare

Beslut

Lena Nikolausson (SD) utsågs att justera dagens protokoll.

Sammanfattning

Omsorgsnämndens arbetsutskott utser Lena Nikolausson (SD) att jämte ordförande justera protokollet. Justering görs digitalt senast den 2025-05-09, klockan 12:00.

Justerares signaturer

Utdragsbestyrkande

Fastställande av dagordning

Beslut

Dagordning fastställdes enligt utskickat förslag.

Sammanfattning

För ärendelista, se sida 2 i detta protokoll.

Presentation extern genomlysning

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden att notera informationen.

Sammanfattning

Under sammanträdet presenterar representanter från Ensolution den genomförda genomlysningen av omsorgsförvaltningen.

Det presenteras statistik och jämförelser med likvärdiga kommuner till Alvesta kommun samt information om övergripande förutsättningar. Det informeras att Alvesta kommun har en högre andel omsorgstagare över 80 år i jämförelse med snittet.

Under presentationen redovisas förslag på kortsiktiga och prioriterade åtgärder samt ytterligare åtgärder tillsammans med uppgifter om kvantifierade besparingar. Ensolution redogör för kostnader gällande olika insatser inom äldreomsorgen och funktionsstöd med jämförelser med likvärdiga kommuner. Under mötet diskuteras kostnader kopplat till bland annat tidsplanering inom hemtjänsten. Det presenteras förslag på hur exempelvis verksamheter kan effektivisera och spara in tid.

Det presenteras information om styrning, ledning och uppföljningar med förslag på punkter att arbeta mer med. Under sammanträdet förs en dialog om hur tillitsbaserad styrning kan användas i förvaltningen.

Beslutsunderlag

Presentation visad på sammanträdet

Ekonomisk månadsrapport per april 2025

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden besluta att godkänna månadsrapport per april 2025.

Sammanfattning

Det ackumulerade resultatet till och med april visar ett underskott på 6,1 mnkr jämfört med budget. Intäktsidan redovisar ett överskott på 2,9 mnkr, vilket främst förklaras av obudgeterade statsbidrag. Personalkostnaderna avviker negativt med 0,6 mnkr. Av de totala personalkostnaderna utgör kostnader för timanställda 6,4 mnkr, sjuklöner 2,6 mnkr samt OB-tillägg 9,1 mnkr. Övriga kostnader uppvisar en negativ avvikelse på 8,3 mnkr. I detta belopp ingår ett effektiviseringskrav för perioden januari–april om totalt 9,3 mnkr. Av detta avser 6,9 mnkr det ofördelade besparingskravet (ingående obalans), medan 2,4 mnkr utgör det fördelade besparingskrav motsvarande 1,5 procent av nettobudgeten.

Helårsprognosen uppgår till en avvikelse med -28,7 mnkr. Justeringen av prognosen beror främst på en hög risk för att vite kommer att erhållas, där den totala kostnaden förväntas uppgå till 3,6 mnkr. Ett beslut om vite på 0,6 mnkr har redan meddelats, men detta kommer att överklagas och kan därmed resultera i en reducerad kostnad. Utöver detta kvarstår den ingående obalansen i budgeten i prognosen och uppgår till 20,7 mnkr efter PO-förändringen.

Omsorgsförvaltningen genomgår för närvarande en extern genomlysning i syfte att identifiera både kort- och långsiktiga åtgärder för att minska kostnaderna och stärka ekonomisk hållbarhet. Samtliga verksamheter tar fram en åtgärdsplan för att motverka de negativa prognoserna, utöver den ingående obalans som bedöms till stor del kvarstå vid årets slut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-05-07

Utkast Ekonomisk månadsrapport per april 2025, 2025-05-07

Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan behovsprövning

Beslut

1. Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden antar riktlinjen och beslutar att de föreslagna insatserna får tillhandahållas utan individuell behovsprövning från och med 1 juli 2025.
2. Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår att omsorgsnämnden beslutar i enlighet med riktlinjen om de villkor och undantag från dokumentationsplikten som skall gälla för insatserna.

Sammanfattning

En ny socialtjänstlag

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 2025-07-01. Den nya lagen syftar till att socialtjänsten ska skifta fokus till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser. Socialtjänsten ska bli mer lätt tillgänglig och insatser ska kunna erbjudas på ett enklare sätt än i dag. Socialtjänstens verksamhet ska även utgå från bästa tillgängliga kunskap. Regeringen har gjort bedömningen att socialtjänsten behöver reformeras för att kunna möta dagens och framtidens samhällsutmaningar samt den demografiska utvecklingen.

Insatser får tillhandahållas utan en individuell behovsprövning

Den nya socialtjänstlagen ger omsorgsnämnden möjlighet att tillhandahålla vissa insatser till enskilda och grupper utan att först göra en individuell behovsprövning.

Syftet med bestämmelsen är att underlätta för socialtjänsten att arbeta förebyggande och ge stöd tidigt. Genom att insatser kan ges på ett enklare och snabbare sätt är tanken att fler invånare ska kunna få hjälp i tid, innan problemen blir för stora och mer omfattande insatser krävs.

Föreslagna insatser

En förutsättning för att nämnden ska kunna fortsätta tillhandahålla redan pågående insatser eller nya insatser utan utredning och individbeslut är att nämnden beslutar särskilt om att dessa insatser ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt som till exempel rådgivning, träffpunkter och enklare former av stöd- och samarbetsamtal. För att de insatserna även fortsättningsvis ska kunna tillhandahållas på detta sätt behöver nämnden besluta särskilt om det.

De insatser som föreslås i riktlinjen ges alla idag utan en individuell behovsprövning så länge de villkor som bestämts uppfylls.

Dialog på sammanträdet om dokumentation och insatser som undantas från dokumentationsskyldighet.

Omsorgsnämndens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-30

Riktlinje för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning

Förslag på revidering av omsorgsnämndens vägledning enligt socialtjänstlagen

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden godkänner revideringen av Vägledning SoL.

Sammanfattning

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 2025-07-01 och den innehåller vissa förändringar gällande exempelvis de begrepp som används samt nya lagparagrafer. Förändringarna medför att nämndens vägledning för biståndsbedömning och verkställighet enligt socialtjänstlagen behöver uppdateras.

I den nya socialtjänstlagen ändras vissa begrepp som används i nuvarande lag.

Exempelvis:

- Begreppet "skälig levnadsnivå" ändras till "skäliga levnadsförhållanden"
- "Livsföring i övrigt" ändras till "personliga behov", och
- "Bistånd" ändras till "insatser"

Någon ändring i sak är enligt regeringen inte avsedd, utan bestämmelserna ändras bara språkligt. Samtidigt genomförs några övriga redaktionella ändringar där förvaltningen hittat felaktigheter eller otydligheter sedan tidigare.

Konsekvensanalys

Revideringen av vägledningen är främst av redaktionell karaktär till följd av den nya socialtjänstlagen. Det nya innehållet innebär ingen förändring i sak för vare sig myndighetsutövningen eller verkställighet utan innehållet går i linje med de begrepp som används i den nya socialtjänstlagen.

Övrigt

Beslutet är endast giltigt förutsatt att den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-30

Vägledning SoL, 2025-04-30

Uppdateringar av delegationsordning 2025

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden beslutar att godkänna de förslag på ändringar och tillägg i nämndens delegationsordning som framgår av underlaget.

Sammanfattning

Delegationsordningen är en förteckning över de ärendetyper i vilka nämnden delegerat sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande eller tjänsteperson på förvaltningen. Bestämmelser om delegering av ärenden finns i 6 kap. 37-41 §§ och i 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen, KL, samt i de lagar som styr verksamheten. Delegering av beslut sker för att möjliggöra en enkel och snabb handläggning av ärenden genom att delegat fattar beslut på nämndens uppdrag.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft 1 juli 2025 och innebär att paragrafnummer tillhörande socialtjänstlagen behöver uppdateras i delegationsordningen.

Vidare har två avsnitt i delegationsordningen utökats. Tilläggen beror däribland på nya regler gällande kamerabevakning från 1 april 2025. Även övergripande ärenden har utökats med ett ärende gällande behörighet att ta emot rekommenderat brev och skriva på delgivning. Alla förslag på tillägg framgår av gulmarkering i beslutsunderlaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-30

Delegationsordning för omsorgsnämnden, reviderad 2025-04-30

Uppföljning av verkställighet av nämndbeslut 2025

Beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden godkänner uppföljningen av verkställighet av nämndbeslut.

Sammanfattning

Två gånger per år får nämnden en sammanställning över verkställigheten av de beslut nämnden fattat. Syftet med detta är bland annat att säkerställa att rutin finns för att de beslut nämnden tar verkställs av förvaltningen.

Sammanställningen omfattar nya beslut tagna från och med arbetsutskottets sammanträde den 2 december 2024 samt de beslut från föregående rapportering som ännu inte verkställts fullt ut. De beslut som tas upp är sådana beslut där förvaltningen fått något uppdrag eller liknande från nämnden eller arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-28

Uppföljning av nämndbeslut våren 2025, 2025-04-30

Information- och diskussionsärenden

Sammanfattning

Ordförande Lars-Olof Petersson (S) informerar om:

- Ordförande har tillsammans med förvaltningschef, socialt ansvarig samordnare samt verksamhetschef funktionsstöd varit på ett möte med Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillsammans med nämnden för arbete och lärande. Under mötet fördes det en dialog om köpta platser för barn och ungdomar.
- Ordförande och omsorgsförvaltningens förvaltningschef är inbjudna till kommunstyrelsens arbetsutskott för att redogöra det ekonomiska underskottet samt förslag på åtgärder.

Förvaltningschef Anneli Loberg informerar om:

- Information om pågående rekrytering inför sommaren.

Undertecknat av följande personer

MAUD ANNA-LENA NIKOLAUSSEN

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2025-05-08 12:33:21
Transaktionsidentitet: 975844B6023D7ED27C6823CFB3C6EC639D8DDEE441

PETER LARS OLOF PETERSSON

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2025-05-08 11:21:32
Transaktionsidentitet: F859C341684DCBE3CB4818340CA2C1F3BB269EC62A

LOVISA OLSSON

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2025-05-08 15:33:45
Transaktionsidentitet: 8ED4CD506D5CA90C78517B553DF1457321F2CED51E

Underskriftstjänst: **Visma Underskriftstjänst**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Visma Consulting

Organisationsnr: 556117-7543

E-post: ciceron@localhost

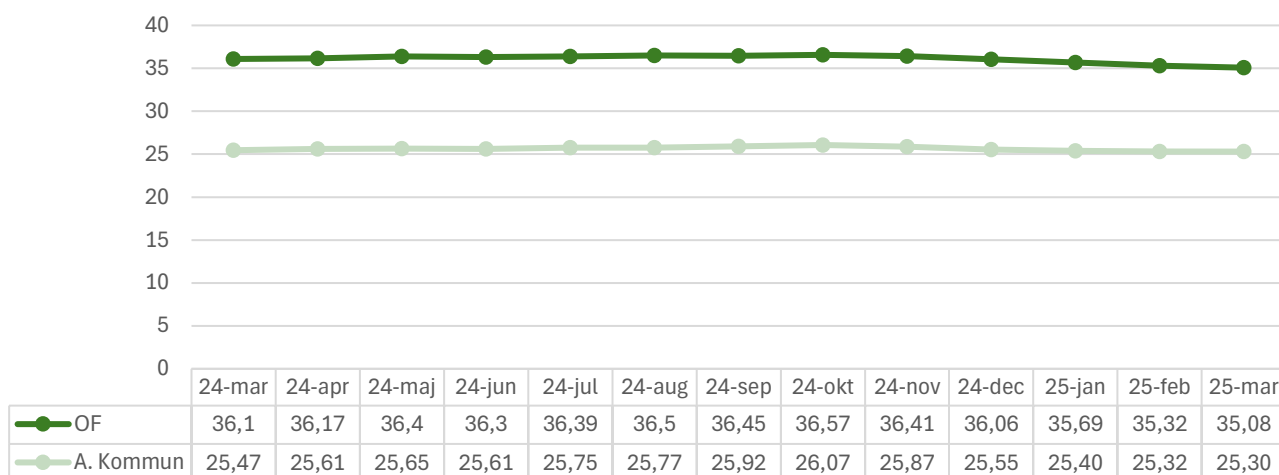
Beslut om bostad som inte är verkställda 2025-05-02

Beslutsdatum	Boendetyp	Lagrum	Tackat nej
2024-09-26	Särskilt boende plats	SOL	241129
2024-10-29	Särskilt boende plats	SOL	250408
2024-11-07	Särskilt boende plats	SOL	
2024-12-03	Särskilt boende plats	SOL	
2024-12-10	Särskilt boende plats	SOL	
2025-01-14	Särskilt boende plats	SOL	
2025-01-21	Särskilt boende plats	SOL	
2025-01-23	Särskilt boende plats	SOL	
2025-01-28	Särskilt boende plats	SOL	
2025-02-06	Särskilt boende plats	SOL	
2025-02-13	Särskilt boende plats	SOL	
2025-02-18	Särskilt boende plats	SOL	
2025-02-27	Särskilt boende plats	SOL	
2025-03-06	Särskilt boende plats	SOL	
2025-03-06	Särskilt boende plats	SOL	
2025-03-07	Särskilt boende plats	SOL	250402
2025-03-11	Särskilt boende plats	SOL	250402
2025-03-25	Särskilt boende plats	SOL	
2025-04-03	Särskilt boende plats	SOL	
2025-04-11	Särskilt boende plats	SOL	
2025-04-14	Demensplats	SOL	
2025-04-23	Särskilt boende plats	SOL	

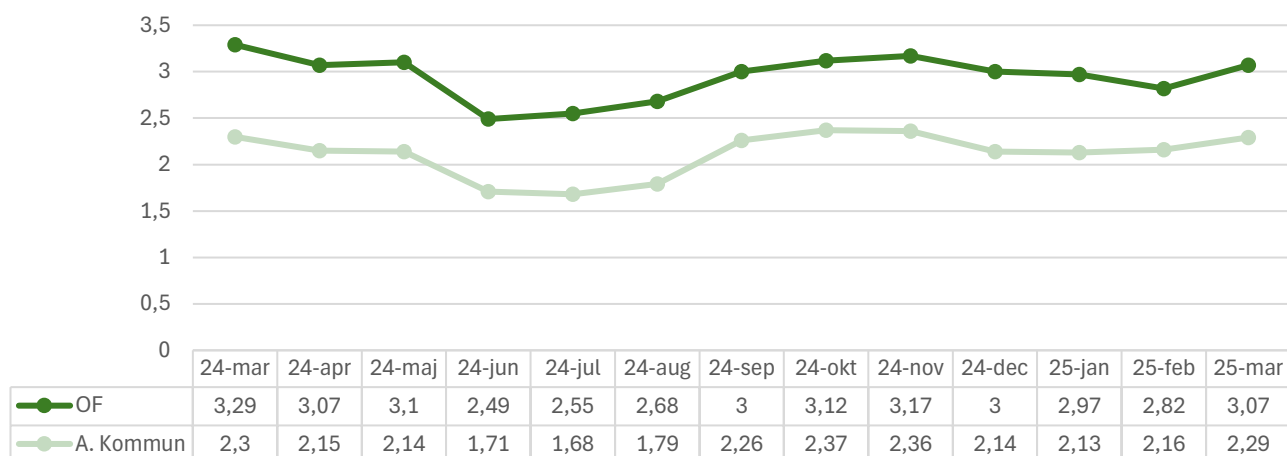
2023-01-24	LSS bostad med särskild service	LSS	
2023-06-12	LSS gruppbostad	LSS	
2023-07-20	LSS gruppbostad	LSS	
2023-08-08	LSS bostad med särskild service	LSS	
2024-10-08	LSS gruppbostad	LSS	
2024-11-11	LSS bostad med särskild service	LSS	
2024-11-21	LSS bostad med särskild service	LSS	
2025-03-21	LSS bostad med särskild service	LSS	
2025-03-21	LSS gruppbostad	LSS	

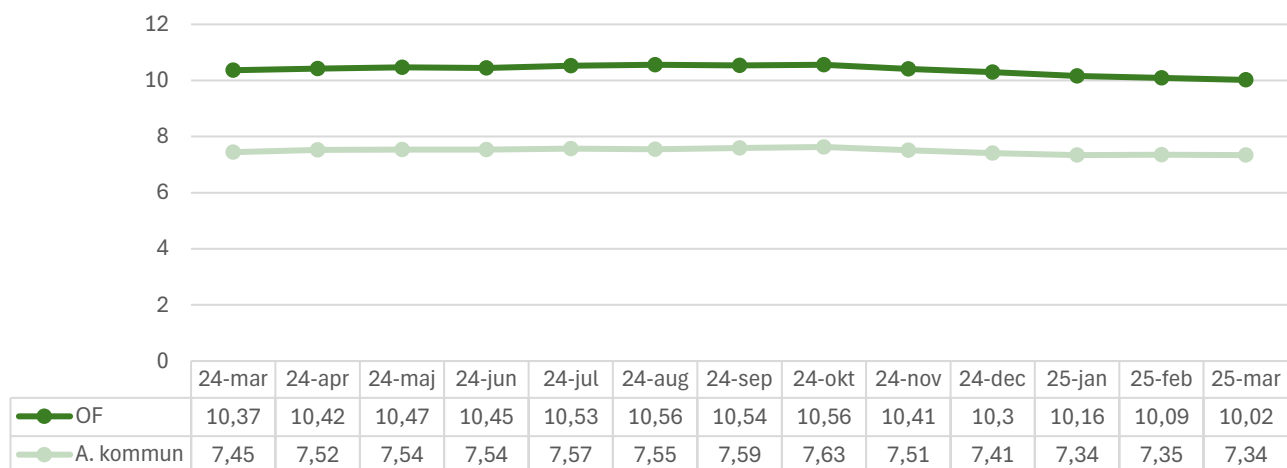
Antal sjukdagar per snittanställd rullande 12 månader

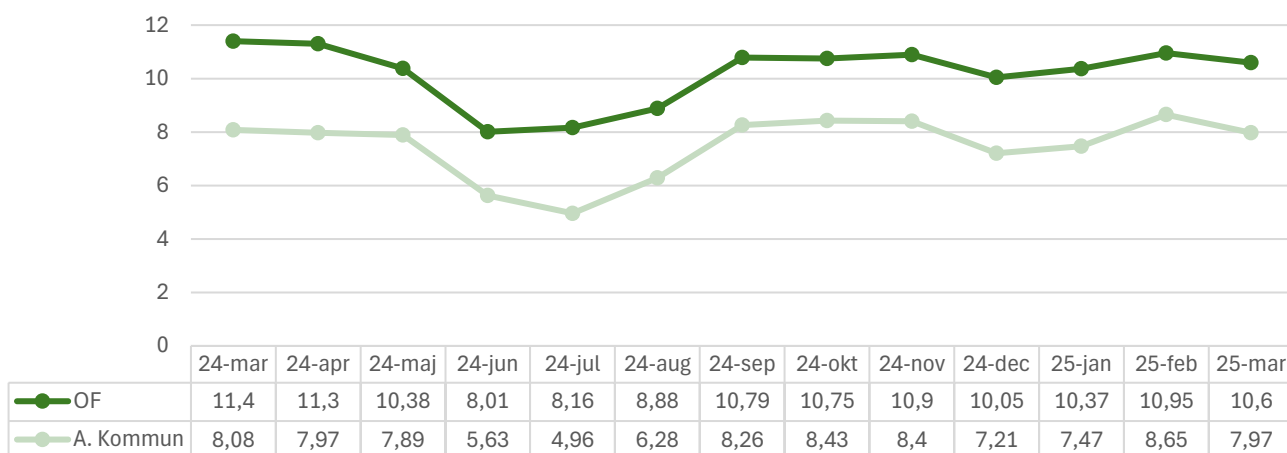
Antal sjukdagar per snittanställd månad för månad

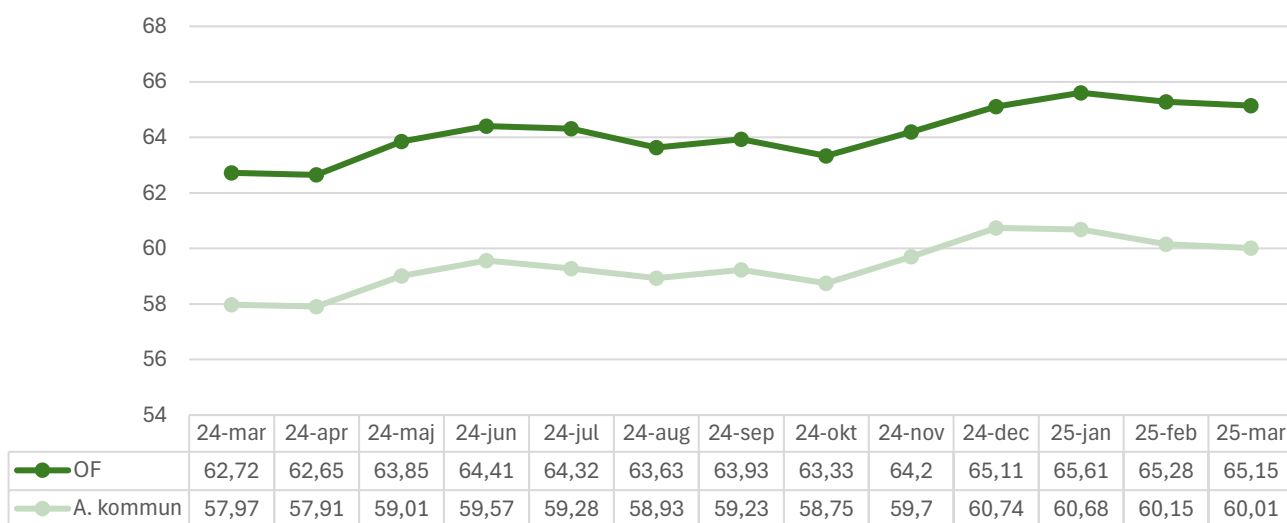
Sjukfrånvaro i % per förvaltning rullande 12

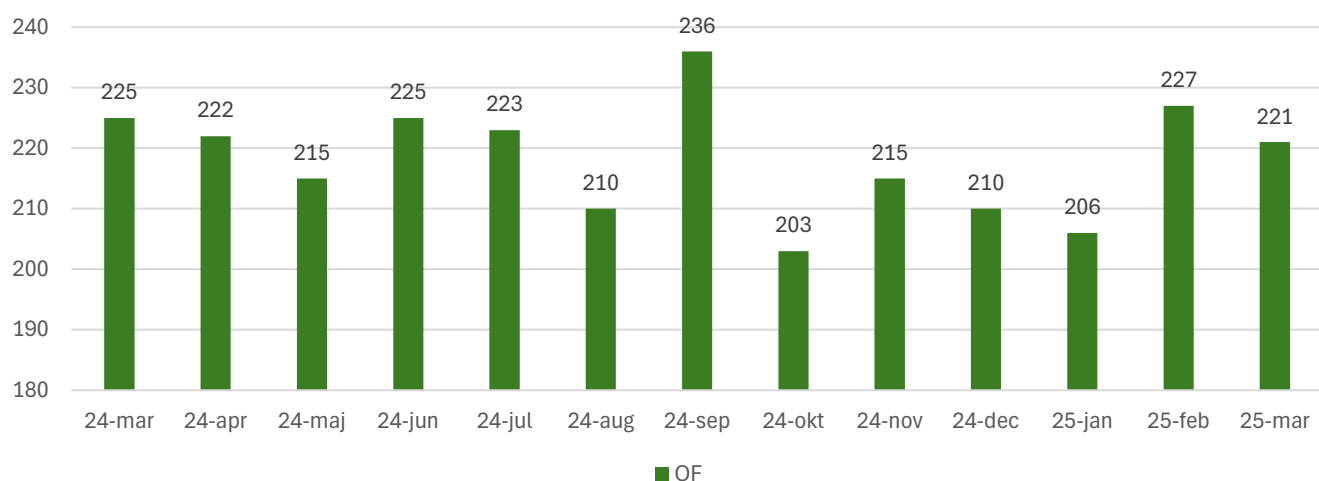
Sjukfrånvaro i % per förvaltning månad för månad

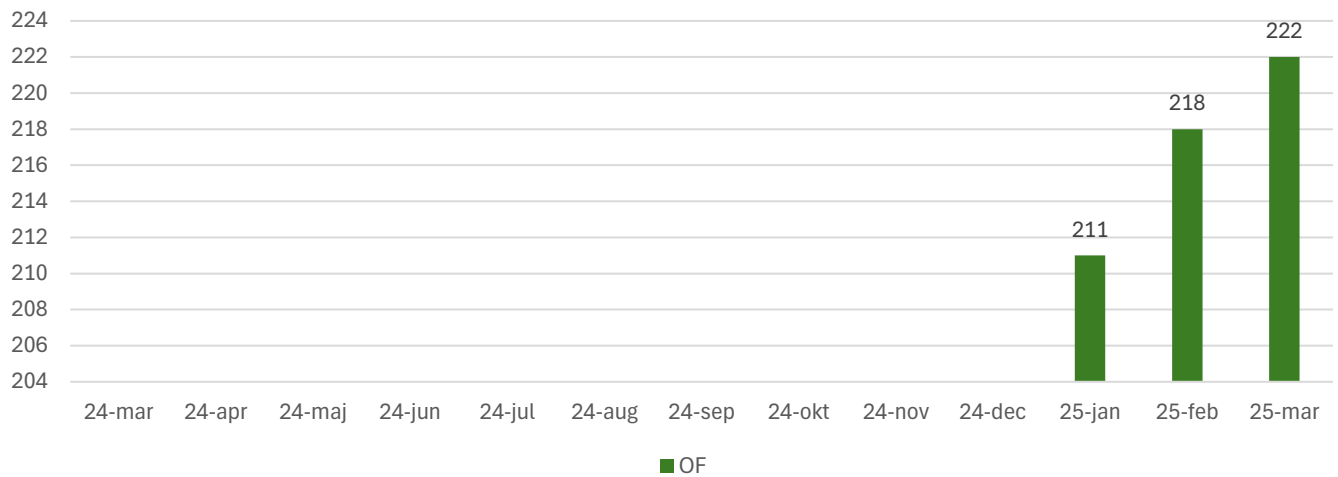
Andel sjukskrivna med 59 dagar eller mer i % av total sjukfrånvaro

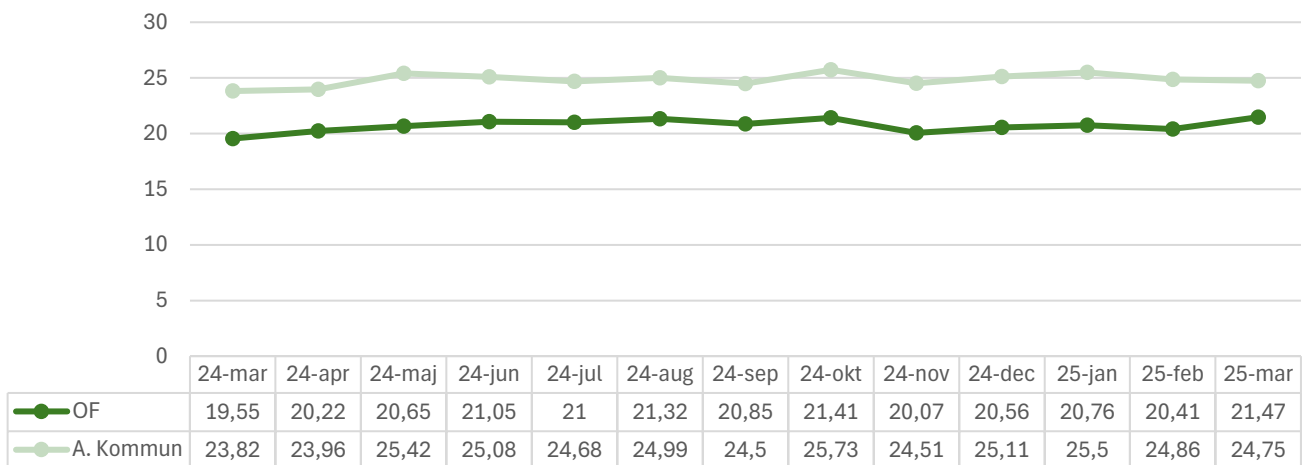
Antalet personer som har 5 eller fler sjukfrånvarotillfällen senaste 12 månaderna

Antalet personer som har 3 eller fler sjukfrånvarotillfällen senaste 6 månaderna

Frisknärvaro rullande 12 månader (andel som inte har någon sjukfrånvaro senaste 12 månaderna)

Nattfasta

2025

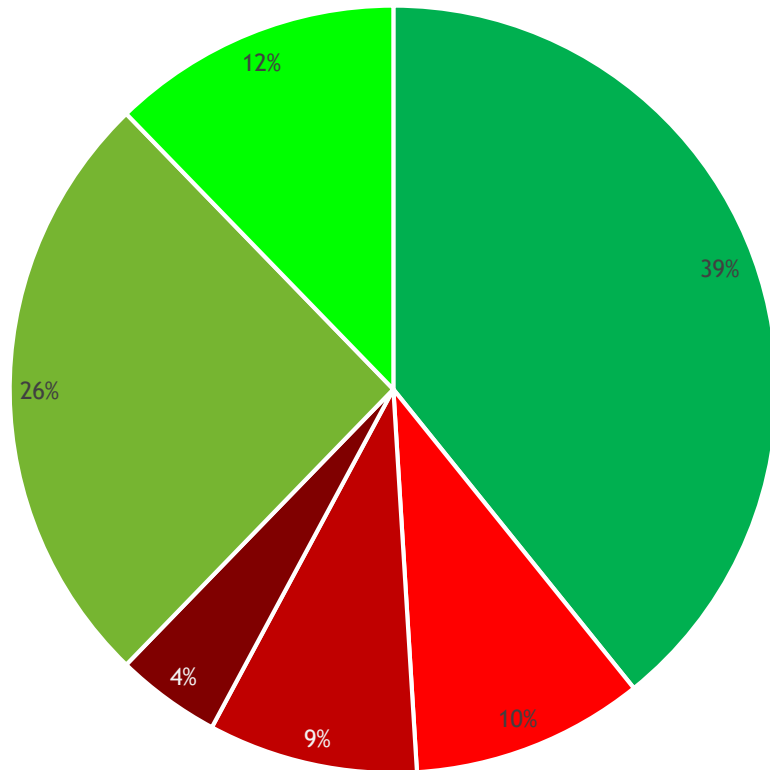

Alvesta
kommun

Februari

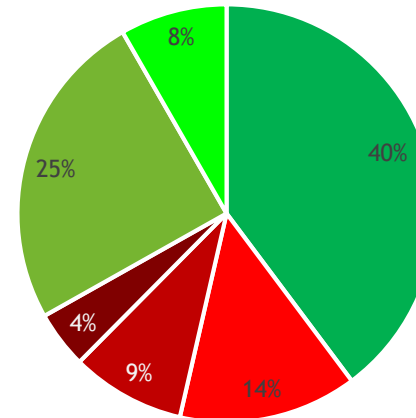
Nattfasta 24-25

Nattfasta v.7 2025 Alvesta antal=204

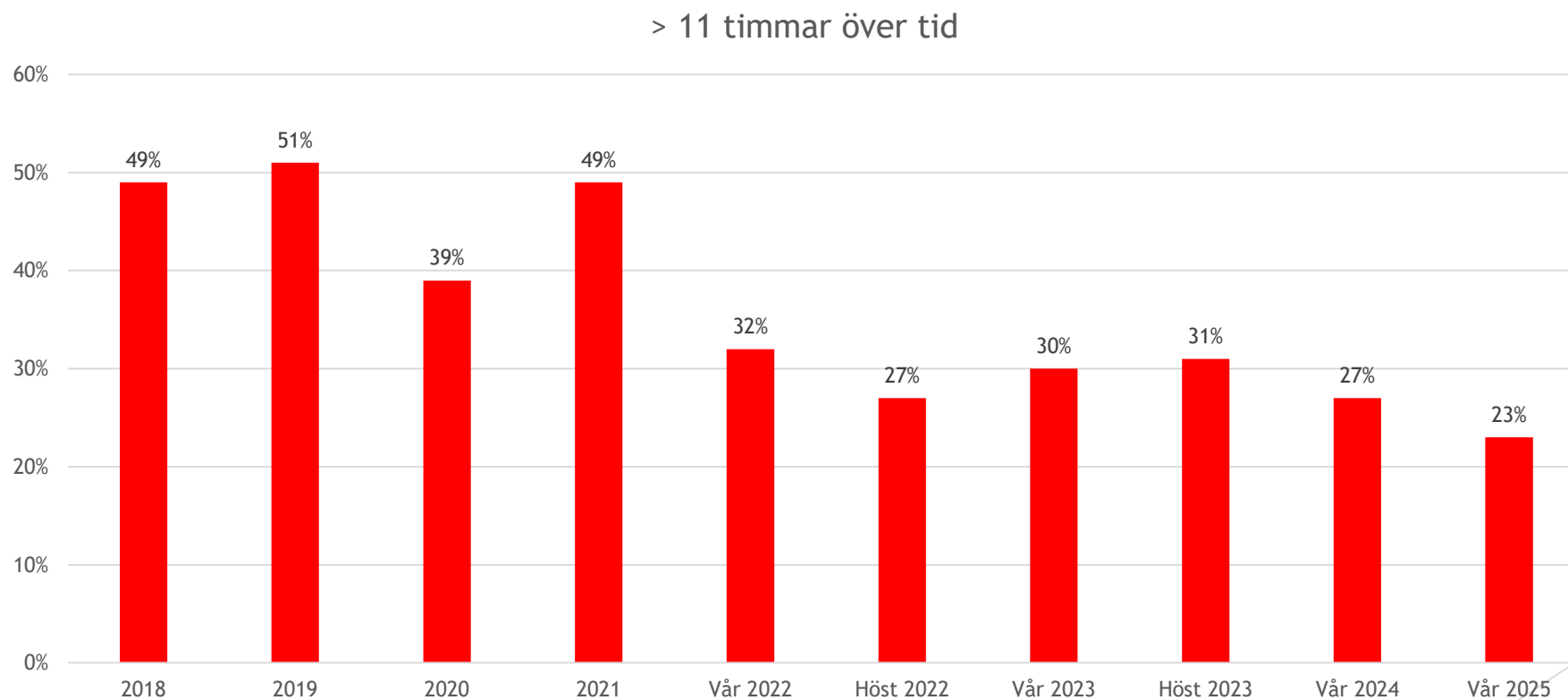
- ≤11 tim
- >11 - ≤12 tim
- >12 - ≤13 tim
- >13 tim
- Sköter sig själva
- Avböjer

Nattfasta v.7 2024 Alvesta antal=181

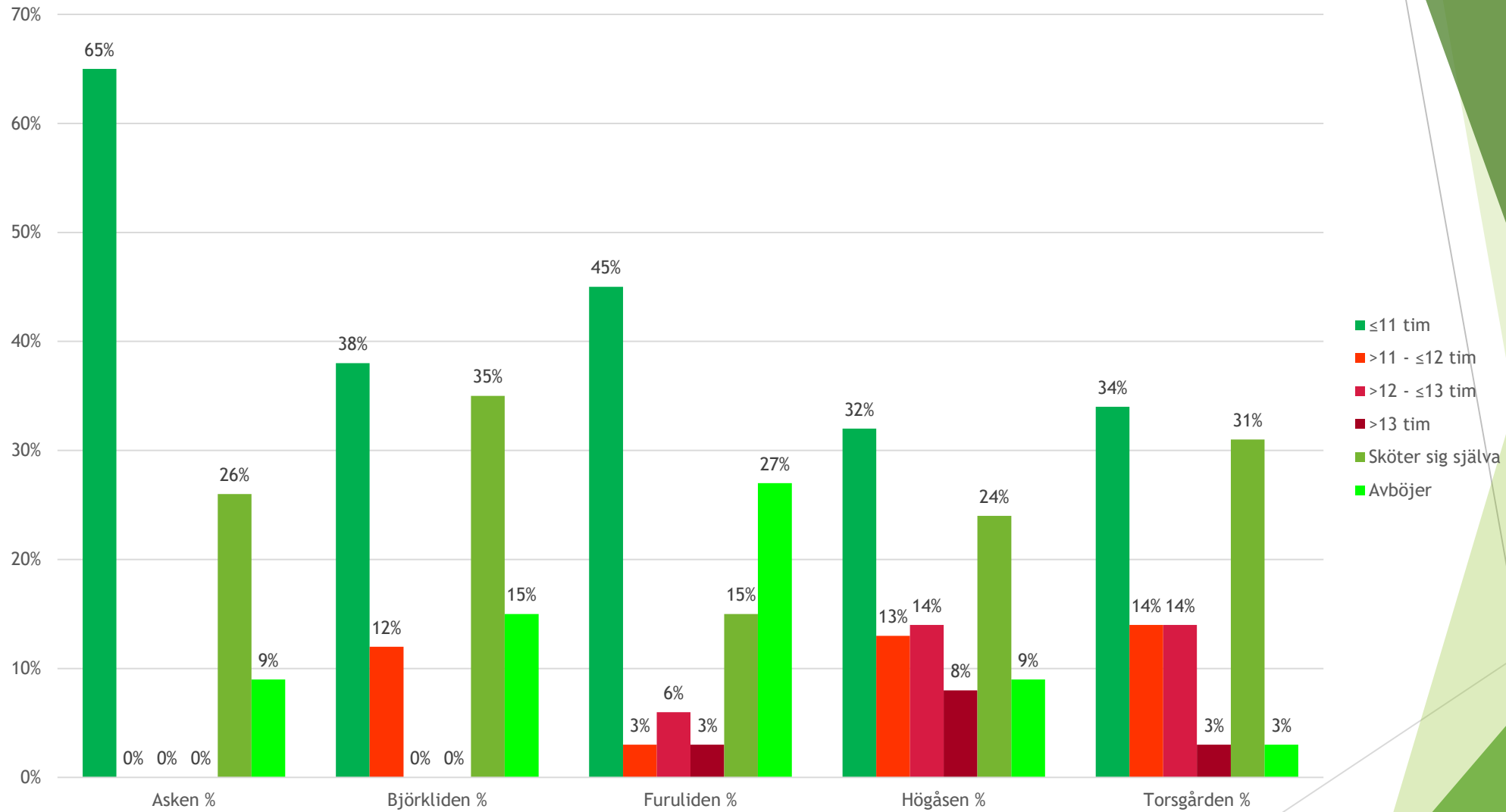

- ≤11 tim
- >11 - ≤12 tim
- >12 - ≤13 tim
- >13 tim
- Sköter sig själva
- Avböjer

Procent som har en nattfasta som överstiger 11 timmar över tid

Procent per enhet och tidsintervall

Sammanfattning

- ▶ Färre med en nattfasta mer än 11 timmar
- ▶ Större antal i mätningen än förra året
- ▶ På några av enheterna som visar en lång nattfasta, bor en stor andel som har en demenssjukdom
- ▶ Små enheter ger ett större utslag då siffrorna är uträknade procentuellt.
- ▶ Diskussion med alla enheter genomförs av MAS, Kostchef tillsammans med måltidsombuden chef och sjuksköterska

Avsägelse från Leona Sundgren (SD) från uppdrag som ersättare i omsorgsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Entlediga Leona Sundgren (SD) från uppdraget som ersättare i omsorgsnämnden.
2. Utse Yvonne Erlandsson (SD) till ny ersättare i omsorgsnämnden för återstoden av mandatperioden.

Sammanfattning

Leona Sundgren (SD) har begärt att bli entledigad från sitt uppdrag som ersättare i omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Valberedningens beslut § 16, 2025-04-28

Begäran om entledigande, 2025-04-27

Beslutet skickas till

Leona Sundgren (SD)

Yvonne Erlandsson (SD)

Gruppledare för Sverigedemokraterna

Omsorgsnämnden

HR-avdelningen

Förtroendemannaregistret